

Vlaams
Parlement

ingediend op **1550** (2017-2018) – Nr. 1
3 april 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel
in het hoger onderwijs

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 15 december 2017	37
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	65
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	71
Voorontwerp van decreet van 9 februari 2018	83
Advies van de Raad van State	113
Ontwerp van decreet.....	123
Bijlage bij de memorie van toelichting: JoKER (jongeren- en kindeffect- rapport)	149

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting**1. Samenvatting**

Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt voor de hogescholen en de universiteiten het geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau definitief verankerd in de Codex Hoger Onderwijs. Daarmee wordt gevolg gegeven aan de afspraken die werden gemaakt in het regeerakkoord¹:

“Met het invoeren van een instellingsreview – via het nieuw accreditatiestelsel voor het hoger onderwijs – hebben we een belangrijke evolutie ingezet in de kwaliteitszorg. Bij positieve evaluatie van deze instellingsreview zetten we een volgende stap, waarbij de verantwoordelijkheid en verantwoording voor de kwaliteit van de opleidingen bij de instellingen komen te liggen.”.

De evaluatie waarvan sprake in het regeerakkoord werd afgerond eind 2017. Uit deze evaluatie blijkt dat het nieuwe geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg positief werd geëvalueerd door alle betrokken partijen. De belangrijkste beleidsaanbeveling luidt dan ook:

“De instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen kan decretaal vastgelegd worden.”.

De instellingsreview zal voor hogescholen en universiteiten in de toekomst de basis worden van het gehele proces van verantwoording van de kwaliteit van opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs. De instellingsreview is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus door een externe commissie van de wijze waarop een hoger-onderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoont dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert, met inbegrip van de regie die de instelling opzet voor de borging van de kwaliteit van de opleidingen. De instelling toont aan dat ze onder eigen verantwoordelijkheid – via de regie – de kwaliteit van de eigen opleidingen borgt.

Kwaliteitsborging houdt in:

- het toetsen van de werking via kwaliteitszorgactiviteiten;
- het documenteren van bevindingen inclusief sterke punten en aandachtspunten;
- het verzekeren dat aandachtspunten worden aangepakt, zowel reactief voor het specifieke geval als proactief voor soortgelijke toekomstige situaties;
- het cyclisch en per opleiding rapporteren over de bevindingen en opvolging hiervan;
- het vaststellen van de kwaliteit door het bestuur om aan te tonen, intern en extern, dat de geleverde kwaliteit voldoet.

Onder regie wordt begrepen “het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen”.

De noodzakelijke verankering in de Codex Hoger Onderwijs van de instellingsreview als basis in het kwaliteitszorgproces wordt aangegrepen om het gehele systeem van kwaliteitszorg en accreditatie te herbekijken en zo te komen tot een allesomvattend en transparant kwaliteitszorgstelsel. Het voorliggende ontwerp van

¹ Regeerakkoord Vlaamse Regering, 2014-2019, ‘Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan’, (Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 133/1).

decreet wijzigt de manier waarop de Vlaamse universiteiten en hogescholen de kwaliteit van hun opleidingen moeten aantonen. Het nieuwe kwaliteitszorgstelsel is van toepassing op alle graduaatsopleidingen, bachelor- en masteropleidingen aangeboden door de hogescholen en universiteiten. Twee uitgangspunten blijven daarbij ongewijzigd:

- 1° de instellingen blijven autonoom verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun aanbod. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken studenten, alumni en externe onafhankelijke deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten;
- 2° de basis van de erkenning van de kwaliteit van het hoger onderwijs blijft de accreditatie van iedere erkende opleiding (graduaat, bachelor of master) door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.

Nieuw is echter dat een hogeschool of universiteit voor de accreditatie van haar opleidingen niet langer per individuele opleiding een procedure moet doorlopen om deze accreditatie te behouden. De verlenging gebeurt voortaan automatisch, op voorwaarde dat de opleiding reeds met positief gevolg een eerste accreditatie heeft bekomen én de instelling op basis van een positieve instellingsreview heeft kunnen aantonen dat zij de kwaliteit van de opleidingen kan borgen op basis van de eigen regie.

Indien aan deze voorwaarden niet is voldaan, kan een opleiding enkel zijn accreditatie verkrijgen of behouden op basis van een opleidingsaccreditatie door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Dat gebeurt op basis van een beoordeling door een externe commissie, onder coördinatie van de NVAO. Deze procedure geldt dus in de volgende gevallen:

- voor nieuwe opleidingen: ongeacht de uitkomst van de instellingsreview (positief of negatief) vergt de opstart van een nieuwe opleiding een beoordeling van het dossier (via de toets nieuwe opleiding) en vervolgens een eerste opleidingsaccreditatie na de opstart van de opleiding in kwestie (het is deze accreditatie die vervolgens automatisch verlengd kan worden indien de instelling over een positieve review beschikt);
- bij opleidingen waarvan de studieomvang verlengd is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, in het geval deze opleidingen nog geen accreditatie verworven hebben na de verlenging van de studieomvang of na de erkenning als onderzoeksmaster. De verlenging van de studieomvang van 60 naar 120 studiepunten is zodanig substantieel dat een eerste accreditatie onder de nieuwe vorm noodzakelijk is om de kwaliteit van de opleiding te garanderen;
- bij opleidingen met een beperkte accreditatietermijn. Deze opleidingen hebben geen positief accreditatiebesluit, maar een besluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Deze opleidingen moeten een nieuwe beoordeling ondergaan, alvorens zij kunnen geaccrediteerd worden;
- bij opleidingen die erkend zijn op basis van een Europese financiering. Bij deze erkenning worden deze opleidingen volgens de bestaande regelgeving geacht geaccrediteerd te zijn voor een termijn van 8 jaar. Na deze termijn is een eerste opleidingsaccreditatie dan ook een voorwaarde, vooraleer deze opleidingen onder de instellingsreview vallen;
- als de instellingsreview negatief is: in dat geval worden de accreditatietermijnen van de bestaande opleidingen niet meer automatisch verlengd. De instelling moet voor alle opleidingen waarvan de accreditatie vervalt bij de NVAO de opleidingsaccreditatie aanvragen. Dit gebeurt telkens wanneer een opleidingsaccreditatie afloopt. Deze situatie blijft van kracht zo lang de instelling geen positieve review behaalt.

Het geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg is niet van toepassing op de andere instellingen die erkende diploma's uitreiken, zijnde de andere ambtshalve geregistreerde instellingen, de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische

Geneeskunde, de Antwerp Management School, de Evangelische Theologische Faculteit en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid, en de geregistreerde instellingen en de instellingen die registratie aanvragen. Deze instellingen blijven onder het bestaande stelsel: voor nieuwe opleidingen doorlopen zij, alvorens erkenning door de Vlaamse Regering, de procedure toets nieuwe opleiding en voor bestaande opleidingen vragen zij de opleidingsaccreditatie aan bij de NVAO op basis van een externe beoordeling door een evaluatieorgaan.

2. Situering

2.1. Historiek

In 2012 werd in het Vlaamse hoger onderwijs de instellingsreview ingevoerd die licht moest werpen op de manier waarop een instelling hoger onderwijs haar onderwijstaken op een kwaliteitsvolle manier uitvoert door middel van een beoordeling door een externe commissie van de beleidsprocessen binnen een instelling. Zo werd voor het eerst een systeem van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau decretaal vastgelegd², terwijl ook de opleidingsvisitaties bleven doorlopen om de kwaliteit van opleidingen te garanderen. Nog voor het ingaan van de eerste ronde instellingsreviews werd met het decreet van 19 juni 2015³ de keuze gemaakt voor een meer geïntegreerd systeem van kwaliteitszorg en accreditatie. Aan de hogeroponderwijsinstellingen in Vlaanderen werd de mogelijkheid geboden om ook de verantwoordelijkheid voor de borging van de kwaliteit van hun eigen opleidingen op te nemen en een intern systeem van kwaliteitsborging benoemd als de 'regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen' uit te bouwen die de instellingen in staat stelt om zelf in te staan voor de borging van de kwaliteit van hun opleidingen. In dit gewijzigde stelsel kregen hogeroponderwijsinstellingen dan ook meer autonomie en verantwoordelijkheid voor het kwaliteitsbeleid. Daarnaast werd er ook naar gestreefd om het stelsel te vereenvoudigen en de administratieve lasten te verminderen. Met het nieuwe stelsel werden interne en externe kwaliteitszorg op een geïntegreerde manier benaderd. De instellingen moesten permanent en op eigen initiatief toezien op de kwaliteit en moesten daarbij studenten, alumni, externe deskundigen uit het beroepenveld en internationale deskundigen betrekken.

Het decreet van 19 juni 2015 bood aan de instellingen de mogelijkheid te kiezen voor een bijkomende advisering van de wijze waarop ze de regie voeren van de borging (en de verbetering) van de kwaliteit van de opleidingen. Die advisering werd meegenomen in de instellingsreview. De eerste ronde instellingsreviews gold als een nulmeting. De bijkomende advisering van de regie gebeurde aan de hand van pilots die binnen de instellingen werden opgezet. De instellingen die ook de regie lieten beoordelen, werden vrijgesteld van het huidige proces van externe kwaliteitsbeoordeling en opleidingsvisitaties met het oog op accreditatie van hun opleidingen. Indien de accreditatie van hun opleidingen afliep, werden de termijnen vanaf september 2015 automatisch verlengd met een periode van acht jaar. Alle universiteiten en hogescholen in Vlaanderen hebben geopteerd voor deze bijkomende advisering.

2.2. Decretale evaluatie

Na afloop van de eerste ronde instellingsreviews in juni 2017 werd een evaluatie uitgevoerd van het nieuwe geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg. In een mededeling aan de Vlaamse Regering (15 april 2016), werd het plan van aan-

² Decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft.

³ Decreet van 19 juni 2015 houdende wijziging van de Codex Hoger Onderwijs met betrekking tot het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs.

pak voor de decretale evaluatie vastgelegd. Daarin werd een tweeledige evaluatie voorgesteld die door een evaluatiegroep werd uitgevoerd en door een resonantie-groep werd gecontroleerd. In het kader van de gedragenheid, de betrokkenheid en het creëren van eigenaarschap dienden de partners een cruciale rol te spelen in de evaluatie van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie. De evaluatie-groep waarin alle betrokken partners zetelden, meer bepaald vertegenwoordigers van de overheid, NVAO, universiteiten, hogescholen en de koepelverenigingen van studenten en instellingen, was daarom auteur van het evaluatierapport waarin de werking en de impact van het stelsel van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs werd geëvalueerd. Het nieuwe geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg werd positief geëvalueerd door alle betrokken partijen, zoals blijkt uit het decretale evaluatierapport. De belangrijkste beleidsaanbeveling luidt dan ook als volgt: "De instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen kan decretaal vastgelegd worden."

Uit de resultaten van de decretale evaluatie kwamen een aantal aspecten naar voor die de nodige aandacht verdienen om te optimaliseren via decretale definië-ring of via de beoordelingskaders. De beleidsaanbevelingen die een decretale basis behoeven zijn de volgende:

1. De regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen beoordelen als on-derdeel van de instellingsreview

De regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen moet binnen de instel-lingsreview geïntegreerd worden. Het blijft belangrijk om daarbij een specifieke focus te houden op de regie, om geen elementen van de borging van de opleidings-kwaliteit uit het oog te verliezen.

Naast een beoordeling van de beleidsprocessen van een instelling wordt in de toekomst ook de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen een te beoordelen onderdeel van de instellingsreview. Deze aspecten worden met het voorliggende ontwerp van decreet als volgt opgenomen in de onderwerpen van de instellingsreview:

- 1° de aansluiting van het onderwijsbeleid bij:
 - a) de visie van de instelling op hoger onderwijs en op de kwaliteit van het hoger onderwijs;
 - b) de maatschappelijke uitdagingen;
 - 2° de beleidsuitvoering en de effectiviteit van de beleidsuitvoering, alsmede de wijze waarop deze effectiviteit wordt geëvalueerd en verbeterd;
 - 3° de regie die deel uitmaakt van het onderwijsbeleid en die ervoor instaat dat de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt;
 - 4° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de regie;
 - 5° de aansluiting van de regie bij de kwaliteitskenmerken;
 - 6° de kwaliteitscultuur die aanwezig is in de instelling.
2. Bij de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidin-gen een verdieping inbouwen tot op het niveau van opleidingen

Uit de surveyresultaten die dienden als basis voor de decretale evaluatie bleek dat een verdiepende trail die tot op het niveau van opleidingen gaat een nuttig instrument was om zicht te krijgen op de manier waarop de instellingen binnen hun regie zorgden voor de kwaliteitsborging van opleidingen. Een verdieping tot op het niveau van opleidingen was dus een essentieel aspect van het stelsel, en diende als garantie dat onderwijskwaliteit binnen het stelsel effectief kan worden aangetoond.

De thematische aanpak – waarbij bepaalde thema's zoals bijvoorbeeld diversiteit of globalisering instellingsbreed worden onderzocht – wordt versterkt via systeem-brede analyses.

3. In de oordeelsvorming van de instellingsreview wordt de manier waarop alle belanghebbenden betrokken worden binnen de regie en in het kwaliteitszorgstelsel meegenomen, en in het bijzonder de betrokkenheid van studenten en van externe betrokkenen

Het betrekken van een externe, onafhankelijke blik in de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen bleek volgens de adviesrapporten een belangrijk aandachtspunt. Hoewel de externe blik wel geïntegreerd werd, was die niet altijd als zodanig herkenbaar doordat de instelling eenzelfde netwerk aansprak als waar men vaak mee samenwerkte. Om de externe en onafhankelijke blik sterker te garanderen zal de instelling in de toekomst moeten expliciteren hoe de externe blik wordt vormgegeven. Ook de precisering van de benodigde deskundigheden van externen kan zorgen voor een verduidelijking van hun rol.

Ten slotte moet de betrokkenheid van studenten binnen de regie van de kwaliteitsborging van de opleidingen aangetoond worden.

Met deze aanbeveling wilde de evaluatiegroep dat de betrokkenheid van externen en studenten binnen de interne regie expliciet beoordeeld wordt binnen de instellingsreview opdat er geen twijfel kan ontstaan over de objectiviteit van het stelsel.

4. De complementariteit en internationale dimensie binnen de reviewcommissies behouden en de onafhankelijkheid van de reviewcommissieleden blijven bewaken

De complementariteit van de reviewcommissies werd sterk geapprecieerd. De reviewcommissieleden hadden tijdens de voorbije ronde instellingsreviews een achtergrond in onderwijsdeskundigheid en bestuursdeskundigheid zowel binnen als buiten Vlaanderen. Deze mix werd erg positief bevonden en moet in de toekomst zeker behouden blijven. Daarbij moet blijvend aandacht geschonken worden aan de onafhankelijkheid van de commissieleden ten behoeve van de kritische externe blik binnen de instellingsreview.

5. Uitbouwen van een aanbod van publieke informatie zodat in de toekomstige instellingsreviews volledigheid, betrouwbaarheid en navolgbaarheid van de gepubliceerde informatie over de kwaliteit van de opleidingen een punt van beoordeling vormt

Ten tijde van de eerste ronde instellingsreviews was het nog te vroeg om een duidelijk beeld te krijgen van de wijze waarop de kwaliteit van de opleidingen publiek werd gemaakt. Ook de toekomstige plannen daaromtrent waren nog in uitwerking. Sindsdien werkten instellingen verder aan een plan van aanpak over de publieke informatie.

Daarnaast ontwikkelde de overheid in samenspraak met de instellingen een website die een aantal kwantitatieve basisgegevens publiceert per opleiding. Deze website met kwantitatieve gegevens over de opleidingen stelt voor alle opleidingen gelijkaardige informatie beschikbaar aan het grote publiek.

De instellingen blijven verantwoordelijk voor het openbaar maken van de kwalitatieve informatie betreffende hun opleidingen. De opmaak van de website met kwantitatieve gegevens gebeurt in samenspraak met de instellingen. Op deze website zal ook per opleiding een link geplaatst worden die leidt naar de website van

de instelling waar de aanvullende informatie over de kwaliteit van de opleiding zal gepubliceerd worden.

6. De waarderende aanpak behouden en een strategie ontwikkelen zodat het kritisch vermogen van deze aanpak voldoende tot zijn recht kan komen

De NVAO ontwikkelde voor de instellingsreviews de waarderende aanpak. Het vertrekpunt hierbij is de eigen context van de instelling en het door de instelling gekozen model (voor onderwijsbeleid en voor de regie). Doel is om goedlopende processen binnen de instelling te verankeren en te stimuleren en na te gaan waar elementen binnen het onderwijsbeleid nog versterkt kunnen worden.

De waarderende aanpak zorgt ervoor dat de vormgeving van de instellingsreviews maximaal focust op respect voor de eigen context en verantwoordelijkheden van de instelling en op wat ze bereikt heeft. Terzelfdertijd laat de waarderende aanpak een beoordeling toe die gebaseerd is op een kritisch onderzoek van de reviewcommissie. Er is ruimte om samen met de instelling ontwikkelpunten vast te stellen. Dit is mogelijk door een continue dialoog tussen commissie en instelling en een grote openheid van beide partijen.

De decretale evaluatie geeft aan dat de waarderende aanpak de openheid en zelfreflectie binnen de instellingsreview bevorderde. Een waarderende aanpak – waar meegedacht wordt met de instelling – mag een focus op verbetering en werkpunten niet uitsluiten. Extra training voor de reviewcommissieleden is wenselijk, als ook een conceptverheldering van de waarderende aanpak bij betrokkenen binnen de instellingen.

7. De meerwaarde van de inspanningen in het kader van kwaliteitszorg binnen instellingen blijven bewaken zodat in de toekomst diezelfde inspanningen niet opnieuw als 'planlast' zullen ervaren worden

Uit de bevraging bleek dat er reeds een vermindering van de planlast was op opleidingsniveau. Bovendien zorgde de eigen regie ervoor dat de inspanningen aangepast waren aan de noden van de instelling en meer gepercipieerd werden als een zinvolle tijdsinvestering in het kader van kwaliteitszorg. Ook de piekmomenten werden uitgevlakt. Anderzijds werd opgemerkt dat inspanningen in het kader van kwaliteitszorg verschoven naar het centrale niveau. In de adviesrapporten uitten de reviewcommissieleden hun bezorgdheid over de 'planlast' die de interne regie mogelijk met zich mee kon brengen. Om de betrokkenheid binnen de instelling en het draagvlak voor de interne regie te garanderen, is het van belang om ook in de toekomst de interne inspanningen in het kader van kwaliteitszorg te blijven bewaken zodat diezelfde inspanningen niet opnieuw als planlast zullen ervaren worden. Deze aanbeveling gaat ook op voor de algemene gedragenheid van het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg. Het draagvlak voor het nieuwe stelsel is momenteel erg groot in Vlaanderen, om dit ook in de toekomst te blijven behouden is het aangegeven ook de inspanningen die door de NVAO worden opgelegd aan instellingen in het kader van de instellingsreview blijvend te bewaken.

Het ontwerp van decreet dat voorligt is tot stand gekomen op basis van bovenstaande decretale aanbevelingen. Deze zijn impliciet of expliciet opgenomen in de decretale bepalingen en vormen de basis voor het definitieve stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie. Dit is ook aansluitend op de afspraken die werden gemaakt in het regeerakkoord.

In de jaren 90 waren de externe visitaties van opleidingen een nieuw gegeven, ondertussen zijn ze een evidentie geworden waarop heel wat interne processen van de universiteiten en hogescholen zich hebben geënt. De afgelopen 25 jaar is geleidelijk een echte kwaliteitscultuur ontstaan binnen instellingen die toelaat om

verdere stappen te zetten in het responsabiliseren van deze instellingen. In het licht daarvan werd met het decreet van 19 juni 2015 de mogelijkheid gelaten aan de instellingen om de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun opleidingen zelf in handen te nemen nadat ze al bijna twee decennia ruim ervaring opgedaan hebben binnen het kader van de visitaties. De decretale evaluatie heeft nu ook aangetoond dat alle betrokkenen de uitgebreide instellingsreview erg positief ervaren hebben en dat het de kwaliteitscultuur binnen instellingen versterkt heeft. Ook de betrokkenheid bij processen van interne kwaliteitsborging is erg groot binnen instellingen. De Vlaamse hogeronderwijsinstellingen zijn dus klaar om de verantwoordelijkheid over de kwaliteit van de eigen opleidingen in handen te nemen. Voorliggend ontwerp van decreet komt aan deze doelstelling tegemoet.

3. Inhoud

3.1. Uitgangspunten van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel

3.1.1. *European Standards and Guidelines (ESG)*

Het kwaliteitszorgstelsel is in lijn met de ESG als het Europese kader voor interne en externe kwaliteitszorg en -borging. Het stelsel als geheel dient aan de ESG te voldoen. Alle onderdelen van het stelsel worden expliciet gelinkt aan de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area⁴.

3.1.2. *Op maat van de instellingen (hogescholen en universiteiten)*

Eigenaarschap, verantwoordelijkheid, planlastbeheersing en vertrouwen zijn belangrijke doelstellingen van het nieuwe stelsel. Het uitgangspunt bij de instellingsreview is de context van de instelling zelf. Het door de instelling gekozen model voor zowel onderwijsbeleid als regie vormt het startpunt voor de reviewcommissie. Er wordt beoordeeld of het gekozen model voor onderwijsbeleid werkt en de regie in staat is de kwaliteit van de opleidingen te borgen. In elk geval blijft ook bij een beoordeling op instellingsniveau de kwaliteit op opleidingsniveau centraal staan. Tegenover deze autonomie staat ook een verantwoordingsplicht voor instellingen. Via de instellingsreview wordt hun systeem van kwaliteitsborging van opleidingen, de regie, beoordeeld. Daarbij moeten zij aantonen dat bij de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen zij externe ogen en studenten betrekken. Bovendien moeten zij over de kwaliteit van de opleidingen transparant zijn en dus correcte en voldoende informatie publiek beschikbaar stellen.

3.1.3. *Betrokkenheid van interne en externe stakeholders, peers en deskundigen*

Het stelsel maakt kwaliteit op een gezaghebbende manier aantoonbaar door de continue en systematische betrokkenheid van interne en externe stakeholders, vakinhoudelijke peers, werkvelddeskundigen en onderwijs(des)kundigen. De externe blik wordt binnen het nieuwe stelsel gegarandeerd, enerzijds via de instellingsreviewcommissie samengesteld uit onafhankelijke externe peers. Anderzijds betrekken instellingen bij hun kwaliteitszorg naast interne en externe stakeholders, ook externe, onafhankelijke deskundigen. Hun betrokkenheid op alle niveaus van het kwaliteitszorgstelsel en zowel binnen instellingen als binnen beoordelingsprocedures versterkt de kwaliteit en het vertrouwen in het kwaliteitszorgstelsel.

⁴ The Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) werden in 2005 aangenomen door de Europese ministers bevoegd voor het onderwijs. In mei 2015 werd een aangepaste versie van deze ESG aangenomen door de onderwijsministers uit de Europese Hogeronderwijsruimte (www.enqa.eu).

3.1.4. Op basis van publieke informatie

Transparantie binnen het stelsel en naar de bredere samenleving vormt een essentieel onderdeel van het kwaliteitszorgstelsel. De verplichting voor instellingen om informatie over de kwaliteit van opleidingen publiek te maken, is één van de kwaliteitskenmerken. Het publiek maken van informatie zal dus ook telkens aan een beoordeling onderhevig zijn in het nieuwe systeem.

3.2. Twee parallelle systemen van kwaliteitszorg

De kwaliteit van de opleidingen kan op twee manieren worden verantwoord:

- voor de hogescholen en universiteiten via hun onderwijsbeleid en de eigen regie;
- voor de andere instellingen⁵ via een beoordeling door een evaluatieorgaan.

In beide gevallen worden twee soorten opleidingen geïdentificeerd: nieuwe en bestaande opleidingen. Elke opleiding die niet opgenomen is in het Hogeronderwijsregister wordt beschouwd als een nieuwe opleiding.

De uniformiteit van de kwaliteit van opleidingen in Vlaanderen wordt gegarandeerd door de kwaliteitskenmerken die voortaan de basis vormen voor alle systemen van accreditatie in Vlaanderen.

Verantwoording kwaliteit opleidingen door middel van:	
Onderwijsbeleid en eigen regie	Een beoordeling door een evaluatieorgaan
Hogescholen en universiteiten	Andere instellingen
- Instellingsreview met inbegrip van de borging van de kwaliteit van opleidingen via de eigen regie - Toets nieuwe opleiding op maat van de eigen regie - Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie - Systeembrede analyses	- Toets nieuwe opleiding - Opleidingsaccreditatie op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan
<= Kwaliteitskenmerken =>	

De argumenten om twee parallelle systemen van kwaliteitszorg in het Vlaamse hoger onderwijs te voorzien en de andere instellingen niet onder te brengen in het stelsel van instellingsreview voor de hogescholen en universiteiten zijn de volgende:

- deze instellingen hebben niet, zoals de hogescholen en universiteiten, deelgenomen aan de eerste ronde instellingsreviews (de pilot);
- niet alle opleidingen van deze instellingen hebben al een tweede opleidingsaccreditatie doorlopen;
- de van toepassing zijnde regelgeving op deze instellingen is beperkt. De decreetgever beoogt in hoofdzaak de garantie dat de kwaliteit van de opleidingen van deze instellingen gegarandeerd is;
- het aantal opleidingen dat deze instellingen aanbieden is in aantal erg beperkt.

⁵ De andere ambtshalve geregistreerde instellingen zijnde Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde, de Antwerp Management School, de Evangelische Theologische Faculteit en de Faculteit Protestantse Godgeleerdheid; de geregistreerde instellingen en de instellingen die registratie aanvragen.

3.2.1. Hogescholen en universiteiten die de kwaliteit van hun eigen opleidingen verantwoorden door middel van hun onderwijsbeleid en de eigen regie

Alle hogescholen en universiteiten vallen onder het systeem van verantwoording van de kwaliteit van de eigen opleidingen door middel van hun onderwijsbeleid en de eigen regie en dat voor alle graduaatsopleidingen en bachelor- en masteropleidingen. De instelling toont aan dat ze onder eigen verantwoordelijkheid (via de regie) de kwaliteit van de eigen opleidingen borgt. De kwaliteit van de opleidingen wordt door middel van volgende procedures beoordeeld: de instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen, de toets nieuwe opleiding op maat van de eigen regie voor nieuwe opleidingen en de accreditatie op maat van de eigen regie voor bestaande opleidingen.

De instellingsreview is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert met inbegrip van de regie die de instelling opzet opdat de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt. De instellingsreview laat toe dat de instellingen de kwaliteitsborging voor hun opleidingen zelf kunnen vormgeven. Universiteiten en hogescholen dienen een regie uit te werken waarmee zij de kwaliteit van hun opleidingen garanderen. Binnen de instellingsreview beoordeelt een externe onafhankelijke reviewcommissie op basis van zowel thematische als verdiepende trails de regie van de kwaliteitsborging van de opleidingen binnen de instellingen. Als de accreditatieorganisatie, zijnde de NVAO, een positief oordeel uitspreekt over de instelling op basis van het beoordelingsrapport van de reviewcommissie, dan worden de opleidingsaccreditaties van de desbetreffende instelling automatisch verlengd door de NVAO met zes academiejaren. Deze verlenging geldt enkel voor opleidingen die reeds een eerste volledige accreditatie na een beoordelingsprocedure hebben verworven. Hierdoor worden de volgende opleidingen uitgesloten: de als nieuw erkende opleidingen, de opleidingen met een beperkte accreditatietermijn, de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmaster en als dusdanig nog geen accreditatie verworven hebben, en de opleidingen die als geaccrediteerd worden geacht op basis van de selectie overeenkomstig de bepalingen van een Europees financieringsprogramma.

Bij een negatieve beoordeling op instellingsniveau vervalt de automatische verlenging van accreditatietermijnen en gebeurt de borging van de kwaliteit op opleidingsniveau: de instelling vraagt een opleidingsaccreditatie aan bij de accreditatieorganisatie voor die opleidingen waarvan de accreditatie vervalt.

Dit maakt duidelijk dat de opleidingskwaliteit het centrale gegeven blijft in het kwaliteitszorgstelsel. Daarom ook wordt expliciet gekozen om accreditaties te verlenen op niveau van opleidingen en niet op het niveau van de instelling. Accreditatie op het niveau van de opleiding blijft bestaan, omdat instellingen ten aanzien van studenten, stakeholders en de samenleving als geheel ultiem verantwoording verschuldigd zijn over de kwaliteit van individuele opleidingen.

De toets nieuwe opleiding, die voorafgegaan wordt door een macrodoelmatigheidstoets bij de Commissie Hoger Onderwijs, betreft een beoordeling van de potentiële kwaliteit van nieuwe opleidingen. De instelling dient op maat van de eigen regie een dossier in bij de NVAO, die vervolgens een externe commissie aanstelt voor de inhoudelijke beoordeling van de potentiële kwaliteit van de opleiding. De beoordelingsprocedure wordt gecoördineerd door de NVAO en omvat een oordeel van een door de NVAO samengestelde externe commissie op basis waarvan de NVAO een toetsingsbesluit neemt. Dit vormt de basis waarop de Vlaamse Regering de nieuwe opleiding bij besluit kan erkennen.

De accreditatie is van toepassing op opleidingen die nog geen eerste accreditatie verwierven (opleidingen die als nieuwe opleiding erkend zijn, opleidingen waarvan de studieomvang verlengd is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, opleidingen die erkend zijn op basis van een Europese financiering), opleidingen met een beperkte accreditatietermijn en opleidingen binnen een instelling met een negatief besluit instellingsreview waarvan de accreditatietermijn verloopt. Het aanvraagdossier voor een accreditatie wordt vormgegeven op maat van de gevoerde regie van de instelling. De beoordelingsprocedure wordt gecoördineerd door de NVAO en omvat een oordeel van een door NVAO samengestelde externe commissie op basis waarvan de NVAO een accreditatiebesluit neemt.

Uit bovenstaande blijkt dat het systeem van verantwoording van de kwaliteit van de eigen opleidingen door middel van hun onderwijsbeleid en de eigen regie nog geen programmatierecht geeft aan instellingen. Met de procedures 'toets nieuwe opleiding' en 'accreditatie van opleidingen' wordt een extra garantie voor de kwaliteit van nieuwe opleidingen ingebouwd. Het voordeel voor instellingen bestaat er voornamelijk in dat zij op maat van de eigen regie een dossier kunnen samenstellen, zodat de context van de eigen instelling ook hier optimaal wordt meegenomen in het dossier. De procedures toets nieuwe opleiding en accreditatie op maat van de eigen regie blijven dus een extern proces van kwaliteitsbeoordeling, maar instellingen krijgen vrijheid wat betreft de aanlevering van informatie.

3.2.2. Instellingen die de kwaliteit van de eigen opleidingen verantwoorden door middel van een beoordeling door een evaluatieorgaan

Alle instellingen die erkende diploma's uitreiken en geen hogeschool of universiteit zijn, verantwoorden de kwaliteit van hun opleidingen via externe beoordelingsprocedures, uitgevoerd door een evaluatieorgaan. De kwaliteit van de opleidingen wordt door middel van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) voor nieuwe opleidingen en een procedure accreditatie voor bestaande opleidingen beoordeeld. De beoordelingskaders worden door de NVAO normatief vormgegeven, terwijl dat bij de hogescholen en universiteiten minder het geval zal zijn, dit door de eigen regie die meegenomen wordt in de beoordelingsdossiers en in de verdere procedure.

De toets nieuwe opleiding is een normatieve (ex-ante)beoordeling van de potentiële kwaliteit van een aan te bieden opleiding. De beoordelingsprocedure wordt gecoördineerd door de NVAO en omvat een oordeel van een door de NVAO samengestelde externe commissie op basis waarvan de Vlaamse Regering de nieuwe opleiding bij besluit kan erkennen. Ten opzichte van vandaag wordt bij de procedure TNO voor de geregistreerde instellingen en voor de instellingen die registratie aanvragen bijkomend een relevantietoets ingeschreven. Doel van deze toets is de maatschappelijke relevantie van de nieuwe opleiding te beoordelen om te voorkomen dat de Vlaamse Regering opleidingen van deze instellingen zou moeten erkennen die studenten geen beroepsmogelijkheden bieden, omdat bijvoorbeeld er nog geen erkende beroepskwalificaties zijn, het beroep waartoe de opleiding leidt nog niet gereguleerd is, er geen vraag naar afgestudeerden op de arbeidsmarkt is enzovoort. De accreditatieorganisatie vraagt deze relevantietoets aan bij de Commissie Hoger Onderwijs.

De accreditatie is een ex-postbeoordeling van de kwaliteit van een bestaande opleiding en is verplicht voor alle opleidingen in een zesjarige cyclus. Om de garantie te hebben dat de beoordeling voldoet aan de European Standards and Guidelines (ESG) moet het evaluatieorgaan dat de beoordelingsprocedure coördineert ofwel geregistreerd zijn op EQAR⁶ (European Quality Assurance Register for Higher

⁶ www.eqar.eu

Education) ofwel een overeenkomst afgesloten hebben met de NVAO die garandeert dat aan de ESG wordt voldaan.

3.2.3. Kwaliteitskenmerken

Deze kwaliteitskenmerken vinden hun oorsprong in de kwaliteitscode die werd opgesteld in het kader van het decreet van 19 juni 2015 en bepaalde aan welke verwachtingen een instelling moet beantwoorden bij het invullen en staven van haar regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen. Deze kwaliteitskenmerken worden in onderliggend ontwerp van decreet expliciet opgenomen en gelden voor alle aangeboden graduaatsopleidingen, bachelor- en masteropleidingen in Vlaanderen:

- 1° de leerresultaten van de opleiding, vermeld in artikel II.68 van de Codex Hoger Onderwijs, en gebaseerd op de niveaudecriptoren, vermeld in artikel II.141 van dezelfde codex, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie;
- 2° het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
- 3° de voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
- 4° de opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
- 5° de onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
- 6° de beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;
- 7° de opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
- 8° informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

Deze kwaliteitskenmerken zorgen voor de aansluiting van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel bij de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) en garanderen zo dat het nieuwe stelsel voldoet aan de huidige Europese eisen ten aanzien van kwaliteitszorg. De kwaliteitskenmerken leggen ook de link met de Vlaamse kwalificatiestructuur en de Europese kwalificatieraamwerken.

3.2.4. Systeembrede analyses

Systeembrede analyses hebben als doelstelling het in kaart brengen van goede praktijken en die te delen. De belangrijkste doelstelling van deze analyses is dat instellingen, accreditatieorganisaties, de overheid en andere belanghebbenden van elkaar leren. Ze zijn gericht op instellingen, waarbij thema's van het onderwijsbeleid in beeld worden gebracht, of op opleidingen, waarbij een beleids- of kwaliteitszorgaspect in beeld wordt gebracht. Aan de Vlaamse hogescholen en universiteiten wordt met het voorliggende ontwerp van decreet de verplichting opgelegd om aan minstens twee systeembrede analyses deel te nemen in een periode van zes jaar. Dit is niet het geval voor de andere instellingen, maar zij kunnen uiteraard door de NVAO uitgenodigd worden om hieraan te participeren.

De Vlaamse Regering kan op basis van actuele beleidsissues de accreditatieorganisatie belasten met studie en advies inzake kwaliteitszorg.

3.2.5. Beoordelingsprocedures volgens eenzelfde stramien

In het streven naar een transparant kwaliteitszorgstelsel worden met het voorliggende ontwerp van decreet alle beoordelingsprocedures, zijnde de procedures voor

de toets nieuwe opleiding, de instellingsreview en de verschillende vormen van opleidingsaccreditatie, vormgegeven volgens hetzelfde stramien. Bij deze vormgeving werd vertrokken vanuit de doelstellingen van de beoordelingsprocedures (en niet vanuit de procedures zelf). Daarbij worden dezelfde of gelijklopende onderliggende behandelingsprocedures nagestreefd. De invulling van deze procedures kadert binnen een duidelijk samenhangend kwaliteitszorgstelsel.

1. De aanvraag of indiening van het dossier

Alle dossiers worden ingediend bij de accreditatieorganisatie die de beoordelingen coördineert (met uitzondering van een opleidingsaccreditatie door een evaluatieorgaan) en de uiteindelijke besluiten neemt. Specifieke bepalingen met betrekking tot indieningstermijn, mogelijkheid tot intrekking van een aanvraag enzovoort, worden in de desbetreffende bepalingen opgenomen.

2. De commissie die de beoordeling uitvoert

De beoordelingen inzake kwaliteitszorg worden steeds uitgevoerd door een externe commissie die ofwel wordt samengesteld door de NVAO, ofwel door een ander extern evaluatieorgaan. In het geval dat de NVAO de commissie samenstelt, kan de betrokken instelling, zoals in het verleden, steeds beargumenteerde bezwaren aandragen tegen de samenstelling van de commissie. Bij de samenstelling van de commissies wordt de betrokken instelling geraadpleegd.

De commissie legt steeds haar bevindingen vast in een beoordelingsrapport, dat de basis vormt voor het uiteindelijke besluit van de NVAO (toetsingsbesluit, besluit instellingsreview, accreditatiebesluit). In het voorliggende ontwerp van decreet worden ook steeds de onderwerpen vastgelegd die de commissie meeneemt in haar beoordeling. Bij elke beoordeling worden ten minste de kwaliteitskenmerken betrokken.

Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt voorzien dat er in alle beoordelingscommissies ten minste een student opgenomen is. Ook wordt steeds opgenomen dat ten minste een lid van de commissie een grondige kennis moet hebben van het Vlaamse hoger onderwijs en dat ten minste een lid werkzaam moet zijn buiten Vlaanderen. Op deze manier wordt een stap verder gezet in de decretale specificering van de internationale dimensie in de commissies.

3. Het beoordelingskader

In elke beoordelingsprocedure is een beoordelingskader voorzien. Zoals in het verleden legt de NVAO deze beoordelingskaders vast. Zij hebben daartoe de nodige expertise en betrekken de instellingen, de studenten en de overheid bij het vaststellen van deze kaders. Deze beoordelingskaders worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering, nadat de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) en de studentenkoepelverenigingen hierover hun advies gegeven hebben. In deze kaders, die de basis vormen voor elke beoordeling, worden de volgende elementen vastgelegd:

- de wijze waarop de onderwerpen getoetst worden;
- de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- de verschillende stappen in het beoordelingsproces;
- de vorm en inhoud van het aanvraagdossier.

Decretaal wordt telkens ook voorzien dat als een aanvraag niet voldoet aan vereisten inzake vorm en inhoud, de NVAO de instelling de mogelijkheid biedt om dit verzuim te herstellen. Deze bepalingen zijn gelijkaardig als deze in het bestaande systeem.

4. Het besluit

De NVAO neemt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie een besluit. Aan dit besluit zijn rechtsgevolgen verbonden die in de verschillende onderdelen aan bod komen.

In elke procedure is voorzien dat de NVAO aan de instelling een ontwerp van besluit en het onderliggende beoordelingsrapport bezorgt voor het verstrijken van de beoordelingstermijn. De instelling kan dan binnen een vervaltermijn bezwaren en opmerkingen formuleren. De NVAO bepaalt in het bestuursreglement de procedurele regelen overeenkomstig dewelke bezwaren en opmerkingen worden behandeld. Deze werkwijze werd ook reeds gehanteerd in het bestaande stelsel en is overgenomen in het voorliggende nieuwe stelsel.

Het voorliggende ontwerp van decreet bepaalt dat alle besluiten en onderliggende beoordelingsrapporten openbaar moeten zijn. Om hieraan te voldoen worden ze integraal gepubliceerd op de website van de accreditatieorganisatie.

4. Adviezen

4.1. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Op 22 januari 2018 bracht de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) advies uit over het voorontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs.

De SERV vindt het positief dat:

- de verantwoordelijkheid en autonomie bij de instellingen wordt gelegd en zo de kwaliteitscultuur versterkt wordt;
- de kwaliteit op opleidingsniveau centraal blijft staan;
- er een snelle en laagdrempelige ontsluiting van kwantitatieve en kwalitatieve informatie over opleidingen beschikbaar wordt gesteld voor studenten;
- fusies worden gestimuleerd en schaalvoordeel wordt gecreëerd doordat instellingen samen kunnen deelnemen aan de instellingsreview;
- de relevantietoets voor geregistreerde instellingen ervoor zorgt dat er wordt vermeden dat opleidingen worden erkend die geen arbeidskansen bieden;
- de systeembrede analyses worden ingevoerd met het oog op het leren van elkaar en het delen van goede praktijken.

De SERV geeft aan dat de manier waarop de betrokkenheid van externen gegarandeerd wordt, nog te weinig concreet is in het ontwerp van decreet. Om tegemoet te komen aan de opmerking van de SERV wordt de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de regie, opgenomen als een onderwerp in de instellingsreview. De concrete uitwerking voor de beoordeling van onderwerpen zal aan bod komen in de beoordelingskaders en behoeft dus niet in het ontwerp van decreet verder uitgewerkt te worden.

Ten slotte stelt de SERV vast dat de beroepskwalificaties, die gelinkt zijn met kwaliteitskenmerk 2, het belangrijkste referentiekader blijft voor opleidingen in het hoger onderwijs.

4.2. Advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)

Op 29 januari 2018 bracht de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) advies uit over het ontwerp van decreet betreffende het nieuwe kwaliteitszorgstelsel.

De Vlor is positief over het doorlopen proces ter voorbereiding van het ontwerp van decreet, waarbij op verschillende momenten in dialoog is getreden met de stakeholders. De Vlor benadrukt ook tevreden te zijn over de opportuniteit die het nieuwe stelsel biedt om de ontwikkelde kwaliteitscultuur binnen instellingen verder te versterken en verankeren.

De Vlor beoordeelt volgende elementen als positief:

- de vermindering van de externe kosten en de nieuwe invulling van de administratieve last, die door betrokkenen binnen instellingen als nuttiger en waardevollere tijdsbesteding wordt ervaren;
- de aanlevering van kwantitatieve en kwalitatieve informatie over opleidingen, die nu toegankelijker is voor een breed publiek;
- het verlaten van het checklistperspectief dat gepaard ging met het visitatiestelsel.

Daarbij aansluitend waarschuwt de Vlor:

- voor het behouden van de autonomie van instellingen in het nieuwe stelsel, ook in de nog uit te werken beoordelingskaders;
- voor het blijvend bewaken van de planlast die gepaard gaat met het systeem van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.

De aandachtspunten waar de Vlor in haar advies op wijst, zijn voornamelijk van technische aard en daar wordt aan tegemoetgekomen met aanpassingen in het ontwerp van decreet of in de memorie van toelichting:

- 1° de Vlor vraagt om in de verduidelijkende tekst in de memorie bij artikel 11, "idealiter" te schrappen opdat bij de vastlegging van de onderwerpen en de kalender van de systeembrede analyses alle partners betrokken worden;
- 2° ter verduidelijking wordt bij artikel 38 in de memorie toegevoegd dat een instelling slechts één maal in de lopende procedure het recht heeft om de aanvraag TNO opnieuw in te dienen na een terugtrekking. Het is immers niet de bedoeling uit te sluiten dat in een volgende ronde een instelling opnieuw een TNO-aanvraag voor diezelfde opleiding zou indienen;
- 3° op vraag van de Vlor wordt in het ontwerp van decreet ingeschreven dat bij de opmaak van de kalender van instellingsreviews de VLUHR formeel in het overleg wordt betrokken;
- 4° om te vermijden dat instellingen met een te grote planlast zouden geconfronteerd worden indien door de NVAO vaak zou worden overgegaan tot de uitspraak van een besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur, wordt in de memorie toegevoegd dat een dergelijk besluit telkens goed moet worden beargumenteerd.

Volgende vragen van de Vlor worden niet of gedeeltelijk ingewilligd:

- 1° de Vlor vraagt om artikel 27 te schrappen en geen nieuwe indiendata te bepalen voor aanvraagdossiers bij de Commissie Hoger Onderwijs voor nieuwe opleidingen. De vervroeging van data is essentieel voor de goede voorbereiding van de procedure TNO door de NVAO. Om tegemoet te komen aan de vraag van de Vlor wordt in het ontwerp van decreet de datum voor indiening van het aanvraagdossier bij de Commissie Hoger Onderwijs verlaat naar 1 maart, in plaats van 1 februari. Op deze manier hebben de instellingen hoger onderwijs een maand meer tijd om hun aanvraagdossiers voor te bereiden;
- 2° de Vlor pleit ervoor om de beoordelingen van internationale gezamenlijke opleidingen niet verplicht te laten uitvoeren aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Echter, deze aanpak werd ontwikkeld om instellingen te ontlasten zodat ze geen verschillende kwaliteitszorgprocedures moeten doorlopen volgens de nationale kaders van de landen waar de opleiding wordt aangeboden. Daarom is het aangewezen om deze aanpak toch

verplicht te houden voor de evaluatie van internationale, gezamenlijke opleidingen:

- a) er wordt wel rekening gehouden met de opmerkingen van de Vlor betreffende de termijn voor accreditatieaanvraag (zie artikel 60), die naar twee maanden wordt gebracht, gezien de beoordelingsprocedure bij de European Approach dan al vooraf is gebeurd;
 - b) in het ontwerp van decreet wordt ook bij artikels 36, 65 en 75 ingevoegd dat de publicatie van het externe beoordelingsrapport de startdatum bepaalt voor de accreditatieaanvraag. Daarbij wordt in de memorie ook toegelicht dat deze gepubliceerde externe beoordeling de basis vormt voor de accreditatieaanvraag;
- 3° de Vlor vraagt om in de memorie van toelichting te vermelden dat als bijlage bij het dossier ook informatie gevoegd moet worden over het personeelsbeleid, waaronder het welzijn van het personeel en de rapportering over de welzijns-enquêtes. Het personeelsbeleid valt evenwel buiten de scope van het voorliggende ontwerp van decreet, dat het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs in verband met onderwijsactiviteiten wijzigt. Binnen de hogeronderwijsinstellingen zijn er andere kanalen om verantwoording af te leggen over het welzijn van het personeel. Op deze vraag wordt dan ook niet ingegaan;
- 4° de Vlor vraagt om opleidingen met uitbreidingen van studieomvang, de onderzoeksmasters en de opleidingen met een gelijkaardige overgangsprocedure (zoals de opleidingen verpleging) niet te verplichten om een eerste opleidings-accreditatie aan te vragen. Echter, de procedure die zij voor de uitbreiding van studieomvang moeten doorlopen, gebeurt voornamelijk op papier en is dus eerder vergelijkbaar met een TNO. De desbetreffende opleidingen wijzigen volledig van inhoud en daarom is voor deze opleidingen een eerste accreditatie, waarbij vastgesteld wordt dat de kwaliteit van de opleiding geborgd is, toch nog vereist. In het ontwerp van decreet wordt ook bepaald dat deze opleidingen geacht worden geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de nieuw bepaalde studieomvang voor de eerste keer geheel doorlopen werd. Dit betekent dat de echte beoordeling van de kwaliteit volgt nadat de eerste afgestudeerden die omgevormde opleiding hebben afgerond;
- 5° de Vlor vraagt om de ordeterminen te vervangen door vervaltermijnen, met als sanctie dat de beslissing dan automatisch positief zou worden als de Vlaamse Regering of de NVAO niet tijdig een beslissing neemt. De kwaliteit van opleidingen moet echter te allen tijde gegarandeerd kunnen blijven, een dergelijke vervaltermijn met sanctie zou dat in gevaar kunnen brengen.

4.3. Advies Raad van State

1. De Raad van State merkt op dat het verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap van België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, artikel 1, lid 2, bepaalt dat de verdragssluitende partijen de NVAO kunnen belasten met (andere) opdrachten die de opdracht, bedoeld in het eerste lid, ondersteunen of aanvullen. Volgens de betrokken bepaling kan dit echter slechts 'na overleg' tussen de verdragspartijen. Voorliggend ontwerp van decreet kent nieuwe opdrachten toe, en daarover werd conform artikel 1, lid 2, van het bovengenoemde verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap van België en het Koninkrijk der Nederlanden, overleg gepleegd met de Nederlandse minister. Tijdens het Comité der Ministers, een overlegmoment tussen de Vlaamse en Nederlandse ministers bevoegd voor het onderwijs, van 12 juni 2017 in Den Haag werd een toelichting gegeven van de strategie van de NVAO voor de periode 2017-2020, waaronder ook de nieuw in te voeren systeembrede analyses in Vlaanderen. Globaal werd het nieuwe ontwerp van decreet ook toegelicht op het Comité der Ministers van 25 januari 2018 in

Brussel. Daar gaf Nederland aan erg positief te kijken naar de stappen die in Vlaanderen gezet worden met betrekking tot het nieuwe kwaliteitszorgstelsel.

2. In enkele artikelen wordt bepaald dat gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma, beoordeeld dienen te worden aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. De Raad van State merkt echter op dat deze European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes in het Nederlands dient te worden bekendgemaakt via het Staatsblad om verbindend te zijn.

Er wordt in het ontwerp van decreet een verwijzing toegevoegd die stelt dat de tekst werd aangenomen door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte, om duidelijk aan te geven door welke instantie de tekst werd aangenomen. Daarnaast werd ook bij artikel 36 van deze memorie van toelichting nog expliciet vermeld waar de tekst terug te vinden is, namelijk op de website van EQAR.

3. In artikel 11 wordt bepaald dat de kalender voor de onderwerpen van de systeembrede analyses samen wordt vastgelegd door de VLUHR, de studenten-koepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering. De Raad van State vraagt om te expliciteren of deze gezamenlijke beslissing al dan niet unaniem moet worden genomen. Bij artikel 11 van deze memorie van toelichting werd verduidelijkt dat de beslissing in onderling overleg wordt genomen.
4. De Raad van State gaf nog enkele wetgevingstechnische opmerkingen betreffende de artikelen 5, 38, 62, 72 en 88 waarvoor de nodige aanpassingen werden doorgevoerd. De opmerking over artikel 26 van de Raad van State werd niet meegenomen, omdat de initiële verwijzing wel correct was.

Verder werd in artikel 35 een toevoeging gedaan zodat een apart beoordelingskader kan ontwikkeld worden voor nieuw te registreren instellingen.

In artikel 84 werden nog overgangsmaatregelen toegevoegd voor opleidingen die reeds een procedure kwaliteitszorg gestart waren onder de regelgeving die gold voor 1 september 2019, om te voorzien dat zij deze procedure onder die regelgeving konden verderzetten.

Daarnaast gebeurden er nog enkele technische aanpassingen.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

De bepalingen van dit decreet maken een regeling van onderwijs uit en betreffen aldus een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, wordt aan de ministers bevoegd voor het onderwijs de bevoegdheid gegeven om de tarieven te bepalen die de accreditatieorganisatie hanteert voor het verlenen van accreditatie en het uitvoeren van de toets nieuwe opleidingen. In het decreet van 2 april 2004 dat dit verdrag goedkeurt, worden in artikel 4 de minima en maxima vast-

gelegd waarbinnen deze bedragen voor het verlenen van accreditatie en uitvoeren van de toets nieuwe opleiding zich moeten situeren. Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt dit artikel 4 opgeheven en wordt een aangepaste decretale vork waarbinnen de tarieven zich moeten situeren, met artikel 7 van dit ontwerp van decreet, opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs.

In hetzelfde verdrag stelt artikel 1.2 dat de verdragsluitende partijen, elk voor zich doch na overleg, de accreditatieorganisatie belasten met bijkomende opdrachten die de hoofdopdracht ondersteunen of aanvullen. In het decreet van 2 april wordt dit als volgt geconcretiseerd:

"Artikel 3. De Vlaamse Regering kan met inachtnaam van artikel 1.2. van hetzelfde verdrag de accreditatieorganisatie belasten met de volgende opdrachten:

- 1° studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs;
- 2° studie en advies inzake de samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van het hoger onderwijs in het algemeen."

Ook dit artikel 3 wordt opgeheven en geïntegreerd in de Codex Hoger Onderwijs.

Deze opnames in de Codex Hoger Onderwijs verhogen de transparantie van de regelgeving.

Artikel 3

Met het voorliggende artikel wordt het toepassingsgebied van de andere ambts-halve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs en van de geregistreerde instellingen in overeenstemming gebracht met het voorliggende ontwerp van decreet.

Artikel 4

Dit artikel past de definities van punt 2: 'accreditatie en instellingsreview' en van punt 3: 'accreditatieorganisatie' zoals opgenomen in artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs aan. In de bestaande definities van 'accreditatie en instellingsreview' worden een aantal bepalingen die na de invoering van dit decreet niet langer relevant zijn (de vaststelling van de verschillende rondes van instellingsreview en opleidingsaccreditatie, het begrip visitatierapport, opleidingsdossier) of waarvan de definiëring ervan op een andere plaats in de Codex Hoger Onderwijs relevanter en duidelijker is (bijvoorbeeld positief besluit instellingsreview) opgeheven. De definitie van 'opleidingsaccreditatie' blijft behouden. De definities van 'regie' en 'toets nieuwe opleiding' worden toegevoegd en bij de definitie van instellingsreview worden alle aspecten zoals momenteel bepaald in het bestaande artikel II.126 mee opgenomen.

Aan de bestaande definitie van 'accreditatieorganisatie' wordt toegevoegd dat de accreditatieorganisatie de instellingsreview uitvoert.

Artikel 5

Met artikel 30 van het voorliggende ontwerp van decreet wordt in het kader van een toets nieuwe opleiding voor geregistreerde instellingen of instellingen die een aanvraag ingediend hebben voor registratie de mogelijkheid ingeschreven dat de accreditatieorganisatie een relevantietoets vraagt aan de Commissie Hoger Onderwijs. Met het voorliggende artikel wordt deze opdracht toegevoegd aan het takenpakket van de Commissie Hoger Onderwijs.

Artikel 6

Met dit artikel worden de aanpassingen aan het verdrag van 2013⁷ opgenomen in de codex. Op dat ogenblik werd ook aan de accreditatieorganisatie de opdracht gegeven om instellingsreviews uit te voeren.

Artikel 7

Artikel II.28 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat de accreditatiebesluiten en de besluiten die de instellingsreview afronden, samen met de onderliggende rapporten integraal moeten gepubliceerd worden op de website van de NVAO. Conform de uitgangspunten van voorliggend ontwerp van decreet, waar een toets nieuwe opleiding ook afgesloten wordt met een toetsingsbesluit, en waar informatie over de kwaliteit van elke opleiding publiek toegankelijk moet zijn, wordt met voorliggend artikel toegevoegd dat ook de toetsingsbesluiten en de onderliggende rapporten op dezelfde manier moeten gepubliceerd worden.

Artikel 8

Zie de toelichting bij artikel 2. De tweede opdracht, zijnde studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs, wordt opgenomen in artikel 12 van het voorliggende ontwerp van decreet.

Artikel 9

Het voorliggende artikel vervangt het bestaande artikel II.122 van de Codex Hoger Onderwijs.

Paragraaf 1 blijft grotendeels ongewijzigd. De stakeholders en externe, onafhankelijke deskundigen die bij de processen van kwaliteitsbewaking betrokken worden, worden ruimer geformuleerd dan in de huidige regelgeving. Het is evident dat studenten en alumni meegenomen worden bij de stakeholders. Maar de instelling kan ervoor kiezen om de groep van stakeholders uit te breiden. Hetzelfde geldt voor de externe, onafhankelijke deskundigen. Het gaat hier zowel over werkvelddeskundigen als onderwijs(des)kundigen (zie punt 3.1.3 in het algemene deel van deze memorie), en over Vlaamse als internationale deskundigen.

Paragraaf 2 stelt dat de Vlaamse universiteiten en hogescholen de kwaliteit van hun opleidingen borgen binnen of op maat van hun eigen regie.

De andere hogeronderwijsinstellingen, zijnde de andere ambtshalve geregistreerde instellingen – Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de Antwerp Management School, de Evangelische Theologische Faculteit en de Faculteit Protestantse Godgeleerdheid – en de geregistreerde instellingen en de instellingen die registratie aanvragen, verantwoorden de kwaliteit van hun opleidingen op basis van een beoordeling van deze opleidingen door een evaluatieorgaan. Deze instellingen vallen niet onder het kwaliteitszorgstelsel van de hogescholen en universiteiten waar de instellingsreview de basis vormt, en dit voor de volgende redenen:

- deze instellingen hebben niet deelgenomen aan de eerste ronde instellingsreviews (de pilot), die voor de hogescholen en universiteiten werd uitgevoerd vanaf het begin van het academiejaar 2015-2016 tot en met het einde van het academiejaar 2016-2017;

⁷ Decreet van 29 november 2013 houdende goedkeuring van het Protocol tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs.

- de van toepassing zijnde regelgeving op deze instellingen is beperkt, ze worden ofwel beperkt gefinancierd (de andere ambtshalve geregistreerde instellingen) ofwel niet gefinancierd (de geregistreerde instellingen) door de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid vereist in hoofdzaak een garantie van de kwaliteit van de opleidingen als deze instellingen de decretaal beschermde graden van bachelor en master uitreiken;
- het aantal opleidingen dat deze instellingen aanbieden is in aantal erg beperkt. Daarvan hebben bovendien niet alle opleidingen al een eerste of tweede accreditatieronde doorlopen. Bij de universiteiten en hogescholen is pas de beslissing genomen om de overstap van opleidingsaccreditering naar instellingsreview te maken nadat twee rondes van opleidingsaccreditaties doorlopen waren.

Artikel 10

Artikel 10 legt decretaal de vork vast voor de tarieven toets nieuwe opleiding, de instellingsreview en voor de opleidingsaccreditering. Dit is conform het verdrag, vermeld in artikel 2 van dit ontwerp van decreet. Voor de opleidingsaccreditering door een extern evaluatieorgaan bedraagt het minimumtarief voor de accreditatie 500 euro, voor de accreditatie op maat van de eigen regie 5000 euro. Het maximumbedrag bedraagt voor het eerste (accreditering door een extern evaluatieorgaan) 2000 euro en voor het tweede (accreditering op basis van de eigen regie) 20.000 euro. Dit verschil wordt verantwoord door het gegeven dat bij een accreditatie door een extern evaluatieorgaan de beoordeling uitgevoerd wordt door een commissie onder coördinatie van dit extern evaluatieorgaan. In dit geval baseert de accreditatieorganisatie zich op het rapport van deze commissie voor haar oordeel en moet zij geen eigen commissie samenstellen en coördineren. Dit is wel het geval bij een opleidingsaccreditering op maat van de eigen regie. Het is de accreditatieorganisatie die de commissie samenstelt en het proces coördineert. In het eerste geval betaalt de instelling het extern evaluatieorgaan (bepaalt zelf haar tarief) en de accreditatieorganisatie (tarief tussen 500 en 2000 euro), in het tweede geval betaalt de instelling enkel de accreditatieorganisatie (tarief tussen 5000 en 20.000 euro).

Conform het hierboven vermelde verdrag wordt aan de minister bevoegd voor het onderwijs de bevoegdheid gegeven om binnen deze vastgelegde vorken de tarieven te bepalen.

De automatische verlenging van opleidingsaccreditaties bij een positief besluit instellingsreview door de NVAO is inbegrepen in de kostprijs van de instellingsreview. Een instelling moet dan ook niet betalen voor deze verlenging bij het vervallen van de lopende opleidingsaccreditering.

Bij een beperkte beoordeling, na een positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur en na een positief besluit opleidingsaccreditering met beperkte geldigheidsduur, gelden, zoals in het verleden, dezelfde vorken als bij de initiële beoordeling. Het nieuwe artikel II.124/1, punt 2°, 3° en 4°, slaat op alle instellingsreviews en opleidingsaccreditaties vermeld in de desbetreffende afdelingen.

Artikel 11

Voorliggend artikel legt vast dat jaarlijks systeembrede analyses georganiseerd zullen worden door de accreditatieorganisatie. Deze analyses op systeemniveau hebben als doelstelling het in kaart brengen van goede praktijken en deze te delen tussen de hogeronderwijsinstellingen, de overheid, de accreditatieorganisatie en eventueel andere belanghebbenden. Ze zijn gericht op instellingen, waarbij thema's van het onderwijsbeleid in beeld worden gebracht, of op opleidingen, waarbij een beleids- of kwaliteitszorgaspect in beeld wordt gebracht.

Een voordeel van het systeem van geclusterde visitaties was het benchmarken van opleidingen inzake kwaliteit. Een voordeel van systeembrede analyses is het leren van elkaar en delen van goede praktijken.

De hogeronderwijsinstellingen, via de VLUHR, de studentenkoepelverenigingen, de NVAO en de overheid leggen gezamenlijk de onderwerpen vast voor deze systeembrede analyses, evenals de kalender. Dit gebeurt in onderling overleg. Als er geen overeenstemming is wordt de finale beslissing genomen op de adviesraad van de NVAO. De instellingen kiezen zelf de analyses waaraan ze deelnemen, met als voorwaarde dat ze in een periode van zes jaar aan ten minste twee analyses deelnemen. De eerste periode van zes jaar gaat van start in academiejaar 2020-2021, wanneer ook de volgende ronde instellingsreviews zal beginnen.

De NVAO werkt samen met de VLUHR, de studentenkoepelverenigingen en de overheid een procedure of een organisatiekader uit voor deze systeembrede analyses waarin de volgende elementen zijn opgenomen:

- de inbreng van (internationale) deskundigen voor het betrokken onderwijs en de wijze van selectie;
- de gehanteerde werkwijze binnen de analyse;
- de manier waarop de analyse vormgegeven wordt (het kan bijvoorbeeld de vorm aannemen van een peer learning activity, een studiedag, een colloquium enzovoort);
- de manier waarop de resultaten van de analyse zullen verspreid worden.

De accreditatieorganisatie zorgt er voor dat de planlast en werklast voor de instellingen beperkt blijft.

Artikel 12

De Vlaamse Regering kan aan de NVAO een bijkomende opdracht geven, namelijk het uitvoeren van studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.

Artikel 13

Het voorliggende artikel bepaalt dat vanuit de Vlaamse overheid een aantal kwantitatieve basisindicatoren, die het profiel van een opleiding verduidelijken, zullen beschikbaar gesteld worden voor een breed publiek. In de praktijk betreft het de website met kwantitatieve gegevens op opleidingsniveau waar ook zal gelinkt worden naar instellingswebsites met informatie over de kwaliteit van de desbetreffende opleiding.

Artikel 14

Met dit artikel wordt de bestaande afdeling 2 van hoofdstuk 8, die de decretale bepalingen inzake de instellingsreview eerste ronde vastlegt, volledig opgeheven. Om de overzichtelijkheid van de regelgeving te verbeteren worden alle toekomstige bepalingen inzake de verantwoording van de kwaliteit van de opleidingen opgenomen in een nieuw hoofdstuk, namelijk hoofdstuk 9/1. Zowel de bepalingen inzake de instellingsreview als deze met betrekking tot de opleidingsaccreditaties worden overzichtelijk gebundeld in dat hoofdstuk.

Artikel 15

Dit voorliggende artikel ligt in de lijn van artikel 14. Aangezien alle decretale bepalingen inzake accreditatie opgenomen worden in het nieuwe hoofdstuk 9/1 wordt in het opschrift van het bestaande hoofdstuk 9 de term 'accreditatie' weggelaten.

Artikel 16

Met het voorliggende artikel worden alle verwijzingen in overeenstemming gebracht met de met dit ontwerp van decreet ingevoerde nieuwe structuur van de hoofdstukken inzake kwaliteitszorg.

Om te garanderen dat ook accreditaties en erkenningen nieuwe opleidingen die werden toegekend conform de procedures van het oude kwaliteitszorgstelsel, hun geldigheid behouden, wordt hier bepaald dat voor opleidingen met accreditaties en erkenning als nieuwe opleiding verleend voor 1 september 2019 ook de overeenkomstige graden verleend kunnen worden.

Artikel 17 tot en met 24

Ook deze artikels liggen in de lijn van de voorgaande artikels. De bestaande afdeling 2 van hoofdstuk 9, die de decretale bepalingen inzake accreditatie van opleidingen vastlegt, wordt, met uitzondering van artikel II.141 dat de niveautescriptoren vastlegt, opgeheven. De nieuwe bepalingen inzake opleidingsaccreditatie binnen het toekomstige kwaliteitszorgstelsel worden opgenomen in hoofdstuk 9/1.

Artikel 25

Met het voorliggende artikel wordt het opschrift van afdeling 3 van het bestaande hoofdstuk 9 aangepast. Het nieuwe opschrift wordt beperkt tot 'Programmatie', dit omdat de toets nieuwe opleiding opgenomen wordt in een nieuwe afdeling 3/1 binnen hetzelfde hoofdstuk.

Artikel 26

Het voorliggende artikel brengt punt 2° van artikel II.152 in overeenstemming met de aangepaste bepalingen inzake de toets nieuwe opleiding. Tot op heden wordt de toets nieuwe opleiding niet formeel afgesloten met een toetsingsbesluit, maar met een toetsingsrapport dat al dan niet positief is. Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt dit aangepast (zie verder in de artikelen 29 tot en met 38) en sluit de accreditatieorganisatie de beoordeling van de toets nieuwe opleiding af met een formeel toetsingsbesluit. Daartoe werd de bestaande bepaling in punt 2° (de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets (voor zover van toepassing) en de 'toets nieuwe opleidingen' door de accreditatieorganisatie met positief gevolg ondergaan) vervangen door de volgende bepaling:

"2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, voor zover van toepassing, met positief gevolg ondergaan en heeft een positief toetsingsbesluit ontvangen van de accreditatieorganisatie;"

Artikel 27

Met het voorliggende artikel worden een aantal aanpassingen aangebracht in artikel II.153:

1° de uiterste datum waarop de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) de aanvraagdossiers nieuwe opleidingen van de hogescholen en universiteiten, met de bijhorende adviezen, moeten indienen bij de Commissie Hoger Onderwijs wordt vervroegd van "vóór 1 april" naar "vóór 1 maart". Hierbij aansluitend wordt ook de datum waarop de Commissie Hoger Onderwijs haar oordeel moet bezorgen aan de instellingen vervroegd van 1 juni naar 1 mei. De reden voor deze aanpassing is dat de NVAO volgens de bestaande regelgeving de aanvragen toets nieuwe opleiding juist voor of in het zomerreces ontvangt. Op dat ogenblik is het quasi onmogelijk om onmiddellijk een commissie samen te stellen, wat de termijnen voor de uitvoering van de

- toets nieuwe opleiding verlengt. Door de data te vervroegen zal in de toekomst de commissie nog kunnen samengesteld worden voor het zomerreces en zal zij dan ook vroeger starten met haar werkzaamheden;
- 2° in paragraaf 6 en paragraaf 7 worden alle bepalingen met betrekking tot de toets nieuwe opleiding door de accreditatieorganisatie opgeheven. De nieuwe bepalingen worden overzichtelijk opgenomen in een nieuwe afdeling 3/1 (zie verder);
- 3° aansluitend bij artikel 26 van het voorliggende decreet wordt ook het eerste lid van paragraaf 8 in overeenstemming gebracht met de aangepaste bepalingen inzake de toets nieuwe opleiding. Er wordt ook hier niet langer gesproken van een toetsingsrapport, maar van een positief toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport. Het tweede lid van deze paragraaf blijft behouden;
- 4° het decreet van 8 december houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs heeft aanpassingen aangebracht in de procedure voor de erkenning van nieuwe opleidingen. Deze nieuwe regelgeving is ingegaan op 1 januari 2018. Op dat ogenblik waren er evenwel nog lopende dossiers, namelijk dossiers nieuwe opleiding die voor 1 maart 2017 ingediend werden bij de Commissie Hoger Onderwijs, die overeenkomstig de op dat ogenblik bestaande procedure moesten worden afgerond en erkend. Aangezien deze dossiers opgestart werden overeenkomstig de oude procedure, is het dan ook evident dat ze deze procedure verder doorlopen. Met de voorliggende bepaling (paragraaf 9) wordt dit decretaal verankerd. Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2018. Dit is dezelfde datum als de inwerkingstredingsdatum van de nieuwe artikels over de erkenning van de toets nieuwe opleiding.

Artikel 28, 29, 31, 33 en 37

Deze artikelen voegen in het bestaande hoofdstuk 9 een nieuwe afdeling 3/1 in, waarin de regelgeving inzake de toets nieuwe opleiding vastgelegd wordt. De toets nieuwe opleiding blijft een onderdeel in de beoordelingsprocedure voor de erkenning van nieuwe opleidingen, zowel van graduaatsopleidingen als van bachelor- en masteropleidingen. Het eerste luik, het oordeel macrodoelmatigheid door de Commissie Hoger Onderwijs, blijft opgenomen in artikel II.153. Het tweede luik, de toets nieuwe opleiding door de accreditatieorganisatie, wordt vastgelegd in deze nieuwe afdeling 3/1.

De structuur van deze nieuwe afdeling ziet er uit als volgt:

Afdeling 3/1. Toets nieuwe opleiding

Onderafdeling 1. Aanvraag

Onderafdeling 2. Commissie

Onderafdeling 3. Beoordelingskader

Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit.

Op deze manier is de opbouw van de regelgeving grotendeels dezelfde voor de toets nieuwe opleiding als deze voor de instellingsreview en voor de opleidingsaccreditatie, wat de transparantie van de regelgeving verhoogt.

Artikel 30

Het voorliggende artikel legt de regels vast inzake de aanvraag voor een toets nieuwe opleiding bij de accreditatieorganisatie.

Bij een toets nieuwe opleiding wordt steeds nagegaan of de potentiële kwaliteit van de opleiding geborgd wordt, dit ongeacht het kwaliteitsstelsel waaronder de instelling valt.

De universiteiten en hogescholen, die de kwaliteit van hun opleidingen door middel van de eigen regie borgen, zullen voor nieuwe opleidingen hun aanvraagdossier samenstellen op maat van hun eigen regie. Dit betekent dat zij een grotere vormvrijheid krijgen om het dossier samen te stellen dan bij de klassieke toets nieuwe opleiding. De vorm en inhoud van het aanvraagdossier worden vastgesteld in het beoordelingskader (zie artikel 35). De NVAO zal in gesprek gaan met de instelling en vervolgens het verdere verloop van de procedure (zoals het samenstellen van de commissie en het vormgeven van het locatiebezoek) uitwerken. De procedure an sich is dezelfde als bij een klassieke toets nieuwe opleiding die van toepassing blijft op de andere hogeronderwijsinstellingen, namelijk beoordeling door de commissie die dezelfde onderwerpen meeneemt in haar beoordeling als bij toets nieuwe opleiding die de andere instellingen doorlopen, opstellen van een toetsingsbesluit door de NVAO op basis van het beoordelingsrapport van de commissie. In de beide gevallen zal een toetsingsbesluit positief zijn als de NVAO in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding zal voldoen aan de kwaliteitskenmerken.

Paragraaf 4 van het met dit ontwerp van decreet ingevoegde artikel II.153/1 stelt dat de accreditatieorganisatie het aanvraagdossier van een geregistreerde instelling of van een instelling die een registratie aanvraagt, voorlegt aan de Commissie Hoger Onderwijs om de maatschappelijke relevantie van de nieuwe opleiding te beoordelen. Aangezien de nieuwe opleidingen van deze instellingen geen macrodoelmatigheidstoets door de Commissie Hoger Onderwijs moeten ondergaan, worden de nieuwe opleidingen erkend door de Vlaamse Regering als er een positief toetsingsbesluit is van de accreditatieorganisatie. Om te voorkomen dat de Vlaamse Regering opleidingen zou moeten erkennen van deze instellingen die studenten geen beroepsmogelijkheden bieden, omdat bijvoorbeeld er nog geen erkende beroepskwalificaties zijn, het beroep waartoe de opleiding leidt nog niet gereguleerd is, er geen vraag naar afgestudeerden op de arbeidsmarkt is enzovoort, wordt deze relevantietoets ingevoerd. Als de Commissie Hoger Onderwijs een negatief oordeel geeft of als het oordeel van de Commissie niet binnen de vastgestelde termijn van 45 dagen verstrekt wordt, dan wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard en stopt de procedure voor de betrokken opleiding.

Met deze maatregel beoogt de decreetgever toekomstige studenten te beschermen. Maatschappelijke relevantie wordt ook meegenomen als criterium in de toets macrodoelmatigheid door de Commissie Hoger Onderwijs. Maatschappelijke relevantie is uiteraard breder dan de toekomstige beroepsmogelijkheden voor de afgestudeerden, maar als een opleiding zou opleiden tot een beroep dat om bepaalde redenen niet kan uitgeoefend worden, dan stelt zich een probleem. Het is dan ook aan de Commissie Hoger Onderwijs om hier een oordeel over te vellen.

Artikel 32

De NVAO stelt de commissies samen die de toets nieuwe opleiding uitvoeren en coördineert het beoordelingsproces. De commissie wordt samengesteld op basis van de uitgangspunten vermeld in het algemene luik van deze memorie van toelichting (punt 3.2.5).

Artikel 34

Het voorliggende artikel legt de onderwerpen vast die in de beoordeling aan bod komen.

Artikel 35

In het kader van de toets nieuwe opleidingen legt de NVAO drie beoordelingskaders vast:

- een beoordelingskader voor de beoordeling van de nieuwe opleidingen van de universiteiten en hogescholen, op maat van de eigen regie;
- een beoordelingskader voor de beoordeling van de nieuwe opleidingen van de andere hogeronderwijsinstellingen;
- een beoordelingskader voor de beoordeling van de nieuwe opleidingen van instellingen die de registratie aanvragen.

Artikel 36

Het voorliggende artikel regelt de beoordeling van nieuwe gezamenlijke opleidingen, die een Vlaamse instelling samen wenst te organiseren met één of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs, en die leiden tot een gezamenlijk diploma. Deze opleidingen worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes⁸. Deze Europese aanpak werd in mei 2015 aanvaard door de onderwijsministers van de Europese Hogeronderwijsruimte en is terug te vinden op de webpagina van de European Quality Assurance Register (EQAR). De doelstellingen van deze Europese aanpak zijn de volgende:

“The present European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes has been developed to ease external quality assurance of these programmes. In particular, it will:

- dismantle an important obstacle to the development of joint programmes by setting standards for these programmes that are based on the agreed tools of the EHEA, without applying additional national criteria, and
- facilitate integrated approaches to quality assurance of joint programmes that genuinely reflect and mirror their joint character.”.

De beoordelingen in het kader van deze Europese aanpak liggen in lijn met de European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). De European Approach kan vormgegeven worden op maat van de eigen regie. Gezamenlijke opleidingen die beoordeeld worden aan de hand van de European Approach, dienen een aanvraag voor TNO in op basis van het gepubliceerde beoordelingsrapport van het evaluatieorgaan dat de beoordeling heeft uitgevoerd. Dat rapport vormt de basis voor het aanvraagdossier.

Artikel 38

Het voorliggende artikel regelt, volgens de uitgangspunten opgenomen in het algemene deel van de memorie (punt 3.2.5), de totstandkoming van het toetsingsbesluit. Dat toetsingsbesluit is positief als de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit het beoordelingsrapport besluit dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding zal voldoen aan de kwaliteitskenmerken. Daartoe moeten deze kwaliteitskenmerken niet elk apart beoordeeld worden. Hun aanwezigheid wordt door de commissie in haar rapport aantoonbaar gemaakt als motivering om de kwaliteit als voldoende te beoordelen. Op die motivering baseert de accreditatieorganisatie haar toetsingsbesluit.

Instellingen die een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding indienen hebben het recht die aanvraag terug in te trekken voor ontvangst van het ontwerp van toetsingsbesluit of binnen de vijftien kalenderdagen na de ontvangst ervan. Vervolgens heeft de instelling éénmalig binnen de lopende procedure 60 kalenderdagen om

⁸ https://www.eqar.eu/fileadmin/documents/bologna/02_European_Approach_QA_of_Joint_Programmes_v1_0.pdf

de aanvraag opnieuw in te dienen bij de NVAO. Dit betekent niet dat een instelling geen nieuwe aanvraag kan indienen voor de opleiding in een volgende procedure.

De ordetermin van zes maanden die de NVAO heeft om het toetsingsbesluit en onderliggend beoordelingsrapport aan de instelling te bezorgen kan verlengd worden met twee maanden bij een relevantietoets (zie hiervoor de toelichting bij artikel 30, §4) of wanneer de bezwaren en opmerkingen van het instellingsbestuur een bijkomend advies van deskundigen behoeven.

Artikel 39

Dit artikel legt voor opleidingen die een uitbreiding van de studieomvang hebben verkregen, vast tot wanneer ze geacht worden geaccrediteerd te zijn. Op die manier is het duidelijk wanneer deze opleidingen een accreditatieaanvraag moeten indienen conform artikel II.170/9 (zie artikel 60).

Artikel 40

Artikel II.168 regelt de accreditatietermijnen van opleidingen die samengevoegd worden of omgevormd worden. Met het voorliggende artikel wordt dit artikel in overeenstemming gebracht met het nieuwe stelsel.

Als bij het samenvoegen van meerdere opleidingen ten minste een opleiding een accreditatie heeft met een beperkte geldigheidsduur dan moet deze samengevoegde opleiding een nieuwe beoordeling doorlopen door een commissie. Na deze nieuwe beoordeling zijn dezelfde rechtsgevolgen van kracht:

- als de NVAO besluit dat de kwaliteit van de opleiding geborgd is, dan krijgt de samengevoegde opleiding een positief accreditatiebesluit met een geldigheidsduur van 6 jaar verminderd met de beperkte geldigheidsduur;
- als de NVAO besluit dat de kwaliteit nog steeds niet geborgd is, dan krijgt de opleiding een negatief besluit en moet zij stopgezet worden.

Artikel 41

Artikel II.169 is niet langer relevant in het nieuwe kwaliteitstzorgstelsel en wordt dan ook opgeheven met het voorliggende artikel.

Artikel 42

Met het voorliggende artikel worden een aantal aanpassingen aangebracht aan het Hogeronderwijsregister. Het oorspronkelijke hogeronderwijsregister was in hoofdzaak een opleidingsregister. Door de invoering van de instellingsreview en de rechtsgevolgen die hier aan verbonden zijn, is het ook belangrijk om een aantal gegevens over de hogeronderwijsinstellingen op te nemen in het register, zoals de ingangsdatum en de einddatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt, evenals het besluit zelf.

Artikel 43, 44, 46, 58 en 68

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk in de Codex Hoger Onderwijs in, namelijk hoofdstuk 9/1. Verantwoording voor de kwaliteit van de opleidingen. Dit hoofdstuk vormt de kern van de nieuwe regelgeving. Dit hoofdstuk is onderverdeeld in vier afdelingen:

- Afdeling 1. Algemeen
- Afdeling 2. Instellingsreview
- Afdeling 3. Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie
- Afdeling 4. Opleidingsaccreditatie op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan.

Afdelingen 2 en 3 hebben betrekking op de universiteiten en hogescholen, afdeling 4 op de andere hogeronderwijsinstellingen.

Artikel 45

Dit artikel legt de kwaliteitskenmerken vast die mee de basis vormen voor de beoordeling van de kwaliteit van een opleiding, ongeacht de beoordelingsprocedure (toets nieuwe opleiding, instellingsreview, opleidingsaccreditatie). Zij gelden voor alle aangeboden graduaatsopleidingen en bachelor- en masteropleidingen.

Deze kwaliteitskenmerken zijn gebaseerd op de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) en garanderen zo dat het nieuwe stelsel door de Europese partners als conform aan de huidige Europese eisen ten aanzien van kwaliteitszorg wordt beschouwd.

De kwaliteitskenmerken, en met name kwaliteitskenmerk 1°, leggen via de niveau-descriptoren ook de link naar de Vlaamse Kwalificatiestructuur en de Europese kwalificatieraamwerken. Tevens wordt ook expliciet de link gelegd naar de voorwaarden die gelden voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen (zoals vermeld in artikel II.67).

Artikel 47, 50, 52 en 55

Binnen afdeling 2. Instellingsreview worden een aantal onderafdelingen ondergebracht. Deze structuur is in overeenstemming met de uitgangspunten zoals vermeld in het algemene deel van de memorie (punt 3.2.5):

- Onderafdeling 1. Algemeen
- Onderafdeling 2. Commissie
- Onderafdeling 3. Beoordelingskader
- Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit.

Artikel 48

De universiteiten en hogescholen zijn onderworpen aan een instellingsreview. Een instellingsreview wordt overeenkomstig artikel I.3 gedefinieerd als volgt:

“De periodieke beoordeling door een externe commissie van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoon dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert met inbegrip van de regie die de instelling opzet opdat de kwaliteit van haar opleidingen geborgd wordt. De commissie betreft daarbij ook de beleidsprocessen die de instelling opzet om het onderwijs dat ze in haar opleidingen aanbiedt te ondersteunen vanuit haar opdrachten op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening.”.

Een eerste ronde instellingsreviews overeenkomstig deze nieuwe regelgeving vindt plaats in de periode die loopt vanaf het begin van het academiejaar 2020-2021 tot en met het einde van het academiejaar 2023-2024. Dit betekent dat iedere hogeschool en universiteit in deze periode het volledige proces van een instellingsreview – vanaf het indienen van het dossier tot het ontvangen van het besluit – moet doorlopen hebben. Na deze eerste ronde moet iedere hogeschool/universiteit elke zes jaar een nieuwe instellingsreview doorlopen.

Artikel 49

Het voorliggende artikel stelt dat de vorm en inhoud van het dossier dat de instelling indient bij de NVAO wordt vastgelegd in het beoordelingskader.

Twee of meer universiteiten of hogescholen kunnen gezamenlijk een dossier indienen bij de NVAO voor een instellingsreview. Instellingen kunnen voor deze mogelijkheid opteren als ze bijvoorbeeld van plan zijn in de nabije toekomst te fuseren en al in een vergevorderd stadium van een eengemaakte structuur en beleid zitten. Ook voor de transnationale Universiteit en de Universiteit Hasselt is dit een mogelijkheid om een gezamenlijk dossier in te dienen. Idealiter hebben de betrokken instellingen een gezamenlijk beleid inzake kwaliteitsborging. Zij worden beoordeeld door dezelfde commissie, die een gezamenlijk beoordelingsrapport opstelt voor de participerende instellingen en er komt een gezamenlijk besluit van de NVAO voor deze instellingsreview.

Artikel 51

De NVAO stelt de reviewcommissie samen overeenkomstig de algemene principes opgenomen in het algemene deel van deze memorie. Daarenboven komt dat deze reviewcommissie als geheel moet beschikken over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en evaluatiedeskundigheid en op de hoogte is van de ontwikkelingen in de hogeronderwijssector in binnen- en buitenland. Deze deskundigheid is nodig opdat de commissie haar opgelegde taak kan volbrengen (zie artikel 53 van het voorliggende ontwerp van decreet). Ten minste een lid van de reviewcommissie moet werkzaam zijn buiten Vlaanderen.

Artikel 53

Het voorliggende artikel legt de onderwerpen vast die de reviewcommissie moet betrekken in haar oordeel. Naast de beoordeling van de beleidsprocessen van een instelling, wordt nu ook de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen een te beoordelen onderdeel van de instellingsreview. Onder regie wordt begrepen het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen. Daarbij wordt afzonderlijk ook de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen als onderwerp opgenomen.

De autonomie van de instelling is cruciaal in het nieuwe stelsel en daarom is het uitgangspunt bij de instellingsreview de context van de instelling zelf. Het door de instelling gekozen model voor zowel onderwijsbeleid als regie vormt het startpunt voor de reviewcommissie. Er wordt niet beoordeeld of het gekozen model goed is, maar wel of het gekozen model werkt. Daarop leggen ook de met het voorliggende artikel vastgelegde onderwerpen de nadruk. Deze onderwerpen vormen de basis voor de standaarden die in het beoordelingskader instellingsreview zullen worden opgenomen. Echter, tussen deze onderwerpen en de standaarden die in het beoordelingskader zullen komen bestaat niet noodzakelijk een een-op-eenrelatie.

De reviewcommissie legt haar bevindingen van de instellingsreview vast in een beoordelingsrapport. Dit beoordelingsrapport is gebaseerd op de aangeleverde documentatie van de instelling, en de bevindingen tijdens de locatiebezoeken van de reviewcommissie.

Artikel 54

Dit artikel geeft aan de NVAO de opdracht een beoordelingskader Instellingsreview vast te stellen. Zoals bij de andere kaders is ook hier een goedkeuring van de Vlaamse Regering nodig, na advies van de VLUHR en de studentenkoepelverenigingen. Naast de elementen die ook in de andere beoordelingskaders zijn opgenomen (wijze waarop de onderwerpen getoetst worden, beoordelingsschaal en beslisregels enzovoort) legt de NVAO in het beoordelingskader ook vast waaraan de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen moet beantwoorden en hoe de instellingen hierover verantwoording moeten afleggen.

Artikel 56

Het voorliggende artikel gaat in op de doorlooptijd van een instellingsreview, de manier waarop een besluit tot stand komt en de geldigheidsduur van een besluit instellingsreview.

Het volledige proces van de instellingsreview wordt afgerond binnen een periode van 12 maanden. De NVAO komt op basis van het beoordelingsrapport van de reviewcommissie tot een besluit. Dit besluit treedt in werking vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin het besluit genomen wordt of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige besluit vervalt. Een besluit instellingsreview is 6 jaar geldig (zie ook volgend artikel). Als de NVAO niet tot een besluit kan komen voor de afloop van het geldend besluit van de instellingsreview, dan wordt de periode van het geldende besluit met ten hoogste 1 jaar verlengd. De duur van de verlenging wordt in mindering gebracht van de geldigheidsduur van het nieuwe besluit. Op deze manier wordt de zesjarige cyclus behouden.

Artikel 57

Het voorliggende artikel legt de rechtsgevolgen vast van een instellingsreview.

- Een positief besluit instellingsreview: op basis van het beoordelingsrapport is de NVAO van oordeel dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie. In dat geval vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. De geldigheid van de lopende accreditatietermijnen van de opleidingen wordt bij aflopen van individuele accreditatiebesluiten verlengd met zes jaar.

Het positieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar.

- Een positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur: op basis van het beoordelingsrapport is de NVAO van oordeel dat de instelling niet voldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie.

In dat geval wordt een positief besluit met beperkte geldigheidsduur van maximaal 3 jaar uitgesproken. Binnen die termijn moet een nieuwe beperkte instellingsreview uitgevoerd worden door de reviewcommissie. De NVAO kan voorwaarden opleggen aan de instelling die in rekening gebracht worden bij de nieuwe beperkte review. De NVAO beargumenteert in zijn besluit de keuze voor het positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur en specificeert duidelijk de voorwaarden en de te volgen procedure voor de nieuwe beperkte review.

In de termijn van het geldend besluit 'positief met beperkte geldigheidsduur' wordt de geldigheid van de lopende accreditatietermijnen van de opleidingen bij aflopen van individuele accreditatiebesluiten verlengd met zes jaar.

Indien na de beperkte review de instelling blijkt geeft een effectief onderwijsbeleid te voeren, te evalueren en verbeteren, met inbegrip van een eigen regie, wordt het besluit omgezet naar een positief besluit met een geldigheid van zes jaar. Van deze geldigheidstermijn wordt evenwel de termijn van het besluit 'positief met beperkte geldigheidsduur' in mindering gebracht.

Indien na de beperkte review de instelling nog geen blijkt geeft een effectief onderwijsbeleid te voeren, te evalueren en verbeteren, met inbegrip van een eigen regie, wordt het besluit omgezet naar een negatief besluit met een geldigheid

van zes jaar (met in mindering de termijn van het besluit 'positief met beperkte geldigheidsduur'). Daarvoor gelden vanaf dan de rechtsgevolgen van het negatieve besluit.

- Een negatief besluit instellingsreview: de NVAO is van oordeel dat er geen garantie is voor de borging van de kwaliteit van de opleidingen. In dat geval moet de desbetreffende instelling voor alle opleidingen waarvan de termijn van de lopende accreditatie vervalst, bij de NVAO de opleidingsaccreditatie aanvragen. Een negatief besluit instellingsreview heeft eveneens een geldigheidsduur van 6 jaar.

Artikel 58, 59, 61, 63 en 66

Binnen afdeling 3. Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie, wordt in overeenstemming met de uitgangspunten zoals vermeld in het algemene deel van deze memorie (punt 3.2.5.), de volgende structuur gehanteerd:

- Onderafdeling 1. Aanvraag
- Onderafdeling 2. Commissie
- Onderafdeling 3. Beoordelingskader
- Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit.

Artikel 60

Paragraaf 1 van het voorliggende artikel legt onder meer vast voor welke opleidingen de opleidingsaccreditatie van toepassing is, namelijk:

- de opleidingen aangeboden door universiteiten en hogescholen die erkend zijn als nieuwe opleiding en nog geen opleidingsaccreditatie doorlopen hebben. Dit geldt ook voor de graduaatsopleidingen die enkel een TNO hebben ondergaan in het kader van hun omvorming (zie punt 6°);
- de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die in het kader van uitbreiding van studieomvang, erkend zijn als onderzoeksmaster. Deze opleidingen met een uitgebreide studieomvang hebben onder hun nieuwe vorm nog geen opleidingsaccreditatie doorlopen. Dit is nochtans aangewezen aangezien door de uitbreiding van de studieomvang van 60 naar 120 studiepunten de opleiding substantieel gewijzigd is;
- de masteropleidingen die als masteropleidingen worden geselecteerd overeenkomstig de bepalingen van een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld. Deze opleidingen worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen en worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar volgend op het laatste academiejaar van de Europese erkenning of tot en met het einde van het tweede academiejaar na de verlenging van de Europese erkenning. Deze opleidingen hebben met andere woorden ook nog geen opleidingsaccreditatie doorlopen;
- de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur hebben gekregen van de NVAO. De NVAO is van oordeel dat de kwaliteit van deze opleidingen niet voldoende is aangetoond. De instellingen krijgen de tijd om dit recht te zetten en er wordt een nieuwe beoordeling door een externe commissie voorzien. Zij kunnen pas een definitief positief accreditatiebesluit krijgen na een nieuwe beoordeling, op basis waarvan de NVAO kan besluiten dat voldoende geborgd is dat de kwaliteitskenmerken in de opleiding aanwezig zijn. Deze nieuwe beoordeling is voorzien bij de rechtsgevolgen vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°. De NVAO moet uiterlijk drie maanden voor het verstrijken van de beperkte geldigheidsduur een nieuw besluit nemen op basis van een nieuwe beoordeling van een commissie;
- bij een negatief besluit instellingsreview, voor die opleidingen waarvan de termijn van de bestaande opleidingsaccreditatie vervalst.

Verder legt dit artikel de termijnen vast waarbinnen een aanvraag moet ingediend worden bij de NVAO, en stelt dat de voorwaarden omtrent het aanvraagdossier vastgelegd worden in het beoordelingskader.

In het verleden werden de opleidingen geclusterd gevisiteerd, wat tot gevolg had dat binnen een instelling voor een aantal opleidingen de accreditatietermijn op hetzelfde moment kan aflopen. Bij een negatieve instellingsreview zou dit tot gevolg kunnen hebben dat de instelling in een bepaalde periode verschillende accreditaties moet doorlopen op hetzelfde moment, terwijl er in een andere periode geen accreditatieprocedures zijn. Dit zou kunnen leiden tot een grote werkdruk in bepaalde periodes, zowel bij de instelling als bij de accreditatieorganisatie en evaluatieorganen. Om de accreditaties beter te spreiden in de tijd voorziet paragraaf 2 van dit artikel dat in onderling overleg tussen de accreditatieorganisatie en de instelling, de accreditatietermijn van opleidingen kan aangepast worden.

Artikel 62

Dit artikel regelt de samenstelling van de commissie die de beoordeling uitvoert, dit volgens de uitgangspunten vermeld in het algemene deel van deze memorie.

Artikel 64 en 65

Overeenkomstig de uitgangspunten vermeld in het algemene deel van deze memorie gaan deze artikels in op de onderwerpen die meegenomen worden in de beoordeling en op het beoordelingskader. De artikels stellen ook dat het aanvraagdossier in ieder geval de resultaten en uitkomsten moet omvatten van de regie die het mogelijk maakt de kwaliteit van de opleidingen te staven aan de hand van de kwaliteitskenmerken.

Gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling en een of meer buitenlandse instellingen, worden zoals bij de toets nieuwe opleiding beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes (zie hiervoor de toelichting bij artikel 36). De European Approach kan vormgegeven worden op maat van de eigen regie. Gezamenlijke opleidingen die beoordeeld worden aan de hand van de European Approach, dienen een aanvraag voor accreditatie in op basis van het gepubliceerde beoordelingsrapport van het evaluatieorgaan dat de beoordeling heeft uitgevoerd. Dat rapport vormt de basis voor het aanvraagdossier.

Artikel 67

Het voorliggende artikel regelt volgens de uitgangspunten opgenomen in het algemene deel van deze memorie de totstandkoming van het accreditatiebesluit. Het legt tevens de rechtsgevolgen vast van de accreditatiebesluiten:

- een positief accreditatiebesluit, waarbij geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, heeft een geldigheidsduur van 6 jaar;
- als de opleiding geen blijk geeft van alle kwaliteitskenmerken, dan beperkt de NVAO de geldigheidsduur van de accreditatie tot ten hoogste 3 jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling. Bij een positieve beoordeling krijgt de opleiding een positief accreditatiebesluit. De geldigheidsduur van deze nieuwe accreditatie is gelijk aan 6 jaar, verminderd met de beperkte geldigheidsduur;
- als de opleiding na de nieuwe beperkte beoordeling nog steeds geen blijk geeft van alle kwaliteitskenmerken, dan neemt de NVAO een negatief accreditatiebesluit. De instelling moet de opleiding stopzetten en door samenwerking met een andere instelling ervoor zorgen dat studenten hun opleiding kunnen verderzet-

ten. Indien de instelling in gebreke blijft, wordt in het belang van de student voorzien dat de Vlaamse Regering extra maatregelen kan nemen.

Artikel 68, 69, 71, 73 en 76

Ook binnen de nieuwe afdeling 4. Opleidingsaccreditatie op basis van beoordeling door een evaluatieorgaan wordt eenzelfde indeling gehanteerd als voor de andere beoordelingsprocedures:

- Onderafdeling 1. Aanvraag
- Onderafdeling 2. Commissie
- Onderafdeling 3. Beoordelingskader
- Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit.

Artikel 70

De opleidingsaccreditaties op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen, zijnde de Vlerick Business School, de Antwerp Management School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid (de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel) en op de geregistreerde instellingen.

In het voorliggende artikel wordt de aanvraag van de accreditatie geregeld, overeenkomstig de uitgangspunten opgenomen in het algemene deel van deze memorie. Verschillend ten opzichte van de andere beoordelingsprocedures is dat de accreditatieaanvraag moet gebeuren binnen een periode van twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling. De externe beoordeling wordt immers gecoördineerd door een extern evaluatieorgaan en niet door de NVAO, zoals in de andere beoordelingsprocedures. Het is dan ook dit extern evaluatieorgaan dat de externe beoordeling van de commissie tijdig moet publiceren.

In paragraaf 4 van het voorliggende artikel wordt ook voorzien dat een instelling technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren kan formuleren voor de definitieve vaststelling van de externe beoordeling. Tevens is voorzien dat de instelling bij de accreditatieaanvraag bij de NVAO een aanvullende nota kan toevoegen bij het aanvraagdossier indien de definitieve beoordeling de bezwaren niet voldoende in acht neemt.

Artikel 72

De externe beoordelingen in dit stelsel worden gecoördineerd door een evaluatieorgaan dat:

- ofwel bij EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education) geregistreerd is;
- ofwel kan verzekeren dat de externe beoordeling tot stand is gekomen overeenkomstig de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. Om dit te garanderen moet dit evaluatieorgaan erkend zijn door de NVAO en heeft het met de NVAO een samenwerkingsakkoord afgesloten.

De beoordelingscommissie die dit evaluatieorgaan samenstelt, moet beantwoorden aan dezelfde criteria als de beoordelingscommissies in de andere beoordelingsprocedures:

- ten minste een student;
- ten minste een lid moet een grondige kennis hebben van het Vlaamse hoger onderwijs;
- ten minste een lid moet werkzaam zijn buiten Vlaanderen;

- de leden moeten onafhankelijk zijn, beschikken over de nodige deskundigheid en ten minste 5 jaar geen banden hebben met de betrokken instelling(en).

Artikel 74 en 75

Deze artikels gaan in op de onderwerpen die meegenomen worden in de beoordeling en op het beoordelingskader.

Gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling en een buitenlandse instellingen, worden zoals bij de toets nieuwe opleiding beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes (zie hiervoor de toelichting bij artikel 36). De European Approach kan vormgegeven worden op maat van de eigen regie. Gezamenlijke opleidingen die beoordeeld worden aan de hand van de European Approach, dienen een aanvraag voor accreditatie in op basis van het gepubliceerde beoordelingsrapport van het evaluatieorgaan dat de beoordeling heeft uitgevoerd. Dat rapport vormt de basis voor het aanvraagdossier.

Artikel 77

Het voorliggende artikel regelt volgens de uitgangspunten opgenomen in het algemene deel van deze memorie de totstandkoming van het accreditatiebesluit. Het legt tevens de rechtsgevolgen vast van de accreditatiebesluiten. Deze zijn dezelfde als deze bij het stelsel van opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie (zie toelichting bij artikel 67).

Artikel 78 tot en met 82 en artikel 85

Met deze artikelen worden de overgangsmaatregelen van het oude stelsel, die niet langer van toepassing zijn, opgeheven.

Artikel 83 en 84

Dit artikel voorziet in een aantal overgangsmaatregelen bij de invoering van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel.

1° De accreditatietermijn van een opleiding kan verlopen voordat de instelling een instellingsreview volledig doorlopen heeft en een besluit instellingsreview ontvangen heeft. In dat geval stelt het voorliggende artikel dat de accreditatietermijn van de opleiding automatisch wordt verlengd met 6 jaar. Dit is te verantwoorden aangezien alle hogescholen en universiteiten de eerste ronde instellingsreviews in de periode 2015-2016 doorlopen hebben, en daarbij een bijkomende beoordeling uitgevoerd hebben over de manier waarop de instelling de regie voert van de borging van de kwaliteit van haar opleidingen. Deze automatische verlenging geldt niet in de volgende gevallen:

- de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die in het kader van uitbreiding van studieomvang, erkend zijn als onderzoeksmaster;
- de masteropleidingen die als masteropleidingen worden geselecteerd overeenkomstig de bepalingen van een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld;
- de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur hebben gekregen van de NVAO. De NVAO is van oordeel dat de kwaliteit van deze opleidingen niet voldoende is aangetoond.

2° In dit artikel wordt voor de opleidingen verpleegkunde en voor een aantal bachelor-na-bacheloropleidingen, die overeenkomstig artikel II.102 van deze codex verplicht afgebouwd worden vanaf het academiejaar 2020-2021, de accre-

ditatie verlengd tot 2021-2022. Voor verpleegkunde was dit reeds het geval, voor de bachelor-na-bacheloropleidingen werden de data op elkaar afgestemd.

3° Het uitgangspunt is dat dossiers waarvan de accreditatieprocedure onder het oude stelsel opgestart is, deze opleidingen dit stelsel verder doorlopen. In dit artikel wordt dus in het tweede en vierde lid een bepaling toegevoegd om te verzekeren dat opleidingen hun procedure kunnen afwerken onder de regelgeving die gold op het moment van opstart van de procedure.

De bepaling in het vierde lid geldt in het bijzonder voor de volgende gevallen:

- voor de opleidingen waarvan de erkenning in 2020 verloopt en waarvan de voorbereidingen voor accreditatie gestart zijn voor de inwerkingtreding van het decreet. Het gaat in het bijzonder over de opleidingen opgenomen in de tabel hieronder. Er kunnen ook nog dergelijke opleidingen zijn van andere ambtshalve geregistreerde instellingen of geregistreerde instellingen:

Visitatie	Visitatie in	Publicatie rapport uiterlijk	Formele accreditatie tot
Comparative Vertebrate Morphology (UAntwerpen)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020
Wellbeing en vitaliteitsmanagement (Vives)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020
Zorgtechnologie (Vives)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020
Media en entertainment business (Thomas More)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020
Sport en bewegen (Thomas More)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020
Handelwetenschappen (UHasselt)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020
Deglutology (KU Leuven)	najaar 2019	05/2020	01-10-2020

- voor de opleidingen die een accreditatie met beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen. Deze opleidingen doorlopen nadien een nieuwe beperkte beoordeling, enkel voor die punten waarop ze negatief gescoord hebben. Het is dan ook evident dat deze nieuwe beperkte beoordeling gebeurt volgens dezelfde regelgeving waar de initiële procedure op gebaseerd was, zijnde de regelgeving van voor 1 september 2019.

Ook in het tweede lid van dit artikel werd voor de opleidingen bachelor in de verpleegkunde, waarvoor een herbeoordeling moet gebeuren voor 1 oktober 2022, een gelijkaardige bepaling opgenomen. Alle opleidingen verpleegkunde kregen in 2015 een positieve accreditatie met beperkte geldigheidsduur, die verlengd is tot 2022, zodat het vernieuwde curriculum van 240 studiepunten in totaliteit kan worden beoordeeld in functie van een definitieve accreditatie. Een aantal opleidingen dienen bovendien herbeoordeeld te worden omwille van onvoldoendes op een aantal generieke kwaliteitswaarborgen bij de laatste visitatie.

Artikel 86

Met deze toevoeging in artikel II.395 wordt bepaald dat, in afwijking van de tarieven vastgesteld in artikel 10, de toets nieuwe opleiding bij de omvorming van bestaande hbo5-opleidingen kosteloos is voor hogescholen.

Artikel 87

Dit artikel legt vast dat het rapport van interne en externe kwaliteitszorg van de opleidingen die leiden tot de titel van laureaat van een hoger instituut in de kunsten, publiek moet zijn. Aangezien de titel van laureaat van een hoger instituut in de kunsten wordt opgenomen in het Hogeronderwijsregister (zie artikel 42), dient deze titel ook onderhevig te zijn aan een periodieke externe kwaliteitszorg waarvan het rapport publiek is.

Artikel 88

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het voorliggende ontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 15 december 2017

Voorontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 2 april 2004 houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet HO), worden artikel 3 en 4 opgeheven.

Art. 3. In artikel I.2 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“§ 2. De artikelen I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.247, II.251, II.252, II.377, II.390, IV.84 en IV.92 zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§ 3. De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.247, II.251, II.252 en II.377 zijn van toepassing op de geregistreerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

Art. 4. In artikel I.3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 19 december 2014, 16 juni 2017 en (het verzameldecreet HO), worden punt 2° en 3° vervangen door wat volgt:

“2° accreditatie en instellingsreview:

- a) opleidingsaccreditatie: de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf vastgestelde minimale kwaliteits- en niveauvereisten;
- b) instellingsreview: de periodieke beoordeling door een externe commissie van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert met inbegrip van de regie die de instelling opzet opdat de kwaliteit van haar opleidingen geborgd wordt. De commissie betreft daarbij ook de beleidsprocessen die de instelling opzet om het onderwijs dat ze in haar opleidingen aanbiedt te ondersteunen vanuit haar opdrachten op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening;
- c) regie: het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen;

- d) toets nieuwe opleiding: een beoordeling door een externe commissie van de potentiële kwaliteit van een nieuwe opleiding, vermeld in artikel II.150 van deze codex;

3° accreditatieorganisatie: de organisatie die bij internationaal verdrag aangewezen is om de accreditatie van opleidingen te verlenen, de toets nieuwe opleiding en de instellingsreview uit te voeren;”.

Art. 5. Aan artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016 en (het verzameldecreet HO), wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° het beoordelen van de aanvragen voor een relevantietoets, vermeld in artikel II.153/2, §4, van deze codex, van nieuwe opleidingen die uitgaan van geregistreerde instellingen als vermeld in artikel II.6 van deze codex, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6 van deze codex.”.

Art. 6. In artikel II.26 van dezelfde codex wordt het eerste lid van artikel II.26 vervangen door wat volgt:

“Een internationaal verdrag wijst de organisatie aan die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9 de toets nieuwe opleiding uitvoert, en die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9/1 de accreditatie verleent en de instellingsreview uitvoert.”.

Art. 7. In het tweede lid van artikel II.28, van deze codex wordt de laatste zin vervangen door wat volgt:

“De toetsingsbesluiten bij een toets nieuwe opleiding, de accreditatiebesluiten en de besluiten die de instellingsreview afronden, samen met de onderliggende beoordelingsrapporten zijn openbaar. Ze worden integraal gepubliceerd op de website van de accreditatieorganisatie.”.

Art. 8. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet HO), wordt een artikel II.29/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.29/1. De Vlaamse Regering kan met inachtnaam van artikel 1.2. van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, de accreditatieorganisatie belasten met de volgende bijkomende opdracht: studie en advies inzake de samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van het hoger onderwijs in het algemeen.”

Art. 9. Artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 juni 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.122. §1. De instellingen voor hoger onderwijs zorgen voor de kwaliteitszorg van de onderwijsactiviteiten. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken interne en externe stakeholders en externe, onafhankelijke deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten.

§2. De instellingen voor hoger onderwijs leggen verantwoording af over de kwaliteit van hun opleidingen.

De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, doen dat door of op maat van de eigen regie van de borging van de kwaliteit van hun opleidingen conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2 en 3.

De instellingen, vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, doen dat door beoordelingen door externe evaluatieorganen op opleidingsniveau conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4.”.

Art. 10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet HO), wordt een artikel II.124/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/1. De instellingen dragen de kosten van de beoordelingsprocedures, vermeld in hoofdstuk 9 en 9/1. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs bepaalt de tarieven voor de uitvoering van die beoordelingsprocedures. De tariefbepaling gebeurt binnen de volgende parameters:

- 1° het tarief voor de toets nieuwe opleiding, vermeld in hoofdstuk 9, afdeling 3/1, bedraagt per opleiding ten minste 5.000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 2° het tarief voor de instellingsreview, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2, bedraagt per instelling ten minste 20.000 euro en ten hoogste 60.000 euro;
- 3° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 3, bedraagt per opleiding ten minste 5.000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 4° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4, bedraagt per opleiding ten minste 500 euro en ten hoogste 2.000 euro.”.

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet HO), wordt een artikel II.124/2 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art.II.124/2. §1. De accreditatieorganisatie voert jaarlijkse systeembrede analyses uit in het hoger onderwijs. Deze analyses brengen goede praktijken inzake onderwijsbeleid en onderwijskwaliteit in beeld en bieden de mogelijkheid om van elkaar te leren.

§2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, nemen tijdens een periode van zes jaar ten minste twee keer deel aan een systeembrede analyse.

De VLUHR, de studentenkoepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering leggen samen de onderwerpen en de kalender vast. De eerste periode van zes jaar gaat van start in het academiejaar 2020-2021.”.

Art. 12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet HO), wordt een artikel II.124/3 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art.II.124/3. De Vlaamse Regering kan de accreditatieorganisatie belasten met volgende aanvullende opdracht: studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.”.

Art. 13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet HO), wordt een artikel II.124/4 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art.II.124/4. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering stelt op een toegankelijke wijze kwantitatieve basisindicatoren tot op opleidingsniveau ter beschikking. Die basisindicatoren verduidelijken het profiel van een opleiding.”.

Art. 14. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015, 25 november 2016 en (verzameldecreet HO) wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel II.126 tot en met II.132, opgeheven.

Art. 15. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (verzameldecreet), wordt het opschrift van hoofdstuk 9 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 9. Programmatie en registratie van opleidingen”.

Art. 16. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1° wordt de zinsnede “afdeling 2” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk 9/1”;
- 2° in punt 2° wordt de zinsnede “afdeling 3” vervangen door de zinsnede “afdelingen 3 en 3/1”;
- 3° in punt 3° wordt de zinsnede “artikel II.142, §5, en artikel II.145, II.381 of II.387/1, ofwel nog een tijdelijke erkenning geniet” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk 9/1”.

Art. 17. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en (verzameldecreet HO) wordt het opschrift van afdeling 2 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 2. Domeinspecifieke leerresultaten”.

Art. 18. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 1, die bestaat uit artikel II.134 tot en met II.139, opgeheven.

Art. 19. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt het opschrift van onderafdeling 2 opgeheven.

Art. 20. Artikel II.140 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 21. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 3, die bestaat uit artikel II.142 tot en met II.146, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, opgeheven.

Art. 22. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 4, die bestaat uit artikel II.147, opgeheven.

Art. 23. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 5, die bestaat uit artikel II.148, opgeheven.

Art. 24. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 6, die bestaat uit artikel II.149, opgeheven.

Art. 25. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en (verzameldecreet HO), wordt het opschrift van afdeling 3 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3. Programmatie”.

Art. 26. In artikel II.152, tweede lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van (verzameldecreet HO), wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als die van toepassing is, met positief gevolg ondergaan en heeft een positief toetsingsbesluit ontvangen van de accreditatieorganisatie;”.

Art. 27. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en (het verzameldecreet HO), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “vóór 1 april” vervangen door de zinsnede “voor 1 februari”;

2° in paragraaf 3, derde lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;

3° in paragraaf 3/1, tweede lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;

3° in paragraaf 6 worden het tweede tot en met het vierde lid opgeheven;

4° paragraaf 7 wordt opgeheven;

5° in paragraaf 8 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positief toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de accreditatieorganisatie, vermeld in afdeling 3/1, onderafdeling 4. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling.”.

6° aan paragraaf 8 wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De nieuwe opleiding krijgt een erkenning als nieuwe opleiding tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het

academiejaar waarin de studieomvang die bepaald is voor de nieuwe opleiding, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”.

Art. 28. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en (verzameldecreet HO), wordt een afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Toets nieuwe opleiding”.

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 29 een artikel II. 153/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/1. §1. Een instelling, als vermeld in artikel II.2, II.3, II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, of een geregistreerde instelling, als vermeld in artikel II.6, of een instelling die de registratie aanvraagt conform artikel II.6, vraagt de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie.

Instellingen die een nieuwe gezamenlijk georganiseerde opleiding willen aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, §1, 4°, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, §1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Aanvragen van de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, worden door de accreditatieorganisatie aan de Commissie Hoger Onderwijs, vermeld in artikel II.23, voorgelegd voor een relevantietoets, waarbij de Commissie Hoger Onderwijs de maatschappelijke relevantie van de opleiding nagaat. Ze maakt binnen een vervaltermijn van 45 dagen haar oordeel over aan de accreditatieorganisatie.

Een negatief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs leidt onherroepelijk tot het onontvankelijk verklaren van de aanvraag.”.

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 31, een artikel II.153/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/2. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de toets nieuwe opleiding uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervalttermijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van de commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 34. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 33, een artikel II.153/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.II.153/3. De commissie, vermeld in artikel II.153/2, betreft bij de toetsing van een nieuwe opleiding de volgende onderwerpen:

- 1° de potentiële kwaliteit van de opleiding die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de toetsing vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 35. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/4. §1. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader toets nieuwe opleiding vast voor de instellingen vermeld in artikel II.2 en II.3, en een beoordelingskader toetst nieuwe opleiding voor de instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregel;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;

4° de vorm en inhoud van het aanvraagdossier.

Onverminderd het eerste lid, punt 4°, omvat een aanvraagdossier toets nieuwe opleiding van een instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maken de kwaliteitskenmerken in artikel II.170/1 te toetsen.

De in het eerste lid vermelde beoordelingskaders toets nieuwe opleiding worden, voor ze toegepast kunnen worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.”.

Art. 36. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.II.153/5. Gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd.”.

Art. 37. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 38. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 37, een artikel II.153/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/6. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.153/2, tot een toetsingsbesluit. Een toetsingsbesluit is positief als de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit het beoordelingsrapport besluit dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding zal voldoen aan de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van zes maanden een ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport, een van de volgende handelingen stellen:

- 1° bezwaren en opmerkingen formuleren;
- 2° de aanvraag intrekken.

De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in het tweede lid.

§3. Een instellingsbestuur kan een initiële aanvraag intrekken voor ze het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport heeft ontvangen of binnen de vervalttermijn, vermeld in paragraaf 2.

Het instellingsbestuur beschikt eenmalig over een vervalttermijn van zestig dagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervalttermijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.

§4. De ordetermin van zes maanden, vermeld in paragraaf 2, wordt in al de volgende gevallen verlengd tot acht maanden:

- 1° de accreditatieorganisatie maakt gebruik van de relevantietoets, vermeld in artikel II.153/1, §4;
- 2° de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur zijn van die aard dat de accreditatieorganisatie een bijkomend advies van deskundigen nodig heeft.”.

Art. 39. In artikel II.168, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:
“Een nieuwe externe beoordeling door een commissie is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum 1 opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur, vermeld in artikel II.170/13, §4, 2° of in artikel II.170/18, §4, 2°, geniet.”;
- 2° de leden 4, 5 en 6 worden opgeheven.

Art. 40. Artikel II.169 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 41. In artikel II.170 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en (verzameldecreet HO), worden voor paragraaf 1, die paragraaf 1/2 wordt, een nieuwe paragraaf 1 en een paragraaf 1/ 1 ingevoegd die luiden als volgt:

“§1. Er wordt een Hogeronderwijsregister gepubliceerd met het hoger onderwijs dat conform deze codificatie per academiejaar aangeboden wordt.

Het Hogeronderwijsregister omvat:

- 1° de instellingen die conform deze codificatie als hogeronderwijsinstelling erkend zijn;
- 2° de opleidingen die worden aangeboden conform deze codificatie en leiden tot de graden van gegradueerde, bachelor en master;

- 3° de opleidingen die leiden tot de titel van "laureaat van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten".

§1/1. Het Hogeronderwijsregister bevat van elke instelling de volgende gegevens:

- 1° de naam van de instelling;
- 2° in voorkomend geval de associatie waarvan de instelling lid is;
- 3° de ingangsdatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 4° de einddatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 5° het besluit van de accreditatieorganisatie dat de instellingsreview afrondt en het onderliggende beoordelingsrapport."

Art. 42. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt een hoofdstuk 9/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9/1. Verantwoording voor de kwaliteit van opleidingen".

Art. 43. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 42, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 1. Algemeen".

Art. 44. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 43, een artikel II.170/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/1. De kwaliteit van een opleiding wordt gekenmerkt door al de volgende kwaliteitskenmerken:

- 1° De leerresultaten van de opleiding, vermeld in artikel II.68 van deze codex, en gebaseerd op de niveaudecriptoren, vermeld in artikel II.141 van deze codex, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie;
- 2° Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
- 3° De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
- 4° De opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
- 5° De onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
- 6° De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;
- 7° De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
- 8° Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

De opleiding leeft, waar dat van toepassing is, de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen, vermeld in artikel II.67, na.”.

Art. 45. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 42, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Instellingsreview”.

Art. 46. In dezelfde codex wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 45, een onderafdeling ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Algemeen”.

Art. 47. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 46, een artikel II.170/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, zijn onderworpen aan een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie organiseert voor elke instelling, vermeld in artikel II.2. en II.3., een instellingsreview in de periode die loopt vanaf het begin van het academiejaar 2020-2021 tot en met het einde van het academiejaar 2023-2024. Vervolgens organiseert de accreditatieorganisatie voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, elke zes jaar een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie legt samen met de instellingen de kalender van de instellingsreviews vast.”.

Art. 48. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 1 een artikel II.170/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/3. §1. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, 4°, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, de uiterlijke datum vast waarop het dossier moet worden ingediend.

§2. Als een dossier niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt het dossier onontvankelijk. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§3. Twee of meer universiteiten of twee of meer hogescholen kunnen samen een dossier indienen voor een instellingsreview. In dat geval zijn ze onderworpen aan dezelfde instellingsreview, die resulteert in één gezamenlijk beoordelingsrapport en één gezamenlijk besluit.”.

Art. 49. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 45, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 50. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 49, een artikel II.170/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/4. De accreditatieorganisatie stelt de reviewcommissie samen die de instellingsreview uitvoert en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de reviewcommissie binnen een vervalt termijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

De reviewcommissie bestaat uit ten minste vijf leden, onder wie een student. De leden van de reviewcommissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling. De reviewcommissie beschikt over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en evaluatiedeskundigheid en is op de hoogte van de ontwikkelingen in de hogeronderwijssector in binnen- en buitenland. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam in het hoger onderwijs buiten Vlaanderen.”.

Art. 51. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 45, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 52. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 51, een artikel II.170/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/5. De reviewcommissie vermeld in artikel II.170/4, betreft al de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de aansluiting van het onderwijsbeleid bij:
 - a) de visie van de instelling op hoger onderwijs en op de kwaliteit van het hoger onderwijs;
 - b) de maatschappelijke uitdagingen;
- 2° de beleidsuitvoering en de effectiviteit van de beleidsuitvoering, en de wijze waarop die effectiviteit wordt geëvalueerd en verbeterd;
- 3° de regie die deel uitmaakt van het onderwijsbeleid en die ervoor instaat dat de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt;
- 4° de aansluiting van de regie bij de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 5° de kwaliteitscultuur die aanwezig is in de instelling.

De reviewcommissie legt de bevindingen van de instellingsreview vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 53. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/6. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader Instellingsreview vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/5, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het dossier dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt in het beoordelingskader vast waaraan de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen moet beantwoorden en hoe de instellingen daarover verantwoording afleggen.

Het beoordelingskader Instellingsreview moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.”.

Art. 54. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 45, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 55. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 54, een artikel II.170/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/7. §1. De accreditatieorganisatie rondt het proces van de instellingsreview binnen twaalf maanden na de ontvangst van het dossier af.

De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de reviewcommissie, vermeld in artikel II.170/5, tot een besluit waarin de accreditatieorganisatie de gevolgen en opvolging van de instellingsreview, vermeld in artikel II.170/8, opneemt.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27 van deze codex, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden gedurende de gehele procedure.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt ten minste twee maanden voor het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1, een ontwerp van beoordelingsrapport en van besluit dat de instellingsreview afrondt, aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien

dagen, vanaf de dag na de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2. Die procedures kunnen nooit leiden tot een overschrijding van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1.

§4. Het besluit dat een instellingsreview afrondt, treedt in werking met ingang van de dag waarop het vorige besluit over de instellingsreview vervalt, of als aan een instelling voor de eerste keer een besluit over de instellingsreview wordt verleend, met ingang van de dag van de bekendmaking van het besluit.

§5. Als de accreditatieorganisatie niet tot een besluit kan komen voordat de periode van het geldende besluit instellingsreview afloopt, wordt de periode van het geldende besluit instellingsreview met ten hoogste een jaar verlengd. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van het besluit instellingsreview.”.

Art. 56. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 4 een artikel II.170/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/8. §1. De instellingsreviews hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview. In dat geval vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individueel accreditatiebesluit verlengd met zes jaar. Het positieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. In die periode van ten hoogste drie jaar vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleidingen afloopt, wordt ze op basis van een individuele accreditatiebesluit verlengd met zes jaar.

Uiterlijk drie maanden voor het einde van de geldigheidsduur van het besluit neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beperkte review door een reviewcommissie als vermeld in

artikel II.170/4. Dat besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar, verminderd met de beperkte geldigheidsduur.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 1°, voor de geldigheidsduur van dit besluit.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling nog steeds onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 3°, voor de geldigheidsduur van dit besluit.

- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de opleidingen niet geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit instellingsreview: de instelling vraagt voor alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalt, de opleidingsaccreditatie aan, conform artikel II.170/9. Het negatieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar.

§2. Als bij een fusie van twee of meer instellingen de geldigheidsduur van een besluit instellingsreview verschillend is, geldt als einddatum van het besluit instellingsreview van de gefuseerde instelling de vroegste einddatum van het besluit instellingsreview van de fuserende instellingen.

Als bij een fusie van twee of meer instellingen de uitkomst van het besluit instellingsreview verschillend is, geldt altijd het minst positieve besluit.”.

Art. 57. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 42, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”

Art. 58. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 57, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 59. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 58, een artikel II.170/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/9. §1. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, vragen de opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie aan bij de accreditatieorganisatie voor al de volgende opleidingen:

- 1° voor de opleidingen die erkend zijn als nieuwe opleiding conform artikel II.152;
- 2° voor de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, conform hoofdstuk 9, afdeling 4;
- 3° voor de opleidingen die geacht geaccrediteerd te zijn conform artikel II.151;
- 4° voor de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen, vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°;
- 5° na een negatief beslissingenreview, voor de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalft, vermeld in artikel II.170/8, §1, punt 3°.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma, als vermeld in artikel II.171, wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken Vlaamse instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk acht maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In die termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

§2. Als een instelling een negatief besluit instellingsreview heeft, dan kan de accreditatieorganisatie, in overleg met de betrokken instelling, de accreditatietermijn van de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalft in de geldigheidsduur van het negatief besluit, aanpassen. In dat geval wordt er voor gezorgd dat alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalft in deze geldigheidsduur van het negatieve besluit een nieuwe accreditatie aanvragen binnen de geldigheidsduur van dit negatief besluit.

§3. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, wordt de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§4. Als een aanvraag niet voldoet aan het punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, eerste lid1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor de procedure vaststellen in het beoordelingskader.”.

Art. 60. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 57, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 61. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 60, een artikel II.170/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/10. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de beoordeling uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervalttermijn van vijftien dagen vanaf de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van deze commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling(en). Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste 1 lid is werkzaam buiten Vlaanderen."

Art. 62. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 57, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 3. Beoordelingskader".

Art. 63. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 62, een artikel II.170/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/11. De commissie vermeld in artikel II.170/10 betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport."

Art. 64. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/12. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het dossier bevat de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maakt de kwaliteit van de opleiding te staven aan de hand van de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

Het beoordelingskader wordt, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering, goedgekeurd na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd.”.

Art. 65. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 57, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 66. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 65, een artikel II.170/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/13. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.170/10, of op basis van een beoordeling vermeld in paragraaf 4, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermijn van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorganisatie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/13, in redelijkheid besluit dat afdoend geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief

- accreditatiebesluit: het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/13, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.
De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;
- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daartoe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”.

Art. 67. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 42, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Opleidingsaccreditatie op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan”.

Art. 68. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 67, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 69. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 68, een artikel II.170/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/14. §1. De instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, vragen de accreditatie van hun opleidingen aan bij de accreditatieorganisatie.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk vier maanden voor de geldigheid van de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling, vermeld in artikel II.170/17, §1.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, 4°, wordt de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Het instellingsbestuur heeft de mogelijkheid om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie, vermeld in artikel II.170/15, de externe beoordeling definitief vaststelt. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, heeft de plicht om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren.

Een instellingsbestuur die een inhoudelijk bezwaar, vermeld in voorgaand lid, heeft gemaakt ten aanzien van het ontwerp van externe beoordeling, kan aan de accreditatieaanvraag een aanvullende nota toevoegen, indien de definitief vastgestelde gepubliceerde externe beoordeling dat bezwaar kennelijk veronachtzaamt.”.

Art. 70. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 67, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 71. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 70, een artikel II.170/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/15. De instellingen doen voor de organisatie van de externe beoordelingen, vermeld in artikel II.170/14, §1, derde lid, een beroep op een evaluatieorgaan dat:

- 1° ofwel bij het European Quality Assurance Register for Higher Education geregistreerd is;
- 2° ofwel door de accreditatieorganisatie erkend is op basis van een samenwerkingsakkoord dat verzekert dat de externe beoordeling overeenkomstig de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area tot stand komt.

Het evaluatieorgaan vermeld in het eerste lid, stelt de commissie samen die de externe beoordeling uitvoert. Van die commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 72. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 67, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 73. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 72, een artikel 170/16 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/16. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 74. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/17 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/17. §1. De accreditatieorganisatie bepaalt in het beoordelingskader al de volgende elementen:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/16, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het aanvraagdossier bevat in ieder geval een gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

§2. Het beoordelingskader moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

§3. Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma, worden beoordeeld aan de hand van de European

Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd.”.

Art. 75. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 67, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 76. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (verzameldecreet HO), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 75, een artikel II.170/18 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/18. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie vermeld in artikel II.170/15 of op basis van een beoordeling vermeld in artikel 170/16, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van besluit wordt verzonden, het evaluatieorgaan of het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermijn van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3 Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorganisatie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

Zodra de beslissing genomen is om de lopende accreditatie met een academiejaar te verlengen, kan de accreditatieorganisatie het evaluatieorgaan belasten met de uitvoering van een bijkomende externe beoordeling conform de richtlijnen en criteria die bepaald worden door de accreditatieorganisatie. In voorkomend geval kan het instellingsbestuur een ander evaluatieorgaan vragen om de aanvullende externe beoordeling uit te voeren.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/16 of II.170/18, in redelijkheid besluit dat afdoend geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief

- accreditatiebesluit. Het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/16 of II.170/18, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.
De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;
- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”.

Art. 77. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel II.381, opgeheven.

Art. 78. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, die bestaat uit artikels II.382 en II.383, opgeheven.

Art. 79. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, , die bestaat uit artikels II.384 en II.385, opgeheven.

Art. 80. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, die bestaat uit artikel II.386, opgeheven.

Art. 81. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 5, die bestaat uit artikel II.387 opgeheven.

Art. 82. In deel 3, titel 3, hoofdstuk 5, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 december 2014, wordt in artikel III.119 een paragraaf 3/1 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. Het rapport van deze interne en externe kwaliteitszorg, vermeld in paragraaf 3, punt 2° van hetzelfde artikel, is publiek en bevat een beoordeling van de onderwijskwaliteit van de door deze instituten of instellingen aangeboden

opleidingen die leiden tot de titel van laureaat van een hoger instituut in de kunsten.”.

Art. 83. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

Brussel, 22 januari 2018

SERV_20180122_Kwaliteitszorgstelselhogeronderwijs_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs
Adviesvrager: Hilde Crevits - Vlaams minister van Onderwijs
Ontvangst adviesvraag: 18 december 2017
Adviestermijn: 30 dagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad: 22 januari 2018

Contactpersoon : Mieke Valcke (mvalcke@serv.be)

Mevrouw Hilde CREVITS
Vlaams minister van Onderwijs
Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

contactpersoon
Mieke Valcke
mvalcke@serv.be

ons kenmerk
SERV_20180122_Kwaliteitszorgstelselhogeronderwijs_ADV

Brussel
22 januari 2018

Kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

Mevrouw de minister

De raad brengt een positief advies uit over het voorstel van kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs.

Volgende zaken dragen daar onder andere toe bij:

- De verantwoordelijkheid en autonomie van de hoger onderwijsinstellingen voor de kwaliteit en kwaliteitszorg versterken het eigenaarschap en dus de kwaliteitscultuur. Belangrijk is dat bij de beoordeling op het niveau van de instelling de kwaliteit op opleidingsniveau centraal blijft staan. Voor de raad is het belangrijk dat de benchmarking tussen opleidingen en tussen onderwijsinstellingen mogelijk blijft.
- Het publiek maken van informatie over de kwaliteit van opleidingen is dan ook een goede zaak. Een snelle en laagdrempelige ontsluiting van kwantitatieve en kwalitatieve informatie over opleidingen geeft toekomstige studenten handvaten voor een betere studieoriëntering en keuze tussen de onderwijsinstellingen die de gekozen studierichting aanbieden.
- Onderwijsinstellingen kunnen samenwerken voor de instellingsreview, op die manier kunnen fusies worden gestimuleerd en kunnen schaalvoordelen ontstaan.
- De relevantietoets voor de andere instellingen naar analogie met de macrodoelmatigheidstoets voor de hogescholen en de universiteiten is een goede toevoeging, dit om te vermijden dat er opleidingen erkend worden die geen arbeidskansen bieden.
- De systeembrede analyses die in het teken staan van leren van elkaar en het delen van goede praktijken vindt de raad erg waardevol. De onderwijsinstellingen dienen maximaal gestimuleerd te worden om aan deze analyses deel te nemen; daartoe dienen de procedures en/of het organisatiekader zowel dicht bij de instellingen te gebeuren als breed georiënteerd zijn. Ook de reviewcommissie kan vanuit haar ondersteunende rol verantwoordelijkheid opnemen om goede praktijken breed te verspreiden.

SERV_20180122_Kwaliteitszorgstelselhogeronderwijs_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

De raad merkt op dat er aandacht is voor de betrokkenheid van externen bij de instellingsreview en dat de instellingen deze betrokkenheid in de toekomst moeten expliciteren om de externe en onafhankelijke blik sterker te garanderen. Dit is positief, maar het blijft in het ontwerp van decreet te weinig concreet hoe bv. sectoren, federaties of andere vertegenwoordigers van het werkveld betrokken kunnen worden en met welke criteria de reviewcommissies dit moeten beoordelen. Dat is nog relevanter dan in het verleden onder meer door de overdracht van de opleidingen hoger beroepsonderwijs van het volwassenenonderwijs naar de hogescholen in de nabije toekomst.

De Memorie van Toelichting stelt dat de kwaliteitskenmerken (art. 44) de link leggen naar de Vlaamse Kwalificatiestructuur en de Europese kwalificatieraamwerken. De Raad stelt dat ook het curriculum van de opleiding, nl. kwaliteitscriterium 2, een link heeft naar de Vlaamse Kwalificatiestructuur en met name naar de rol van de beroepskwalificaties daarin. Ook voor de opleidingen in het hoger onderwijs blijven de beroepskwalificaties, waar die beschikbaar zijn, het belangrijkste referentiekader.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over de hervorming van het kwaliteitszorgstelsel hoger onderwijs

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs

Uitgebracht door de Raad Hoger Onderwijs op 29 januari 2018 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: werkgroep kwaliteitszorg hoger onderwijs op 9 januari 2018 en op 18 januari 2018 onder voorzitterschap van Ann De Schepper

Dossierbeheerder: Isabelle De Ridder

1 Situering

Het voorliggende decreet verankert het geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau definitief in de regelgeving hoger onderwijs. De instellingsreview die via een pilootfase werd uitgetest, heeft aangetoond dat hogescholen en universiteiten de afgelopen jaren grote inspanningen hebben geleverd om kwaliteit een plaats te geven in hun onderwijsbeleid en beleidsuitvoering.¹ De instellingsreview is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus van het onderwijsbeleid en van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen. De instelling toont aan dat ze onder eigen verantwoordelijkheid (via de regie) de kwaliteit van de eigen opleidingen borgt.²

De instellingen blijven autonoom verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun aanbod. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. De basis van de erkenning van de kwaliteit van het hoger onderwijs blijft de accreditatie van iedere erkende opleiding (graduaat, bachelor of master) door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Nieuw is echter dat een hogeschool of universiteit niet langer per individuele opleiding een procedure moet doorlopen om deze te accrediteren. De verlenging gebeurt voortaan automatisch, op voorwaarde dat de opleiding reeds met positief gevolg een eerste accreditatie heeft bekomen én de instelling op basis van een positieve instellingsreview heeft kunnen aantonen dat zij de kwaliteit van de opleidingen kan borgen op basis van de eigen regie.

Het nieuwe geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg is van toepassing op alle ambtshalve geregistreerde instellingen (hogescholen en universiteiten), maar niet op de Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde, de Antwerp Management School, de Evangelische Theologische Faculteit en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid, de geregistreerde instellingen en de instellingen die registratie aanvragen. Die instellingen blijven onder het bestaande stelsel: voor nieuwe opleidingen doorlopen zij, alvorens erkenning te krijgen van de Vlaamse Regering, de procedure toets nieuwe opleiding (TNO) en voor bestaande opleidingen vragen zij de opleidingsaccreditatie aan bij de NVAO op basis van een externe beoordeling door een evaluatieorgaan.

¹ NVAO Afdeling Vlaanderen. September 2017. Overzichtsrapportage van de instellingsreviews De kwaliteit van het onderwijsbeleid van de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

² Kwaliteitsborging houdt in: het toetsen van de werking via kwaliteitszorgactiviteiten, het documenteren van bevindingen inclusief sterke punten en aandachtspunten, het verzekeren dat aandachtspunten worden aangepakt, zowel reactief voor het specifieke geval als proactief voor soortgelijke toekomstige situaties, het cyclisch en per opleiding rapporteren over de bevindingen en opvolging hiervan, het vaststellen van de kwaliteit door het bestuur om aan te tonen intern en extern dat de geleverde kwaliteit voldoet. Onder regie wordt begrepen 'het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen'.

2 Waardering voor de ingeslagen weg

2.1 Een waardevol proces

De Vlor is tevreden met de manier waarop de overheid dit dossier heeft aangepakt. De betrokkenheid van de instellingen en de stakeholders in het volledige proces werd sterk geapprecieerd en heeft gezorgd voor een brede gedragenheid. De overheid heeft rekening gehouden met de opmerkingen van de Vlor³, maar is ook op verschillende momenten in dialoog gegaan met de instellingen en andere stakeholders en heeft gevolg gegeven aan hun bezorgdheden en verzuchtingen.

2.2 Een ware kwaliteitscultuur

Het systeem van de instellingsreview werd positief geëvalueerd door het werkveld (2017).⁴ Het vertrouwen, de autonomie en de verantwoordelijkheid die deze hervorming geeft aan de instellingen, maken het mogelijk dat de zich binnen de instellingen ontwikkelde kwaliteitscultuur verankerd en versterkt wordt. De Vlor is hier tevreden over.

2.3 Bijkomende voordelen

De Vlor vindt bovendien volgende elementen van het nieuwe stelsel bijzonder positief:

- De geleverde inspanningen worden door de instellingen en opleidingen als een nuttigere en een meer waardevolle tijdsbesteding ervaren in vergelijking met de inspanningen die in het oude stelsel werden geleverd.
- Door te werken met publieke informatie die vertrekt vanuit een aantal centraal aangeleverde kwantitatieve basisindicatoren die worden gecombineerd met kwalitatieve informatie over de opleidingen door de instellingen, wordt de vergelijkbaarheid van de informatie sterk vergroot. Zo wordt de informatie over opleidingen toegankelijker voor studenten en andere partners.
- Het checklistperspectief werd verlaten in het voordeel van globale kwaliteitskenmerken.

3 Cruciale succesfactoren

3.1 Vasthouden aan de gemaakte keuzes

Het succes van het nieuwe stelsel zal sterk afhangen van de manier waarop het verder zal uitgewerkt worden en ook van de manier waarop de overheid en de NVAO er verder mee zullen omgaan. Zo moeten binnenkort de beoordelingskaders uitgewerkt worden. De Vlor gaat ervan uit dat dit gebeurt in de geest van het decreet, waar waardering, autonomie en vertrouwen een belangrijke plaats innemen. Het kan niet de bedoeling zijn om te kiezen voor strakke beoordelingskaders die uitgaan van een checklist, met strikte vormvereisten en procesvoorschriften. De beoordelingskaders moeten het vertrouwen weerspiegelen in de

³ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies over de aanpassing van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs](#), 14 februari 2012.

⁴ Toelichting door het kabinet van minister Crevits over de decretale evaluatie op de Raad Hoger Onderwijs op 12 december 2017.

autonomie die het decreet aan de instellingen geeft. Hetzelfde geldt voor de manier waarop zal omgegaan worden met het positieve besluit met beperkte geldigheid (zie 4.7 en 4.8).

3.2 Bewaken van de planlast en de kosten

De te hoge planlast was een van de drijfveren voor het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg in 2015. In de pilot werd echter niet door iedereen een vermindering van de planlast ervaren. Dit kan te maken hebben met het feit dat de opstart van een nieuw systeem altijd extra inspanningen vergt. Daarnaast werd ook een gedeeltelijke verschuiving van de planlast vastgesteld van de opleidingen naar de centrale diensten van de instellingen. Over het algemeen werden de geleverde (extra) inspanningen wel als nuttig ervaren door de betrokkenen en stelde men vast dat ze de opleidingen rechtstreeks ten goede kwamen.⁵

De Vlor hoopt dat de opbouwende feedback over de planlast door de overheid meegenomen wordt en dat het systeem blijft evolueren naar een 'lean'-systeem. Hij stelt voor om zowel de planlast als de externe kosten systeembreed op te volgen en te blijven bewaken (zie 4.1, 4.7 en 4.8).

4 Enkele aandachtspunten

4.1 Systeembrede analyses (artikel 11)

De Vlor denkt dat systeembrede analyses een interessant instrument zijn om instellingsoverschrijdend na te denken over kwaliteit en om goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen. Dat het leren van elkaar centraal daarbij staat, vindt de Vlor een aantrekkelijk idee.

De raad vraagt echter om ook hier de planlast en de kosten te beperken. Overlap in de timing tussen de instellingsreview en de systeembrede analyses moet vermeden worden. Maar de Vlor is het er wel mee eens dat dit gevaar beperkt kan worden door de keuzemogelijkheid om twee keer deel te nemen in zes jaar tijd.

De Vlor vraagt om in de memorie van toelichting bij artikel 11, 'idealiter' te schrappen. De tekst van het decreet stipuleert dat de Vluhr, de studentenkoepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering samen de onderwerpen en de kalender voor de systeembrede analyses vastleggen. De Vlor gaat er van uit dat dit dan ook zo gebeurt en niet enkel 'idealiter'. De raad vraagt bovendien om in de memorie de volgorde van het decreet aan te houden bij het oplistten van de betrokken organisaties. De Vlor vindt immers dat de Vluhr in eerste instantie hiervoor het aanspreekpunt moet zijn en hierin zijn verantwoordelijkheid moet kunnen opnemen, weliswaar in samenspraak met de andere opgesomde partners.

⁵ Toelichting door het kabinet van minister Crevits over de decretale evaluatie op de Raad Hoger Onderwijs op 12 december 2017.

4.2 Timing aanvraagdossiers nieuwe opleidingen (artikel 27)

De uiterste datum waarop de Vliir en de Vlhora de aanvraagdossiers voor nieuwe opleidingen van de hogescholen en universiteiten, met de bijhorende adviezen, moeten indienen bij de Commissie Hoger Onderwijs wordt vervroegd van 1 april naar 1 februari. Aansluitend wordt ook de datum waarop de Commissie Hoger Onderwijs haar oordeel moet bezorgen aan de instellingen vervroegd van 1 juni naar 1 mei.

De Vlor merkt op dat het aanpassen van deze timing verregaande consequenties heeft. Hij begrijpt dat het voor de NVAO moeilijk is om commissies samen te stellen in de zomermaanden, zoals aangegeven wordt in de memorie, maar vindt dat het timingprobleem zo wordt verlegd naar de instellingen die hun dossiers dan ook vroeger bij Vliir en Vlhora moeten indienen (ten laatste op 1 januari). De facto betekent dit dat instellingen al het voorgaande academiejaar met hun interne voorbereiding van start moeten gaan.⁶

De Vlor stelt daarom voor om dit artikel te schrappen. De instellingen kunnen dan samen met de NVAO zoeken naar een pragmatische oplossing binnen de bestaande termijnen.

4.3 Beoordeling van gezamenlijke opleidingen (artikels 36, 59 en 64)

Het decreet stelt dat om de beoordelingen van gezamenlijke opleidingen die een Vlaamse instelling samen wenst te organiseren of organiseert met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs, en die leiden tot een gezamenlijk diploma, te laten uitvoeren aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes.⁷

De Vlor vindt het vanzelfsprekend dat ook de kwaliteit van gezamenlijke opleidingen gegarandeerd en bewaakt worden. Hij is het ermee eens dat de European Approach daarvoor een meerwaarde kan zijn, maar stelt vast dat dit niet in alle situaties het geval is:

- Voor een buitenlandse partner (en zeker voor niet-Europese partners), kan deze eis een bijkomende en nodeloze belasting zijn. Bovendien hebben Vlaamse instellingen niet alleen partnerschappen met Europese instellingen en worden ze daardoor mogelijks minder aantrekkelijk voor buitenlandse partners.
- De Vlor vreest dat deze verplichting onvoldoende rekening houdt met de complexiteit van de diplomering binnen opleidingen. Zo kan bijvoorbeeld een Engelse variant van een opleiding een gezamenlijke opleiding zijn met een buitenlandse partner, terwijl de Nederlandstalige opleiding geen gezamenlijke opleiding is. De twee vallen dan onder verschillende beoordelingskaders. Dit is op z'n minst vreemd. Andere voorbeelden zijn opleidingen waarvan één afstudeerrichting wordt georganiseerd in samenwerking met een buitenlandse partner, of opleidingen (bijvoorbeeld binnen Erasmus Mundus) die leiden tot een multidiplomering met één partner en een gezamenlijke diplomering met een andere partner. Ook hier zou een verplichting zorgen voor complexe situaties.

De Vlor vraagt daarom dat aan de instellingen de keuze gelaten zou worden om de European Approach of de eigen regie te gebruiken (zowel voor de TNO als voor de opleidingsaccreditatie) voor gezamenlijke opleidingen met buitenlandse partnerinstellingen.

⁶ Gegevens op basis van een bevraging van de Vliir bij zijn instellingen.

⁷ https://www.eqar.eu/fileadmin/documents/bologna/02_European_Approach_QA_of_Joint_Programmes_v1_0.pdf

De Vlor wijst er bovendien ook op dat de regelgeving voor het gebruik van de European Approach voor gezamenlijke opleidingen, nog verheldering vraagt op vlak van:

- ─ de termijn voor het indienen van de accreditatieaanvraag:
Voor een opleiding die aan de hand van de European Approach beoordeeld wordt, zal de volledige beoordelingsprocedure plaatsvinden voor het indienen van de accreditatieaanvraag bij de NVAO. Voor deze opleidingen volstaat het dus om een accreditatieaanvraag in te dienen vier maanden voordat de lopende accreditatie vervalft. Dat wijkt af van de voorziene regeling van acht maanden (artikel 59), die wel haalbaar is voor opleidingen die niet beoordeeld worden volgens de European Approach omdat zij na het indienen van de accreditatieaanvraag nog een beoordelingsprocedure doorlopen. De Vlor vraagt om die uitzondering te voorzien in het decreet.
- ─ de inhoud van de accreditatieaanvraag:
Het dossier van de accreditatieaanvraag bevat normaliter het resultaat en de uitkomsten van de eigen regie. Voor opleidingen die beoordeeld worden aan de hand van de European Approach zal de accreditatie door de NVAO echter gebeuren op basis van het beoordelingsrapport en/of het accreditatie besluit van een EQAR-geregistreerde kwaliteitsorganisatie. Dit wordt best zo gespecificeerd in het decreet.
- ─ de periodiciteit:
De European Approach bepaalt dat de gezamenlijke programma's beoordeeld moeten worden om de zes jaar. De Vlor gaat er echter vanuit dat een opleiding die aan de hand van de European Approach beoordeeld wordt, ook kan genieten van de automatische verlenging van haar accreditatie bij een positief resultaat van de instellingsreview, zoals dat voor de andere Vlaamse opleidingen het geval is. De Vlor vraagt dit te specificeren in het decreet.

4.4 Terugtrekken van de aanvraag TNO (artikel 38)

Instellingen die een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding indienen, hebben het recht om die aanvraag terug in te trekken voor de ontvangst van het ontwerp van toetsingsbesluit of binnen de vijftien kalenderdagen na de ontvangst ervan. Vervolgens heeft de instelling eenmalig 60 kalenderdagen tijd om de aanvraag opnieuw in te dienen bij de NVAO. De Vlor vraagt zich af wat de betekenis van 'eenmalig' is in dit artikel. Hij gaat ervan uit dat bedoeld wordt dat de 60 dagen niet verlengd kunnen worden en niet dat het voor de instelling hoger onderwijs onmogelijk wordt om in de toekomst een ander dossier voor een gelijkaardige opleiding in te dienen. Hetzelfde geldt trouwens bij een definitieve negatieve beoordeling. Het kan niet de bedoeling zijn dat nadien ook het recht permanent vervalft om die opleiding op te richten. In het licht van de vrijheid van onderwijs moet de instelling de mogelijkheid blijven hebben om de gewenste opleiding aan te passen en om op basis daarvan van een nieuw dossier in te dienen bij de accreditatieorganisatie.

4.5 Kalender instellingsreviews (artikel 47)

De Vlor vraagt om de kalender voor instellingsreviews zo snel als mogelijk vast te leggen en ook om daarbij de Vluhr formeel te betrekken, zoals dat ook is gebeurd bij de opmaak van de definitieve kalender van de pilots en de kalender van de systeembrede analyses.

4.6 Bijkomende informatie bij het dossier (artikel 52)

De Vlor vraagt om in de memorie van toelichting te vermelden dat in bijlage bij het dossier ook informatie gevoegd moet worden over personeelsbeleid, waaronder het welzijn van het personeel en de rapportering over bijvoorbeeld welzijnsenquêtes.

4.7 Beoordelingskaders (artikel 53)

De Vlor herhaalt dat de geest van vertrouwen, autonomie en waarderende aanpak zich ook moet vertalen in de beoordelingskaders. Anders riskeert men opnieuw te vervallen in een te strak carcan dat de ontwikkeling van een echte kwaliteitscultuur belemmert en de planlast door strikte vormvereisten en voorschriften voor procedures opnieuw de hoogte in duwt.

4.8 Geldigheid van het besluit van de instellingsreview (artikel 55)

De Vlor vreest dat als men structureel voor een positief besluit met beperkte geldigheid zal kiezen, en de NVAO bij een dergelijk besluit elke keer om een bijkomende beperkte instellingsreview zal vragen, de planlast opnieuw zal doen stijgen. De bijkomende toetsing mag geen algemene regel worden. Een positief besluit met een beperkte geldigheid moet daarom ook goed beargumenteerd worden en het wat, hoe en waarom van een beperkte instellingsreview moet duidelijk gespecificeerd worden. De Vlor vraagt de overheid om dit expliciet op te nemen in het beoordelingskader.

4.9 Voor welke opleidingen is de opleidingsaccreditatie van toepassing (artikel 59)?

Het decreet legt vast voor welke opleidingen een opleidingsaccreditatie in de toekomst nog vereist zal zijn. De Vlor vraagt om de uitbreidingen van studieomvang en de onderzoeksmasters niet onderhevig te maken aan een opleidingsaccreditatie. Zij komen immers voort uit opleidingen die al geaccrediteerd zijn en die in hun gewijzigde vorm al grondig geëvalueerd zijn door de NVAO n.a.v. de uitbreiding van de studieomvang. In het kader van het beperken van de planlast, stelt hij daarom voor om deze bepaling te schrappen.

De Vlor stelt meteen ook voor om eenzelfde redenering toe te passen op alle opleidingen voor dewelke een gelijkaardige overgang (zal) gelden. Dit betekent dat ook de opleiding Verpleegkunde die van 180 naar 240 studiepunten werd uitgebreid, van een opleidingsaccreditatie moet vrijgesteld worden en dat overgangsbepaling voor deze opleidingen in de Codex Hoger Onderwijs geschrapt moet worden (artikel II. 387/1).

4.10 Het verschil tussen ordeterminen en vervaltermijnen (meerdere artikelen)

De Vlor is van mening dat het verschil tussen ordeterminen en vervaltermijnen niet consequent en correct gehanteerd wordt in het voorontwerp van decreet. In een aantal artikels wordt vooropgesteld dat de Vlaamse Regering of de accreditatieorganisatie een beslissing neemt binnen een 'ordetermin' (bijvoorbeeld in artikel 27 of artikel 40).

De ervaring leert dat een ordetermin kan worden overschreden. De Vlor vraagt om na te gaan of ordeterminen niet vervangen moeten worden door 'vervaltermijnen' waarbij de beslissing automatisch positief wordt als de Vlaamse Regering/accreditatieorganisatie niet tijdig een beslissing neemt. Uiteraard op voorwaarde dat de adviezen waarop de beslissing gebaseerd moet worden, ook positief zijn. De Vlor wijst erop dat andere instanties (zoals de Commissie Hoger Onderwijs in artikel 30) wel gevat worden door een vervaltermijn. In dit concrete voorbeeld wordt dan weer niet aangegeven wat er gebeurt als de Commissie haar oordeel niet binnen de termijn velt.

4.11 Overgangsbepalingen

De Vlor vraagt zich af of de precieze invoerdatum van het nieuwe stelsel het kalenderjaar 2019 is of het academiejaar 2019-2020. Hij vraagt zich bovendien af of het resultaat van hersteltrajecten beoordeeld zal worden op basis van de huidige of de nieuwe kaders. De Vlor geeft er de voorkeur aan om het huidige stelsel volledig te laten uitdoven en om de huidige kaders te gebruiken voor opleidingen in een hersteltraject, ook als hiermee de datum van inwerkingtreding overschreden wordt.

5 Tot slot

De kwaliteitscultuur binnen een instelling kan zich enkel ontwikkelen als hiervoor de nodige ruimte gemaakt wordt. Op kwaliteit mag geenszins worden toegegeven, maar kwaliteitsontwikkeling wordt des te sterker wanneer wordt uitgegaan van vertrouwen en de externe controle beperkt blijft. Uiteraard moet de kwaliteit van opleidingen gegarandeerd blijven en moet extern ingegrepen kunnen worden, maar enkel als dit nodig is. Enkel op die manier kunnen ook de planlast en de kosten binnen de perken gehouden worden. De Vlor gelooft in de hervorming van het kwaliteitszorgstelsel zoals het nu voorligt, maar vraagt om niet te vervallen in oude controlereflexen.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 9 februari 2018

Voorontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 2 april 2004 houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, worden artikel 3 en 4 opgeheven.

Art. 3. In artikel I.2 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“§ 2. De artikelen I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76°

en 78°, II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.247, II.251, II.252, II.377, II.390, IV.84 en IV.92 zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§ 3. De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.247, II.251, II.252 en II.377 zijn van toepassing op de geregistreerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

Art. 4. In artikel I.3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 19 december 2014, 16 juni 2017, 8 december 2017 en (decreet graduaatsopleidingen), worden punt 2° en 3° vervangen door wat volgt:

“2° accreditatie en instellingsreview:

- a) opleidingsaccreditatie: de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf vastgestelde minimale kwaliteits- en niveauvereisten;
- b) instellingsreview: de periodieke beoordeling door een externe commissie van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert met inbegrip van de regie die de instelling opzet opdat de kwaliteit van haar opleidingen geborgd wordt. De commissie betreft daarbij ook de beleidsprocessen die de instelling opzet om het onderwijs dat ze in haar opleidingen aanbiedt te ondersteunen vanuit haar opdrachten op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening;
- c) regie: het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen;
- d) toets nieuwe opleiding: een beoordeling door een externe commissie van de potentiële kwaliteit van een nieuwe opleiding, vermeld in artikel II.150 van deze codex;

3° accreditatieorganisatie: de organisatie die bij internationaal verdrag aangewezen is om de accreditatie van opleidingen te verlenen, de toets nieuwe opleiding en de instellingsreview uit te voeren;”.

Art. 5. Aan artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016, 8 december 2017 en (decreet graduaatsopleidingen) wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° het beoordelen van de aanvragen voor een relevantietoets, vermeld in artikel II.153/2, §4, van deze codex, van nieuwe opleidingen die uitgaan van geregistreerde instellingen als vermeld in artikel II.6 van deze codex, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6 van deze codex.”.

Art. 6. In artikel II.26 van dezelfde codex wordt het eerste lid van artikel II.26 vervangen door wat volgt:

“Een internationaal verdrag wijst de organisatie aan die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9 de toets nieuwe opleiding uitvoert, en die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9/1 de accreditatie verleent en de instellingsreview uitvoert.”.

Art. 7. In het tweede lid van artikel II.28, van dezelfde codex wordt de laatste zin vervangen door wat volgt:

“De toetsingsbesluiten bij een toets nieuwe opleiding, de accreditatiebesluiten en de besluiten die de instellingsreview afronden, samen met de onderliggende beoordelingsrapporten zijn openbaar. Ze worden integraal gepubliceerd op de website van de accreditatieorganisatie.”.

Art. 8. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (decreet graduaatsopleidingen), wordt een artikel II.29/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.29/1. De Vlaamse Regering kan met inachtnaam van artikel 1.2. van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, de accreditatieorganisatie belasten met de volgende bijkomende opdracht: studie en advies inzake de samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van het hoger onderwijs in het algemeen.”

Art. 9. Artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en (decreet graduaatsopleidingen), wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.122. §1. De instellingen voor hoger onderwijs zorgen voor de kwaliteitszorg van de onderwijsactiviteiten. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken interne en externe stakeholders en externe, onafhankelijke deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten.

§2. De instellingen voor hoger onderwijs leggen verantwoording af over de kwaliteit van hun opleidingen.

De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, doen dat binnen of op maat van de eigen regie van de borging van de kwaliteit van hun opleidingen conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2 en 3.

De instellingen, vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, doen dat door beoordelingen door externe evaluatieorganen op opleidingsniveau conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4.”.

Art. 10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (decreet graduaatsopleidingen), wordt een artikel II.124/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/1. De instellingen dragen de kosten van de beoordelingsprocedures, vermeld in hoofdstuk 9 en 9/1. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs bepaalt de tarieven voor de uitvoering van die beoordelingsprocedures. De tariefbepaling gebeurt binnen de volgende parameters:

- 1° het tarief voor de toets nieuwe opleiding, vermeld in hoofdstuk 9, afdeling 3/1, bedraagt per opleiding ten minste 5.000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 2° het tarief voor de instellingsreview, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2, bedraagt per instelling ten minste 20.000 euro en ten hoogste 60.000 euro;
- 3° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 3, bedraagt per opleiding ten minste 5.000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 4° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4, bedraagt per opleiding ten minste 500 euro en ten hoogste 2.000 euro.”.

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (decreet graduaatsopleidingen), wordt een artikel II.124/2 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art.II.124/2. §1. De accreditatieorganisatie voert jaarlijkse systeembrede analyses uit in het hoger onderwijs. Deze analyses brengen goede praktijken inzake onderwijsbeleid en onderwijskwaliteit in beeld en bieden de mogelijkheid om van elkaar te leren.

§2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, nemen tijdens een periode van zes jaar ten minste twee keer deel aan een systeembrede analyse.

De VLUHR, de studentenkoepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering leggen samen de onderwerpen en de kalender vast. De eerste periode van zes jaar gaat van start in het academiejaar 2020-2021.”.

Art. 12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (decreet graduaatsopleidingen), wordt een artikel II.124/3 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art.II.124/3. De Vlaamse Regering kan de accreditatieorganisatie belasten met volgende aanvullende opdracht: studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.”.

Art. 13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van (decreet graduaatsopleidingen), wordt een artikel II.124/4 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art.II.124/4. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering stelt op een toegankelijke wijze kwantitatieve basisindicatoren tot op opleidingsniveau ter beschikking. Die basisindicatoren verduidelijken het profiel van een opleiding.”.

Art. 14. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015, 25 november 2016 en 8 december 2017 wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel II.126 tot en met II.132, opgeheven.

Art. 15. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt het opschrift van hoofdstuk 9 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 9. Programmatie en registratie van opleidingen”.

Art. 16. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en (decreet graduaatsopleidingen), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1° wordt de zinsnede “afdeling 2” vervangen door de zinsnede “deze codex”;
- 2° in punt 2° wordt de zinsnede “afdeling 3” vervangen door de zinsnede “afdelingen 3 en 3/1”;
- 3° in punt 3° wordt de zinsnede “artikel II.142, §5, en artikel II.145, II.381 of II.387/1, ofwel nog een tijdelijke erkenning geniet” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk 9/1”;
- 4° in punt 4° wordt de zinsnede “afdeling 3/1” vervangen door de zinsnede “afdeling 3/2”;
- 5° er wordt een punt 5° toegevoegd dat luidt als volgt:

“5° ofwel geaccrediteerd is overeenkomstig een accreditatiebesluit genomen voor 1 september 2019 voor de in het accreditatiebesluit bepaalde duur;
- 6° er wordt een punt 6° toegevoegd dat luidt als volgt:

“6° ofwel erkend is als nieuwe opleiding overeenkomstig een erkenningsbesluit genomen voor 1 september 2019.”.

Art. 17. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017 wordt het opschrift van afdeling 2 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 2. Domeinspecifieke leerresultaten”.

Art. 18. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 1, die bestaat uit artikel II.134 tot en met II.139, opgeheven.

Art. 19. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt het opschrift van onderafdeling 2 opgeheven.

Art. 20. Artikel II.140 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 21. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 3, die bestaat uit artikel II.142 tot en met II.146, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, opgeheven.

Art. 22. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 4, die bestaat uit artikel II.147, opgeheven.

Art. 23. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 5, die bestaat uit artikel II.148, opgeheven.

Art. 24. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 6, die bestaat uit artikel II.149, opgeheven.

Art. 25. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt het opschrift van afdeling 3 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3. Programmatie”.

Art. 26. In artikel II.152, tweede lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 8 december 2017, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als die van toepassing is, met positief gevolg ondergaan en heeft een positief toetsingsbesluit ontvangen van de accreditatieorganisatie;”.

Art. 27. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015, 8 december 2017 en (decreet graduaatsopleidingen), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “vóór 1 april” vervangen door de zinsnede “voor 1 maart”;
- 2° in paragraaf 3, derde lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;
- 3° in paragraaf 3/1, tweede lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;
- 3° in paragraaf 6 worden het tweede tot en met het vierde lid opgeheven;

- 4° paragraaf 7 wordt opgeheven;
- 5° in paragraaf 8 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:
- “De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positief toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de accreditatieorganisatie, vermeld in afdeling 3/1, onderafdeling 4. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling.”;
- 6° in paragraaf 8 wordt tussen het eerste en tweede lid een nieuw lid toegevoegd dat luidt als volgt:
- “De nieuwe opleiding krijgt een erkenning als nieuwe opleiding tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de studieomvang die bepaald is voor de nieuwe opleiding, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”;
- 7° in paragraaf 8, derde lid, wordt de zinsnede “eerste lid” vervangen door “tweede lid”;
- 8° in paragraaf 8, zesde lid, wordt de zinsnede “tweede lid” vervangen door “derde lid”;
- 9° er wordt een paragraaf 9 toegevoegd die luidt als volgt:
- “§9. Aanvragen voor nieuwe opleidingen ingediend voor 1 maart 2017 bij de Commissie Hoger Onderwijs worden erkend volgens de vereisten van artikels II.152 en II.153 zoals van toepassing voor 1 januari 2018.”.

Art. 28. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt voor afdeling 3/1, die afdeling 3/2 wordt, een nieuwe afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Toets nieuwe opleiding”.

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 29 een artikel II. 153/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/1. §1. Een instelling, als vermeld in artikel II.2, II.3, II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, of een geregistreerde instelling, als vermeld in artikel II.6, of een instelling die de registratie aanvraagt conform artikel II.6, vraagt de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie.

Instellingen die een nieuwe gezamenlijk georganiseerde opleiding willen aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, §1, 4°, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, §1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Aanvragen van de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, worden door de accreditatieorganisatie aan de Commissie Hoger Onderwijs, vermeld in artikel II.23, voorgelegd voor een relevantietoets, waarbij de Commissie Hoger Onderwijs de maatschappelijke relevantie van de opleiding nagaat. Ze maakt binnen een vervalttermijn van 45 dagen haar oordeel over aan de accreditatieorganisatie.

Een negatief of niet tijdig oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs leidt onherroepelijk tot het onontvankelijk verklaren van de aanvraag.”.

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 31, een artikel II.153/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/2. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de toets nieuwe opleiding uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervalttermijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van de commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 34. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 33, een artikel II.153/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art.II.153/3. §1. De commissie, vermeld in artikel II.153/2, betreft bij de toetsing van een nieuwe opleiding de volgende onderwerpen:

- 1° de potentiële kwaliteit van de opleiding die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de toetsing vast in een beoordelingsrapport."

Art. 35. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/4. §1. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader toets nieuwe opleiding vast voor de instellingen vermeld in artikel II.2 en II.3, en een beoordelingskader toets nieuwe opleiding voor de instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het aanvraagdossier.

Onverminderd het eerste lid, punt 4°, omvat een aanvraagdossier toets nieuwe opleiding van een instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maken de kwaliteitskenmerken in artikel II.170/1 te toetsen.

De in het eerste lid vermelde beoordelingskaders toets nieuwe opleiding worden, voor ze toegepast kunnen worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen."

Art. 36. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art.II.153/5. Gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de toets nieuwe opleiding

aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding.

Art. 37. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 38. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 37, een artikel II.153/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/6. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.153/2, tot een toetsingsbesluit. Een toetsingsbesluit is positief als de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit het beoordelingsrapport besluit dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding zal voldoen aan de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van zes maanden een ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport, een van de volgende handelingen stellen:

- 1° bezwaren en opmerkingen formuleren;
- 2° de aanvraag intrekken.

De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in het tweede lid.

§3. Een instellingsbestuur kan een initiële aanvraag intrekken voor ze het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport heeft ontvangen of binnen de vervaltermijn, vermeld in paragraaf 2.

Het instellingsbestuur beschikt eenmalig over een vervaltermijn van zestig dagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervaltermijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.

§4. De ordetermin van zes maanden, vermeld in paragraaf 2, wordt in al de volgende gevallen verlengd tot acht maanden:

- 1° de accreditatieorganisatie maakt gebruik van de relevantietoets, vermeld in artikel II.153/1, §4;
- 2° de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur zijn van die aard dat de accreditatieorganisatie een bijkomend advies van deskundigen nodig heeft.”.

Art. 39. In artikel II.160, van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 19 juni 2015, wordt een paragraaf 4/1 ingevoegd die luidt als volgt:

“§4/1. De opleiding waarvan de studieomvang wordt uitgebreid wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de nieuw bepaalde studieomvang, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”.

Art. 40. In artikel II.168, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:
“Een nieuwe externe beoordeling door een commissie is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum 1 opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur, vermeld in artikel II.170/13, §4, 2° of in artikel II.170/18, §4, 2°, geniet.”;
- 2° de leden 4, 5 en 6 worden opgeheven.

Art. 41. Artikel II.169 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 42. In artikel II.170 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en (decreet graduaatsopleidingen), worden voor paragraaf 1, die paragraaf 1/2 wordt, een nieuwe paragraaf 1 en een paragraaf 1/ 1 ingevoegd die luiden als volgt:

“§1. Er wordt een Hogeronderwijsregister gepubliceerd met het hoger onderwijs dat conform deze codificatie per academiejaar aangeboden wordt.

Het Hogeronderwijsregister omvat:

- 1° de instellingen die conform deze codificatie als hogeronderwijsinstelling erkend zijn;
- 2° de opleidingen die worden aangeboden conform deze codificatie en leiden tot de graden van gegraduateerde, bachelor en master;
- 3° de opleidingen die leiden tot de titel van “laureaat van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten”.

§1/1. Het Hogeronderwijsregister bevat van elke instelling de volgende gegevens:

- 1° de naam van de instelling;
- 2° in voorkomend geval de associatie waarvan de instelling lid is;
- 3° de ingangsdatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 4° de einddatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;

- 5° het besluit van de accreditatieorganisatie dat de instellingsreview afrondt en het onderliggende beoordelingsrapport.”.

Art. 43. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt een hoofdstuk 9/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 9/1. Verantwoording voor de kwaliteit van opleidingen”.

Art. 44. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Algemeen”.

Art. 45. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 44, een artikel II.170/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/1. De kwaliteit van een opleiding wordt gekenmerkt door al de volgende kwaliteitskenmerken:

- 1° De leerresultaten van de opleiding, vermeld in artikel II.68 van deze codex, en gebaseerd op de niveaurescriptoren, vermeld in artikel II.141 van deze codex, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie;
- 2° Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
- 3° De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
- 4° De opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
- 5° De onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
- 6° De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;
- 7° De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
- 8° Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.
De opleiding leeft, waar dat van toepassing is, de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen, vermeld in artikel II.67, na.”.

Art. 46. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Instellingsreview”.

Art. 47. In dezelfde codex wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Algemeen”.

Art. 48. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 47, een artikel II.170/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, zijn onderworpen aan een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie organiseert voor elke instelling, vermeld in artikel II.2. en II.3., een instellingsreview in de periode die loopt vanaf het begin van het academiejaar 2020-2021 tot en met het einde van het academiejaar 2023-2024. Vervolgens organiseert de accreditatieorganisatie voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, elke zes jaar een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie legt in overleg met de VLUHR als koepelorganisatie de kalender van de instellingsreviews vast.”.

Art. 49. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 1 een artikel II.170/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/3. §1. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, 4°, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, de uiterlijke datum vast waarop het dossier moet worden ingediend.

§2. Als een dossier niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt het dossier onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§3. Twee of meer universiteiten of twee of meer hogescholen kunnen samen een dossier indienen voor een instellingsreview. In dat geval zijn ze onderworpen aan dezelfde instellingsreview, die resulteert in één gezamenlijk beoordelingsrapport en één gezamenlijk besluit.”.

Art. 50. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 51. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 50, een artikel II.170/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/4. De accreditatieorganisatie stelt de reviewcommissie samen die de instellingsreview uitvoert en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de reviewcommissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen

vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

De reviewcommissie bestaat uit ten minste vijf leden, onder wie een student. De leden van de reviewcommissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling. De reviewcommissie beschikt over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en evaluatiedeskundigheid en is op de hoogte van de ontwikkelingen in de hogeronderwijssector in binnen- en buitenland. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam in het hoger onderwijs buiten Vlaanderen.”.

Art. 52. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 53. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 52, een artikel II.170/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/5. De reviewcommissie vermeld in artikel II.170/4, betreft al de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de aansluiting van het onderwijsbeleid bij:
 - a) de visie van de instelling op hoger onderwijs en op de kwaliteit van het hoger onderwijs;
 - b) de maatschappelijke uitdagingen;
- 2° de beleidsuitvoering en de effectiviteit van de beleidsuitvoering, en de wijze waarop die effectiviteit wordt geëvalueerd en verbeterd;
- 3° de regie die deel uitmaakt van het onderwijsbeleid en die ervoor instaat dat de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt;
- 4° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de regie;
- 5° de aansluiting van de regie bij de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 6° de kwaliteitscultuur die aanwezig is in de instelling.

De reviewcommissie legt de bevindingen van de instellingsreview vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 54. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/6. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader Instellingsreview vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/5, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het dossier dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt in het beoordelingskader vast waaraan de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen moet beantwoorden en hoe de instellingen daarover verantwoording afleggen.

Het beoordelingskader Instellingsreview moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.”.

Art. 55. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 56. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 55, een artikel II.170/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/7. §1. De accreditatieorganisatie rondt het proces van de instellingsreview binnen twaalf maanden na de ontvangst van het dossier af.

De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de reviewcommissie, vermeld in artikel II.170/5, tot een besluit waarin de accreditatieorganisatie de gevolgen en opvolging van de instellingsreview, vermeld in artikel II.170/8, opneemt.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27 van deze codex, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden gedurende de gehele procedure.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt ten minste twee maanden voor het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1, een ontwerp van beoordelingsrapport en van besluit dat de instellingsreview afrondt, aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2. Die procedures kunnen nooit leiden tot een overschrijding van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1.

§4. Het besluit dat een instellingsreview afrondt, treedt in werking vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin het besluit genomen wordt of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige besluit vervalt.

§5. Als de accreditatieorganisatie niet tot een besluit kan komen voordat de periode van het geldende besluit instellingsreview afloopt, wordt de periode van het geldende besluit instellingsreview met ten hoogste een jaar verlengd. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van het besluit instellingsreview.”.

Art. 57. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 4 een artikel II.170/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/8. §1. De instellingsreviews hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview. In dat geval vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individueel accreditatiebesluit verlengd met zes jaar. Het positieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. In die periode van ten hoogste drie jaar vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individuele accreditatiebesluit verlengd met zes jaar.

Uiterlijk drie maanden voor het einde van de geldigheidsduur van het besluit neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beperkte review door een reviewcommissie als vermeld in artikel II.170/4. Dat besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar, verminderd met de beperkte geldigheidsduur.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt,

neemt ze een positief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 1°, voor de geldigheidsduur van dit besluit.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling nog steeds onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 3°, voor de geldigheidsduur van dit besluit.

- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de opleidingen niet geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit instellingsreview: de instelling vraagt voor alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalt, de opleidingsaccreditatie aan, conform artikel II.170/9. Het negatieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar.

§2. Als bij een fusie van twee of meer instellingen de geldigheidsduur van een besluit instellingsreview verschillend is, geldt als einddatum van het besluit instellingsreview van de gefuseerde instelling de vroegste einddatum van het besluit instellingsreview van de fuserende instellingen.

Als bij een fusie van twee of meer instellingen de uitkomst van het besluit instellingsreview verschillend is, geldt altijd het minst positieve besluit.”.

Art. 58. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”

Art. 59. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 60. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 59, een artikel II.170/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/9. §1. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, vragen de opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie aan bij de accreditatieorganisatie voor al de volgende opleidingen:

- 1° voor de opleidingen die erkend zijn als nieuwe opleiding conform artikel II.152;
- 2° voor de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, conform hoofdstuk 9, afdeling 4;

- 3° voor de opleidingen die geacht geaccrediteerd te zijn conform artikel II.151;
- 4° voor de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen, vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°;
- 5° na een negatief besluit instellingsreview, voor de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalt, vermeld in artikel II.170/8, §1, punt 3°;
- 6° voor de graduaatsopleidingen die zijn omgevormd en erkend als nieuwe opleiding conform de procedure vermeld in artikel II.395.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma, als vermeld in artikel II.171, wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken Vlaamse instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk acht maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In die termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

§2. Als een instelling een negatief besluit instellingsreview heeft, dan kan de accreditatieorganisatie, in overleg met de betrokken instelling, de accreditatietermijn van de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalt in de geldigheidsduur van het negatief besluit, aanpassen. In dat geval wordt er voor gezorgd dat alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalt in deze geldigheidsduur van het negatieve besluit een nieuwe accreditatie aanvragen binnen de geldigheidsduur van dit negatief besluit.

§3. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, wordt de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§4. Als een aanvraag niet voldoet aan het punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, eerste lid, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor de procedure vaststellen in het beoordelingskader.”.

Art. 61. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 62. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 62, een artikel II.170/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/10. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de beoordeling uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de

samenstelling van de commissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen vanaf de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van deze commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling(en). Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste 1 lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 63. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 64. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 63, een artikel II.170/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/11. De commissie vermeld in artikel II.170/10 betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 65. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/12. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het dossier bevat de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maakt de kwaliteit van de opleiding te staven aan de hand van de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

Het beoordelingskader wordt, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering, goedgekeurd na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de accreditatie aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding.”.

Art. 66. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 67. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 66, een artikel II.170/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/13. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.170/10, of op basis van een beoordeling vermeld in paragraaf 4, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervalt termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorganisatie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/13, in redelijkheid besluit dat afdoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief

- accreditatiebesluit: het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/13, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.
De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;
- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daartoe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”.

Art. 68. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Opleidingsaccreditatie op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan”.

Art. 69. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 70. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 69, een artikel II.170/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/14. §1. De instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, vragen de accreditatie van hun opleidingen aan bij de accreditatieorganisatie.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk vier maanden voor de geldigheid van de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling, vermeld in artikel II.170/17, §1.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, 4°, wordt de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Het instellingsbestuur heeft de mogelijkheid om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie, vermeld in artikel II.170/15, de externe beoordeling definitief vaststelt. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, heeft de plicht om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren.

Een instellingsbestuur die een inhoudelijk bezwaar, vermeld in voorgaand lid, heeft gemaakt ten aanzien van het ontwerp van externe beoordeling, kan aan de accreditatieaanvraag een aanvullende nota toevoegen, indien de definitief vastgestelde gepubliceerde externe beoordeling dat bezwaar kennelijk veronachtzaamt.”.

Art. 71. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 72. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 71, een artikel II.170/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/15. De instellingen doen voor de organisatie van de externe beoordelingen, vermeld in artikel II.170/14, §1, derde lid, een beroep op een evaluatieorgaan dat:

- 1° ofwel bij het European Quality Assurance Register for Higher Education geregistreerd is;
- 2° ofwel door de accreditatieorganisatie erkend is op basis van een samenwerkingsakkoord dat verzekert dat de externe beoordeling overeenkomstig de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area tot stand komt.

Het evaluatieorgaan vermeld in het eerste lid, stelt de commissie samen die de externe beoordeling uitvoert. Van die commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 73. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 74. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 73, een artikel 170/16 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/16. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 75. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/17 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/17. §1. De accreditatieorganisatie bepaalt in het beoordelingskader al de volgende elementen:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/16, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het aanvraagdossier bevat in ieder geval een gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

§2. Het beoordelingskader moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

§3. Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een

gezamenlijk diploma, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de accreditatie aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding.”.

Art. 76. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 77. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 76, een artikel II.170/18 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/18. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie vermeld in artikel II.170/15 of op basis van een beoordeling vermeld in artikel II.170/16, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van besluit wordt verzonden, het evaluatieorgaan of het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermijn van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3 Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorganisatie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

Zodra de beslissing genomen is om de lopende accreditatie met een academiejaar te verlengen, kan de accreditatieorganisatie het evaluatieorgaan belasten met de uitvoering van een bijkomende externe beoordeling conform de richtlijnen en criteria die bepaald worden door de accreditatieorganisatie. In voorkomend geval kan het instellingsbestuur een ander evaluatieorgaan vragen om de aanvullende externe beoordeling uit te voeren.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/16 of II.170/18, in redelijkheid besluit dat

- afdoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit. Het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/16 of II.170/18, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.
De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;
- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”.

Art. 78. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij (decreet graduaatsopleidingen), wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel II.381, opgeheven.

Art. 79. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikels II.382 en II.383, opgeheven.

Art. 80. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 3, die bestaat uit artikels II.384 en II.385, opgeheven.

Art. 81. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 4, die bestaat uit artikel II.386, opgeheven.

Art. 82. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 5, die bestaat uit artikel II.387 opgeheven.

Art. 83. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt het opschrift van afdeling 6 vervangen door wat volgt:

"Afdeling 6: Overgangsregeling naar aanleiding van de invoering van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs."

Art. 84. In artikel 387/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

"Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding aangeboden door een universiteit of hogeschool afloopt vóór de accreditatieorganisatie een besluit instellingsreview, vermeld in artikel II.170/7 van deze codex, heeft genomen voor de periode 2020-2024 voor de betreffende instelling, dan wordt de accreditatie van de opleiding verlengd met 6 jaar. Dit geldt niet voor:

1° de opleidingen die geaccrediteerd zijn conform artikel II.151, eerste lid;

2° de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmasters, conform hoofdstuk 9, afdeling 4."

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

"De opleidingen van bachelor in de verpleegkunde worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022."

3° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De bachelor-na-bacheloropleidingen, vermeld in artikel II.102, §5, van deze codex, worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022."

Art. 85. In deel 2, titel 8 van dezelfde codex, wordt hoofdstuk 8, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015, dat bestaat uit artikel II.393, opgeheven.

Art. 86. Aan artikel II.395 van dezelfde codex, ingevoegd met het (decreet graduaatsopleidingen), wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een bestaande HBO5-opleiding is kosteloos voor de hogescholen."

Art. 87. Aan artikel III.119 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 december 2014, wordt een paragraaf 3/1 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3/1. Het rapport van deze interne en externe kwaliteitszorg, vermeld in §3, punt 2° van hetzelfde artikel, is publiek en bevat een beoordeling van de onderwijskwaliteit van de door deze instituten of instellingen aangeboden opleidingen die leiden tot de titel van laureaat van een hoger instituut in de kunsten."

Art. 88. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 27, punt 7°, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2018.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.968/1
van 20 maart 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger
onderwijs’

Op 9 februari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 8 maart 2018. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 maart 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Gelet op de aanhoudende overbevraging van de afdeling Wetgeving en de opgelegde termijn, heeft de Raad van State geen diepgaand onderzoek over elk van de bepalingen van het voorontwerp kunnen verrichten, zelfs niet met betrekking tot de genoemde punten. Het advies dient met dit voorbehoud te worden gelezen.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe, om voor de hogescholen en de universiteiten het geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau te verankeren in de Codex Hoger Onderwijs. Aldus zal de instellingsreview voor hogescholen en universiteiten de basis worden van het gehele proces van verantwoording van de kwaliteit van opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs. De instellingsreview is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus door een externe commissie van de wijze waarop een hoger onderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert, met inbegrip van de regie die de instelling opzet voor de borging van de kwaliteit van de opleidingen. De instelling moet aantonen dat ze onder eigen verantwoordelijkheid – via de regie – de kwaliteit van de eigen opleidingen borgt. De verankering in de Codex Hoger Onderwijs van de instellingsreview als basis in het kwaliteitszorgproces wordt aangegrepen om het gehele systeem van kwaliteitszorg en accreditatie te actualiseren. Het nieuwe kwaliteitszorgstelsel is van toepassing op alle graduaatsopleidingen, bachelor en masteropleidingen aangeboden door de hogescholen en universiteiten.

VORMVEREISTEN

3. Bij artikel 1, lid 1, van het Verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap van België en het Koninkrijk der Nederlanden ‘inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs’, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003,² is de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (afgekort: NVAO) aangewezen als accreditatieorganisatie en belast met de taak opleidingen binnen het hoger onderwijs, verzorgd

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Goedgekeurd bij decreet van 2 april 2004 ‘houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003’. Artikel 1, lid 1, van genoemd verdrag van 3 september 2003 werd gewijzigd bij het Protocol van 12 december 2012 ‘tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs’. Dit protocol werd goedgekeurd bij decreet van 29 november 2013.

door in Nederland of in Vlaanderen gevestigde instellingen, een toets nieuwe opleiding te laten ondergaan of te accrediteren of deze instellingen een instellingstoets kwaliteitszorg, respectievelijk instellingsreview, af te nemen overeenkomstig de regels die bij of krachtens Nederlandse wet respectievelijk Vlaams decreet zijn gesteld.

Artikel 1, lid 2, van hetzelfde verdrag bepaalt dat de verdragsluitende partijen de accreditatieorganisatie NVAO kunnen belasten met (andere) opdrachten die de opdracht, bedoeld in het eerste lid, ondersteunen of aanvullen. Volgens de betrokken bepaling kan dit echter slechts “na overleg” tussen de verdragspartijen.

Meerdere bepalingen van het voorontwerp kennen nieuwe opdrachten toe aan de accreditatieorganisatie NVAO. De vraag rijst dan ook of er over het toewijzen van nieuwe opdrachten aan de NVAO overleg is gepleegd met Nederland.

Daarover ondervraagd meldde de gemachtigde het volgende:

“Er is inderdaad overleg geweest met Nederland. Tijdens het Comité der Ministers, een overlegmoment tussen de Vlaamse en Nederlandse ministers bevoegd voor onderwijs, van 12 juni 2017 in Den Haag, werd bij punt 6 een toelichting van de strategie van de NVAO gegeven voor de periode 2017-2020. Daar werden ook de nieuw in te voeren systeembrede analyses in Vlaanderen besproken. Gelieve het verslag van het Comité der Ministers in bijlage te vinden. Globaal werd het nieuwe ontwerp van decreet ook toegelicht op het Comité der Ministers van 25 januari 2018. Daar gaf Nederland aan erg positief te kijken naar de stappen die in Vlaanderen gezet worden met betrekking tot het nieuwe kwaliteitszorgstel. Het verslag van dit overleg is nog niet beschikbaar, gelieve in bijlage de geannoteerde agenda van dat overleg te vinden”.

Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting uitdrukkelijk het plaatsgevonden overleg te vermelden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking: coherentie van de regelgeving

4. In vele artikelen van het voorontwerp wordt erop gewezen dat de Codex Hoger Onderwijs laatst werd gewijzigd door het “*decreet graduaatsopleidingen*”. Het betreft het ontwerpdecreet waarover de Raad van State het advies 62.785/1 van 22 februari 2018 heeft gegeven (voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten’).³ Het kan momenteel niet beoordeeld worden of de wijzigingen in het onderhavige voorontwerp van decreet geheel stroken met deze in het decreet waarover advies 62.875/1 werd gegeven. De decreetgever zal erover moeten waken dat de ontworpen wijzigingen in de Codex Hoger Onderwijs rekening houden met de wijzigingen die aangebracht zullen zijn of zullen worden door het voorontwerp 62.785/1.

³ Het voorontwerp van decreet dat het voorwerp is geweest van de adviesaanvraag 62.785/1 werd ingediend in het Vlaams Parlement op 2 maart 2018 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-2018, nr. 1508/1).

Algemene opmerking: kenbaarheid van de regelgeving

5. In enkele artikelen van het voorontwerp (artikelen 36, 65 en 75 van het voorontwerp) wordt bepaald dat gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma, beoordeeld worden aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes.

In de ontworpen bepalingen wordt niet bepaald wat deze “European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes” precies inhoudt en waar deze werd bekendgemaakt. De memorie van toelichting bevat in een voetnoot wel een link naar een webstek waar deze (momenteel) is terug te vinden. Gelet op het algemeen rechtsbeginsel, verwoord in artikel 190 van de Grondwet, moet die “European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes” nochtans in beginsel in het Nederlands in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt om verbindend te zijn.

Artikel 5

6. In het ontworpen artikel II.24, 13°, van de Codex Hoger Onderwijs wordt verwezen naar de aanvragen voor een relevantietoets, vermeld in artikel II.153/2, § 4, van deze codex.

Artikel 32 van het voorontwerp voegt in de Codex Hoger Onderwijs een artikel II.153/2 in. Deze bepaling bevat evenwel geen § 4. Artikel 30 van het voorontwerp voegt in de Codex Hoger Onderwijs een artikel II.153/1 in, waarvan § 4 verwijst naar een relevantietoets. Wellicht dient in artikel 5 van het voorontwerp dan ook te worden verwezen naar artikel 153/1, § 4.

Artikel 11

7. Het ontworpen artikel II.124/2, § 2, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de VLUHR, de studentenkoepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering samen de onderwerpen en de kalender van de systeembrede analyse vastleggen. Het verdient aanbeveling dat het voorontwerp verduidelijkt of deze gezamenlijke beslissing al dan niet unaniem moet worden genomen.

Artikel 26

8. Artikel 26 van het voorontwerp vervangt artikel II.152, tweede lid, 2°, van de Codex Hoger Onderwijs, met ingang van 1 januari 2018 vervangen bij artikel 14 van het decreet van 8 december 2017 ‘houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs’.

Gelet op de doelstellingen van de stellers lijkt het veeleer punt 3° van het ontworpen artikel II.152, tweede lid, te zijn dat dient te worden vervangen.

Artikel 38

9. In artikel II.153/6, § 2, vierde lid, in fine, schrijve men “(...) de bezwaren en opmerkingen, vermeld in het derde lid”.

Artikel 62

10. In de inleidende zin van artikel 62 schrijve men “ingevoegd bij artikel 61” in de plaats van “ingevoegd bij artikel 62”.

Artikel 72

11. In het ontworpen artikel II.170/15, eerste lid, inleidende zin, van de Codex Hoger Onderwijs wordt verwezen naar de “organisatie van de externe beoordelingen, vermeld in artikel II.170/14, § 1, derde lid”. In deze bepaling wordt evenwel niets bepaald over de “organisatie van de externe beoordelingen”. De stellers van het voorontwerp dienen de vermelde verwijzing aan te passen.

Artikel 88

12. Artikel 88 van het voorontwerp bepaalt dat het decreet in werking treedt op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 27, punt 7°, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2018.

De artikelsgewijze bespreking van artikel 27 in de memorie van toelichting bevat de volgende verantwoording met betrekking tot de gedeeltelijke terugwerkende kracht van het decreet:

“4. Het decreet van 8 december (2017) houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs heeft aanpassingen aangebracht in de procedure voor de erkenning van nieuwe opleidingen. Deze nieuwe regelgeving is ingegaan op 1 januari 2018. Op dat ogenblik waren er evenwel nog lopende dossiers, namelijk dossiers nieuwe opleiding die voor 1 maart 2017 ingediend werden bij de Commissie Hoger Onderwijs, die overeenkomstig de op dat ogenblik bestaande procedure moesten worden afgerond en erkend. Aangezien deze dossiers opgestart werden overeenkomstig de oude procedure, is het dan ook evident dat ze deze procedure dan ook verder doorlopen. Met de voorliggende bepaling wordt dit decretaal verankerd. Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2018. Dit is dezelfde datum als de inwerkingstredingsdatum van de nieuwe artikels over de erkenning van de toets nieuwe opleiding”.

Zoals door de gemachtigde bevestigd wordt, heeft de terugwerkende kracht bijgevolg betrekking op artikel 27, 9°, van het voorontwerp. Artikel 88 van het voorontwerp moet in die zin worden aangepast.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Wilfried VAN VAERENBERGH

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 2 april 2004 houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, worden artikel 3 en 4 opgeheven.

Art. 3. In artikel I.2 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“§2. De artikelen I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.247, II.251, II.252, II.377, II.390, IV.84 en IV.92 zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.247, II.251, II.252 en II.377 zijn van toepassing op de geregistreerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

Art. 4. In artikel I.3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 19 december 2014, 16 juni 2017, 8 december 2017 en [...], worden punt 2° en 3° vervangen door wat volgt:

“2° accreditatie en instellingsreview:

- a) opleidingsaccreditatie: de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf vastgestelde minimale kwaliteits- en niveauvereisten;
- b) instellingsreview: de periodieke beoordeling door een externe commissie van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert met inbegrip van de regie die de instelling opzet opdat de kwaliteit van haar opleidingen geborgd wordt. De commissie betreft daarbij ook de beleidsprocessen die de instelling opzet om het onderwijs dat ze in haar opleidingen aanbiedt te ondersteunen vanuit haar opdrachten op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening;
- c) regie: het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen;
- d) toets nieuwe opleiding: een beoordeling door een externe commissie van de potentiële kwaliteit van een nieuwe opleiding als vermeld in artikel II.150 van deze codex;

3° accreditatieorganisatie: de organisatie die bij internationaal verdrag aangewezen is om de accreditatie van opleidingen te verlenen, de toets nieuwe opleiding en de instellingsreview uit te voeren;”.

Art. 5. Aan artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016, 8 december 2017 en [...], wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° het beoordelen van de aanvragen voor een relevantietoets, vermeld in artikel II.153/1, §4, van deze codex, van nieuwe opleidingen die uitgaan van geregistreerde instellingen als vermeld in artikel II.6 van deze codex, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6 van deze codex.”.

Art. 6. In artikel II.26 van dezelfde codex wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Een internationaal verdrag wijst de organisatie aan die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, de toets nieuwe opleiding uitvoert, en die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9/1, de accreditatie verleent en de instellingsreview uitvoert.”.

Art. 7. In het tweede lid van artikel II.28 van dezelfde codex wordt de laatste zin vervangen door wat volgt:

“De toetsingsbesluiten bij een toets nieuwe opleiding, de accreditatiebesluiten en de besluiten die de instellingsreview afronden, samen met de onderliggende beoordelingsrapporten zijn openbaar. Ze worden integraal gepubliceerd op de website van de accreditatieorganisatie.”.

Art. 8. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.29/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.29/1. De Vlaamse Regering kan met inachtnaam van artikel 1.2 van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap

van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, de accreditatieorganisatie belasten met de volgende bijkomende opdracht: studie en advies inzake de samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van het hoger onderwijs in het algemeen.”.

Art. 9. Artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en [...], wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.122. §1. De instellingen voor hoger onderwijs zorgen voor de kwaliteitszorg van de onderwijsactiviteiten. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken interne en externe stakeholders en externe, onafhankelijke deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten.

§2. De instellingen voor hoger onderwijs leggen verantwoording af over de kwaliteit van hun opleidingen.

De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, doen dat binnen of op maat van de eigen regie van de borging van de kwaliteit van hun opleidingen conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2 en 3.

De instellingen, vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, doen dat door beoordelingen door externe evaluatieorganen op opleidingsniveau conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4.”.

Art. 10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/1. De instellingen dragen de kosten van de beoordelingsprocedures, vermeld in hoofdstuk 9 en 9/1. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs bepaalt de tarieven voor de uitvoering van die beoordelingsprocedures. De tariefbepaling gebeurt binnen de volgende parameters:

- 1° het tarief voor de toets nieuwe opleiding, vermeld in hoofdstuk 9, afdeling 3/1, bedraagt per opleiding ten minste 5000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 2° het tarief voor de instellingsreview, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2, bedraagt per instelling ten minste 20.000 euro en ten hoogste 60.000 euro;
- 3° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 3, bedraagt per opleiding ten minste 5000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 4° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4, bedraagt per opleiding ten minste 500 euro en ten hoogste 2000 euro.”.

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/2. §1. De accreditatieorganisatie voert jaarlijkse systeembrede analyses uit in het hoger onderwijs. Deze analyses brengen goede praktijken inzake onderwijsbeleid en onderwijskwaliteit in beeld en bieden de mogelijkheid om van elkaar te leren.

§2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, nemen tijdens een periode van zes jaar ten minste twee keer deel aan een systeembrede analyse.

De VLUHR, de studentenkoepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering leggen samen de onderwerpen en de

kalender vast. De eerste periode van zes jaar gaat van start in het academiejaar 2020-2021.”.

Art. 12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/3. De Vlaamse Regering kan de accreditatieorganisatie belasten met volgende aanvullende opdracht: studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.”.

Art. 13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/4. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering stelt op een toegankelijke wijze kwantitatieve basisindicatoren tot op opleidingsniveau ter beschikking. Die basisindicatoren verduidelijken het profiel van een opleiding.”.

Art. 14. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015, 25 november 2016 en 8 december 2017, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel II.126 tot en met II.132, opgeheven.

Art. 15. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt het opschrift van hoofdstuk 9 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 9. Programmatie en registratie van opleidingen”.

Art. 16. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en [...], worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° wordt de zinsnede “afdeling 2” vervangen door de woorden “deze codex”;

2° in punt 2° wordt de zinsnede “afdeling 3” vervangen door de zinsnede “afdelingen 3 en 3/1”;

3° in punt 3° wordt de zinsnede “artikel II.142, §5, en artikel II.145, II.381 of II.387/1, ofwel nog een tijdelijke erkenning geniet” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk 9/1”;

4° in punt 4° wordt de zinsnede “afdeling 3/1” vervangen door de zinsnede “afdeling 3/2”;

5° er wordt een punt 5° toegevoegd dat luidt als volgt:

“5° ofwel geaccrediteerd is overeenkomstig een accreditatiebesluit genomen voor 1 september 2019 voor de in het accreditatiebesluit bepaalde duur;”;

6° er wordt een punt 6° toegevoegd dat luidt als volgt:

“6° ofwel erkend is als nieuwe opleiding overeenkomstig een erkenningsbesluit genomen voor 1 september 2019.”.

Art. 17. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt het opschrift van afdeling 2 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 2. Domeinspecifieke leerresultaten”.

Art. 18. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 1, die bestaat uit artikel II.134 tot en met II.139, opgeheven.

Art. 19. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt het opschrift van onderafdeling 2 opgeheven.

Art. 20. Artikel II.140 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 21. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 3, die bestaat uit artikel II.142 tot en met II.146, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, opgeheven.

Art. 22. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 4, die bestaat uit artikel II.147, opgeheven.

Art. 23. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 5, die bestaat uit artikel II.148, opgeheven.

Art. 24. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 6, die bestaat uit artikel II.149, opgeheven.

Art. 25. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt het opschrift van afdeling 3 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3. Programmatie”.

Art. 26. In artikel II.152, tweede lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 8 december 2017, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als die van toepassing is, met positief gevolg ondergaan en heeft een positief toetsingsbesluit ontvangen van de accreditatieorganisatie;”.

Art. 27. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015, 8 december 2017 en [...], worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “vóór 1 april” vervangen door de zinsnede “voor 1 maart”;
- 2° in paragraaf 3, derde lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;
- 3° in paragraaf 3/1, tweede lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;
- 4° in paragraaf 6 worden het tweede tot en met het vierde lid opgeheven;
- 5° paragraaf 7 wordt opgeheven;

6° in paragraaf 8 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positief toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de accreditatieorganisatie, vermeld in afdeling 3/1, onderafdeling 4. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling.”;

7° in paragraaf 8 wordt tussen het eerste en tweede lid een nieuw lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De nieuwe opleiding krijgt een erkenning als nieuwe opleiding tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de studieomvang die bepaald is voor de nieuwe opleiding, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”;

8° in paragraaf 8, derde lid, worden de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “tweede lid”;

9° in paragraaf 8, zesde lid, worden de woorden “tweede lid” vervangen door de woorden “derde lid”;

10° er wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§9. Aanvragen voor nieuwe opleidingen ingediend voor 1 maart 2017 bij de Commissie Hoger Onderwijs worden erkend volgens de vereisten van artikels II.152 en II.153 zoals van toepassing voor 1 januari 2018.”.

Art. 28. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt voor afdeling 3/1, die afdeling 3/2 wordt, een nieuwe afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Toets nieuwe opleiding”.

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 29, een artikel II.153/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/1. §1. Een instelling, als vermeld in artikel II.2, II.3, II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, of een geregistreerde instelling, als vermeld in artikel II.6, of een instelling die de registratie aanvraagt conform artikel II.6, vraagt de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie.

Instellingen die een nieuwe gezamenlijk georganiseerde opleiding willen aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Aanvragen van de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, worden door de accreditatieorganisatie aan de Commissie Hoger Onderwijs, vermeld in artikel II.23, voorgelegd voor een relevantietoets, waarbij de Commissie Hoger Onderwijs de maatschappelijke relevantie van de opleiding nagaat. Ze maakt binnen een vervaltermijn van 45 dagen haar oordeel over aan de accreditatieorganisatie.

Een negatief of niet tijdig oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs leidt onherroepelijk tot het onontvankelijk verklaren van de aanvraag.”.

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 31, een artikel II.153/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/2. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de toets nieuwe opleiding uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van de commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 34. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 33, een artikel II.153/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/3. §1. De commissie, vermeld in artikel II.153/2, betreft bij de toetsing van een nieuwe opleiding de volgende onderwerpen:

- 1° de potentiële kwaliteit van de opleiding die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de toetsing vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 35. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/4. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader toets nieuwe opleiding vast voor de instellingen vermeld in artikel II.2 en II.3, en een beoordelingskader toets nieuwe opleiding voor de instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106 en voor de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en een beoordelingskader toets nieuwe opleiding voor de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het aanvraagdossier.

Onverminderd het eerste lid, 4°, omvat een aanvraagdossier toets nieuwe opleiding van een instelling als vermeld in artikel II.2 en II.3, de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maken de kwaliteitskenmerken in artikel II.170/1 te toetsen.

De in het eerste lid vermelde beoordelingskaders toets nieuwe opleiding worden, voor ze toegepast kunnen worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen."

Art. 36. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/5. Gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding."

Art. 37. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit".

Art. 38. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 37, een artikel II.153/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/6. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.153/3, tot een toetsingsbesluit. Een toetsingsbesluit is positief als de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit het beoordelingsrapport besluit dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding zal voldoen aan de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van zes maanden een ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

Het instellingsbestuur kan binnen een vervalt termijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport, een van de volgende handelingen stellen:

- 1° bezwaren en opmerkingen formuleren;
- 2° de aanvraag intrekken.

De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in het derde lid.

§3. Een instellingsbestuur kan een initiële aanvraag intrekken voor ze het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport heeft ontvangen of binnen de vervalt termijn, vermeld in paragraaf 2.

Het instellingsbestuur beschikt eenmalig over een vervalt termijn van zestig dagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervalt termijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.

§4. De ordetermin van zes maanden, vermeld in paragraaf 2, wordt in al de volgende gevallen verlengd tot acht maanden:

- 1° de accreditatieorganisatie maakt gebruik van de relevantietoets, vermeld in artikel II.153/1, §4;
- 2° de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur zijn van die aard dat de accreditatieorganisatie een bijkomend advies van deskundigen nodig heeft.”.

Art. 39. In artikel II.160 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 19 juni 2015, wordt een paragraaf 4/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§4/1. De opleiding waarvan de studieomvang wordt uitgebreid wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de nieuw bepaalde studieomvang, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”.

Art. 40. In artikel II.168 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Een nieuwe externe beoordeling door een commissie is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum een opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur, vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°, of in artikel II.170/18, §4, 2°, geniet.”;

- 2° het vierde, vijfde en zesde lid worden opgeheven.

Art. 41. Artikel II.169 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 42. In artikel II.170 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en [...], worden voor paragraaf 1, die paragraaf 1/2 wordt, een nieuwe paragraaf 1 en een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luiden als volgt:

"§1. Er wordt een Hogeronderwijsregister gepubliceerd met het hoger onderwijs dat conform deze codificatie per academiejaar aangeboden wordt.

Het Hogeronderwijsregister omvat:

- 1° de instellingen die conform deze codificatie als hogeronderwijsinstelling erkend zijn;
- 2° de opleidingen die worden aangeboden conform deze codificatie en leiden tot de graden van gegradueerde, bachelor en master;
- 3° de opleidingen die leiden tot de titel van "laureaat van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten".

§1/1. Het Hogeronderwijsregister bevat van elke instelling de volgende gegevens:

- 1° de naam van de instelling;
- 2° in voorkomend geval de associatie waarvan de instelling lid is;
- 3° de ingangsdatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 4° de einddatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 5° het besluit van de accreditatieorganisatie dat de instellingsreview afrondt en het onderliggende beoordelingsrapport."

Art. 43. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een hoofdstuk 9/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9/1. Verantwoording voor de kwaliteit van opleidingen".

Art. 44. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling 1. Algemeen".

Art. 45. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 44, een artikel II.170/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/1. De kwaliteit van een opleiding wordt gekenmerkt door al de volgende kwaliteitskenmerken:

- 1° de leerresultaten van de opleiding, vermeld in artikel II.68 van deze codex, en gebaseerd op de niveaudecriptoren, vermeld in artikel II.141 van deze codex, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie;
- 2° het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
- 3° de voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
- 4° de opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
- 5° de onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
- 6° de beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;

- 7° de opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
- 8° informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

De opleiding leeft, waar dat van toepassing is, de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen, vermeld in artikel II.67, na.”.

Art. 46. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Instellingsreview”.

Art. 47. In dezelfde codex wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Algemeen”.

Art. 48. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 47, een artikel II.170/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, zijn onderworpen aan een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie organiseert voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, een instellingsreview in de periode die loopt vanaf het begin van het academiejaar 2020-2021 tot en met het einde van het academiejaar 2023-2024. Vervolgens organiseert de accreditatieorganisatie voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, elke zes jaar een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie legt in overleg met de VLUHR als koepelorganisatie de kalender van de instellingsreviews vast.”.

Art. 49. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 1 een artikel II.170/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/3. §1. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt voor elke instelling, vermeld in artikel II.2 en II.3, de uiterlijke datum vast waarop het dossier moet worden ingediend.

§2. Als een dossier niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt het dossier onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§3. Twee of meer universiteiten of twee of meer hogescholen kunnen samen een dossier indienen voor een instellingsreview. In dat geval zijn ze onderworpen aan dezelfde instellingsreview, die resulteert in één gezamenlijk beoordelingsrapport en één gezamenlijk besluit.”.

Art. 50. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 51. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 50, een artikel II.170/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/4. De accreditatieorganisatie stelt de reviewcommissie samen die de instellingsreview uitvoert en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de reviewcommissie binnen een vervalttermijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

De reviewcommissie bestaat uit ten minste vijf leden, onder wie een student. De leden van de reviewcommissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling. De reviewcommissie beschikt over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en evaluatiedeskundigheid en is op de hoogte van de ontwikkelingen in de hogeronderwijssector in binnen- en buitenland. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam in het hoger onderwijs buiten Vlaanderen.”.

Art. 52. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 53. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 52, een artikel II.170/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/5. De reviewcommissie vermeld in artikel II.170/4, betreft al de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

1° de aansluiting van het onderwijsbeleid bij:

- a) de visie van de instelling op hoger onderwijs en op de kwaliteit van het hoger onderwijs;
- b) de maatschappelijke uitdagingen;

2° de beleidsuitvoering en de effectiviteit van de beleidsuitvoering, en de wijze waarop die effectiviteit wordt geëvalueerd en verbeterd;

3° de regie die deel uitmaakt van het onderwijsbeleid en die ervoor instaat dat de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt;

4° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de regie;

5° de aansluiting van de regie bij de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;

6° de kwaliteitscultuur die aanwezig is in de instelling.

De reviewcommissie legt de bevindingen van de instellingsreview vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 54. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.170/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/6. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader Instellingsreview vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/5, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het dossier dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt in het beoordelingskader vast waaraan de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen moet beantwoorden en hoe de instellingen daarover verantwoording afleggen.

Het beoordelingskader Instellingsreview moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.”.

Art. 55. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 56. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 55, een artikel II.170/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/7. §1. De accreditatieorganisatie rondt het proces van de instellingsreview binnen twaalf maanden na de ontvangst van het dossier af.

De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de reviewcommissie, vermeld in artikel II.170/5, tot een besluit waarin de accreditatieorganisatie de gevolgen en opvolging van de instellingsreview, vermeld in artikel II.170/8, opneemt.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27 van deze codex, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden gedurende de gehele procedure.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt ten minste twee maanden voor het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1, een ontwerp van beoordelingsrapport en van besluit dat de instellingsreview afrondt, aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2. Die procedures kunnen nooit leiden tot een overschrijding van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1.

§4. Het besluit dat een instellingsreview afrondt, treedt in werking vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin het besluit genomen wordt of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige besluit vervalt.

§5. Als de accreditatieorganisatie niet tot een besluit kan komen voordat de periode van het geldende besluit instellingsreview afloopt, wordt de periode van het geldende besluit instellingsreview met ten hoogste een jaar verlengd. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van het besluit instellingsreview.”.

Art. 57. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 4 een artikel II.170/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/8. §1. De instellingsreviews hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview. In dat geval vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individueel accreditatiebesluit verlengd met zes jaar. Het positieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. In die periode van ten hoogste drie jaar vervalt voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individueel accreditatiebesluit verlengd met zes jaar.

Uiterlijk drie maanden voor het einde van de geldigheidsduur van het besluit neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beperkte review door een reviewcommissie als vermeld in artikel II.170/4. Dat besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar, verminderd met de beperkte geldigheidsduur.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 1°, voor de geldigheidsduur van dit besluit.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling nog steeds onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 3°, voor de geldigheidsduur van dit besluit;

- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de opleidingen niet geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit instellingsreview: de instelling vraagt voor alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalt,

de opleidingsaccreditatie aan, conform artikel II.170/9. Het negatieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar.

§2. Als bij een fusie van twee of meer instellingen de geldigheidsduur van een besluit instellingsreview verschillend is, geldt als einddatum van het besluit instellingsreview van de gefuseerde instelling de vroegste einddatum van het besluit instellingsreview van de fuserende instellingen.

Als bij een fusie van twee of meer instellingen de uitkomst van het besluit instellingsreview verschillend is, geldt altijd het minst positieve besluit.”.

Art. 58. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”.

Art. 59. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 60. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 59, een artikel II.170/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/9. §1. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, vragen de opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie aan bij de accreditatieorganisatie voor al de volgende opleidingen:

- 1° voor de opleidingen die erkend zijn als nieuwe opleiding conform artikel II.152;
- 2° voor de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, conform hoofdstuk 9, afdeling 4;
- 3° voor de opleidingen die geacht geaccrediteerd te zijn conform artikel II.151;
- 4° voor de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen als vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°;
- 5° na een negatief besluit instellingsreview, voor de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalst, vermeld in artikel II.170/8, §1, 3°;
- 6° voor de graduaatsopleidingen die zijn omgevormd en erkend als nieuwe opleiding conform de procedure, vermeld in artikel II.395.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.171, wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken Vlaamse instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk acht maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In die termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

§2. Als een instelling een negatief besluit instellingsreview heeft, dan kan de accreditatieorganisatie, in overleg met de betrokken instelling, de accreditatietermijn van de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalst in de geldigheidsduur van het negatief besluit, aanpassen. In dat geval wordt ervoor gezorgd dat alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalst in deze geldigheidsduur van het negatieve besluit een nieuwe accreditatie aanvragen binnen de geldigheidsduur van dit negatief besluit.

§3. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, worden de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§4. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, eerste lid, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor de procedure vaststellen in het beoordelingskader.”.

Art. 61. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 62. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 61, een artikel II.170/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/10. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de beoordeling uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen vanaf de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van deze commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling(en). Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 63. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 64. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 63, een artikel II.170/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/11. De commissie vermeld in artikel II.170/10 betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 65. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/12. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het dossier bevat de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maakt de kwaliteit van de opleiding te staven aan de hand van de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

Het beoordelingskader wordt, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering, goedgekeurd na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de accreditatie aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding."

Art. 66. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit".

Art. 67. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 66, een artikel II.170/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/13. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.170/11, of op basis van een beoordeling als vermeld in artikel II.170/12, vierde lid, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermijn van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorgani-

satie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/12, vierde lid, in redelijkheid besluit dat afdoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit: het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/12, vierde lid, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.

De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;

- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daartoe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”

Art. 68. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Opleidingsaccreditatie op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan”.

Art. 69. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 70. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 69, een artikel II.170/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/14. §1. De instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, vragen de accreditatie van hun opleidingen aan bij de accreditatieorganisatie.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk vier maanden voor de geldigheid van de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling, vermeld in artikel II.170/17, §1.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, wordt de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Het instellingsbestuur heeft de mogelijkheid om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie, vermeld in artikel II.170/15, de externe beoordeling definitief vaststelt. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, heeft de plicht om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren.

Een instellingsbestuur dat een inhoudelijk bezwaar, vermeld in voorgaand lid, heeft gemaakt ten aanzien van het ontwerp van externe beoordeling, kan aan de accreditatieaanvraag een aanvullende nota toevoegen, indien de definitief vastgestelde gepubliceerde externe beoordeling dat bezwaar kennelijk veronachtzaamt.”

Art. 71. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 72. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 71, een artikel II.170/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/15. De instellingen doen voor de organisatie van de externe beoordelingen, vermeld in artikel II.170/17, §1, een beroep op een evaluatieorgaan dat:

- 1° ofwel bij het European Quality Assurance Register for Higher Education geregistreerd is;
- 2° ofwel door de accreditatieorganisatie erkend is op basis van een samenwerkingsakkoord dat verzekert dat de externe beoordeling overeenkomstig de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area tot stand komt.

Het evaluatieorgaan, vermeld in het eerste lid, stelt de commissie samen die de externe beoordeling uitvoert. Van die commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.

De commissie hanteert het beoordelingskader vermeld in artikel II.170/17 of een methodologisch equivalent beoordelingskader.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 73. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 74. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 73, een artikel 170/16 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/16. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.”.

Art. 75. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/17 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/17. §1. De accreditatieorganisatie bepaalt in het beoordelingskader al de volgende elementen:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/16, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het aanvraagdossier bevat in ieder geval een gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

§2. Het beoordelingskader moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

§3. Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de accreditatie aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding.”.

Art. 76. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 77. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 76, een artikel II.170/18 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/18. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie vermeld in artikel II.170/15 of op basis van een beoordeling vermeld in artikel II.170/17, §3, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van besluit wordt verzonden, het evaluatieorgaan of het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermijn van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorganisatie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

Zodra de beslissing genomen is om de lopende accreditatie met een academiejaar te verlengen, kan de accreditatieorganisatie het evaluatieorgaan belasten met de uitvoering van een bijkomende externe beoordeling conform de richtlijnen en criteria die bepaald worden door de accreditatieorganisatie. In voorkomend geval kan het instellingsbestuur een ander evaluatieorgaan vragen om de aanvullende externe beoordeling uit te voeren.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/15 of II.170/17, §3, in redelijkheid besluit dat afdoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit. Het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/15 of II.170/17, §3, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.

- De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;
- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”

Art. 78. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van [...], wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel II.381, opgeheven.

Art. 79. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikels II.382 en II.383, opgeheven.

Art. 80. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 3, die bestaat uit artikels II.384 en II.385, opgeheven.

Art. 81. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 4, die bestaat uit artikel II.386, opgeheven.

Art. 82. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 5, die bestaat uit artikel II.387, opgeheven.

Art. 83. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt het opschrift van afdeling 6 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 6. Overgangsregeling naar aanleiding van de invoering van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs”.

Art. 84. In artikel II.387/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding aangeboden door een universiteit of hogeschool afloopt vóór de accreditatieorganisatie een besluit instellingsreview, vermeld in artikel II.170/7 van deze codex, heeft genomen voor de periode 2020-2024 voor de betreffende instelling, dan wordt de accreditatie van de opleiding verlengd met 6 jaar. Dit geldt niet voor:

- 1° de opleidingen die geaccrediteerd zijn conform artikel II.151, eerste lid;
- 2° de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmasters, conform hoofdstuk 9, afdeling 4;
- 3° de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen.”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De opleidingen van bachelor in de verpleegkunde worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022. De eerstvolgende beoordeling en accreditatie verloopt volgens de procedure en regelgeving die van toepassing was voor 1 september 2019.”;

3° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De bachelor-na-bacheloropleidingen, vermeld in artikel II.102, §5, van deze codex, worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022.”;

4° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Opleidingen die reeds een procedure voor accreditatie of de voorgaande procedure voor de externe beoordeling zijn opgestart voor 1 september 2019, worden geaccrediteerd volgens de procedure en de regelgeving die van toepassing was voor 1 september 2019.”.

Art. 85. In deel 2, titel 8, van dezelfde codex, wordt hoofdstuk 8, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015, dat bestaat uit artikel II.393, opgeheven.

Art. 86. Aan artikel II.395 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van [...], wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een bestaande hbo5-opleiding is kosteloos voor de hogescholen.”.

Art. 87. Aan artikel III.119 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 december 2014, wordt een paragraaf 3/1 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. Het rapport van deze interne en externe kwaliteitszorg, vermeld in paragraaf 3, 2°, van hetzelfde artikel, is publiek en bevat een beoordeling van de onderwijskwaliteit van de door deze instituten of instellingen aangeboden opleidingen die leiden tot de titel van laureaat van een hoger instituut in de kunsten.”.

Art. 88. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 27, 10°, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2018.

Brussel, 30 maart 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
JoKER (jongeren- en kindeffectrapport)

JOKER

1 Titel

Titel: **Ontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs**

2 Samenvatting

Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt voor de hogescholen en de universiteiten het geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau definitief verankerd in de Codex Hoger Onderwijs. De instellingsreview zal voor hogescholen en universiteiten in de toekomst de basis worden van het gehele proces van verantwoording van kwaliteit van opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs. De instellingsreview is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus van het onderwijsbeleid en van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen. De instelling toont aan dat ze onder eigen verantwoordelijkheid (via de regie) de kwaliteit van de eigen opleidingen borgt.

Een voorafname van dit stelsel was reeds werkzaam sinds 2015 en werd uitgebreid geëvalueerd in de aanloop naar de definitieve verankering ervan. In 2012 werd in het Vlaamse hoger onderwijs de instellingsreview ingevoerd die licht moest werpen op de manier waarop een instelling hoger onderwijs haar onderwijstaken op een kwaliteitsvolle manier uitvoert door middel van een beoordeling door een externe commissie van de beleidsprocessen binnen een instelling. Zo werd voor het eerst een systeem van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau decretaal vastgelegd¹, terwijl ook de opleidingsvisitaties bleven doorlopen om de kwaliteit van opleidingen te garanderen. Nog voor het ingaan van de eerste ronde instellingsreviews werd met het decreet van 19

¹ Decreet tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft van 6 juli 2012

juni 2015² de keuze gemaakt voor een meer geïntegreerd systeem van kwaliteitszorg en accreditatie. Aan de hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen werd de mogelijkheid geboden om ook de verantwoordelijkheid voor de borging van de kwaliteit van hun eigen opleidingen op te nemen en een intern systeem van kwaliteitsborging benoemd als de 'regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen' uit te bouwen die de instellingen in staat stelt om zelf in te staan voor de borging van de kwaliteit van hun opleidingen.

Na afloop van de eerste ronde instellingsreviews in juni 2017 werd een evaluatie uitgevoerd van het nieuwe geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg. De decretale evaluatie werd door een evaluatiegroep uitgevoerd en door een resonantiegroep gecontroleerd. In het kader van de gedragenheid, de betrokkenheid en het creëren van eigenaarschap dienden de partners een cruciale rol te spelen in de evaluatie van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie. De evaluatiegroep waarin alle betrokken partners zetelden, meer bepaald vertegenwoordigers van de overheid, NVAO, universiteiten, hogescholen en de koepelverenigingen van studenten en instellingen, was daarom auteur van het evaluatierapport waarin de werking en de impact van het stelsel van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs werd geëvalueerd. Dat rapport besloot het volgende: *"De instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen kan decretaal vastgelegd worden."*

In dit nieuwe stelsel zijn er vier aspecten die in het bijzonder voordelig zijn voor jongeren, en met name (toekomstige) studenten.

1. Er wordt een proces opgezet van monitoring van opleidingskwaliteit binnen de instellingen, dat de kwaliteit van opleidingen ten goede zal komen.
2. De kwaliteit van het hoger onderwijs zal voortaan door externe commissies zowel op instellingsniveau als op opleidingsniveau beoordeeld worden. Dit zal niet alleen voordelig zijn voor de kwaliteit van de opleidingen, maar dat zal ook positieve effecten genereren voor de bredere leeromgeving van studenten.
3. Er zal meer, actuelere en toegankelijke informatie over de kwaliteit van opleidingen beschikbaar zijn voor (toekomstige) studenten
4. De studentenbetrokkenheid bij de beoordeling van zowel instellingen als opleidingen wordt decretaal vastgelegd.

3 Probleembeschrijving

In het oude stelsel werd een opleiding om de acht jaar gevisiteerd. Op dat moment werd de kwaliteit van de opleiding beoordeeld door een externe commissie. De visitatierapporten met de beoordelingen van de opleidingen werden openbaar gemaakt en waren toegankelijk voor de brede samenleving. Deze rapporten waren de reflectie van een momentopname over de kwaliteit van een opleiding en in de acht jaar die

² Decreet houdende wijziging van de Codex Hoger Onderwijs met betrekking tot het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs van 19 juni 2015

volgden werd er nooit meer geactualiseerde informatie over de kwaliteit van een opleiding gepubliceerd.

Bovendien waren de desbetreffende visitatierapporten die door experts werden opgesteld, moeilijk leesbaar voor een breed publiek. Ze werden dan ook slechts door een select publiek gelezen en waren voor (toekomstige) studenten geen toegankelijke bron van informatie over de kwaliteit van een opleiding.

Het vergelijkende perspectief bij de opleidingsvisitaties – alle Vlaamse opleidingen in één vakgebied werden telkens gezamenlijk gevisiteerd – droeg bij aan een opbod tussen instellingen met veel window-dressing als gevolg. Bovendien werd het werk dat gepaard ging met de visitatieprocedure als planlast ervaren door de betrokkenen binnen opleidingen.

4 Beleidsdoelstellingen

Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt gevolg gegeven aan de afspraken die werden gemaakt in het regeerakkoord³:

“Met het invoeren van een instellingsreview – via het nieuw accreditatiestelsel voor het hoger onderwijs – hebben we een belangrijke evolutie ingezet in de kwaliteitszorg. Bij positieve evaluatie van deze instellingsreview zetten we een volgende stap, waarbij de verantwoordelijkheid en verantwoording voor de kwaliteit van de opleidingen bij de instellingen komen te liggen.”

De evaluatie waarvan sprake in het regeerakkoord werd afgerond eind 2017. Uit deze evaluatie blijkt dat het nieuwe geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg positief werd geëvalueerd door alle betrokken partijen. De belangrijkste beleidsaanbeveling luidt dan ook:

“De instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen kan decretaal vastgelegd worden.”

5 Opties

Naast de nuloptie, is er maar één andere optie voor nieuwe beleidsmaatregelen. Met de bepalingen in het regeerakkoord maakte de Vlaamse Regering reeds een heel duidelijke keuze voor het invoeren van de instellingsreview met inbegrip van de regie van de borging van de kwaliteit van opleidingen. De keuze voor deze optie werd met het ‘decreet houdende wijziging van de Codex Hoger Onderwijs met betrekking tot het stelsel van kwaliteitszorg’ reeds ingevoerd in 2015 en vervolgens positief geëvalueerd. Uit de decretale evaluatie bleek immers dat het nieuwe stelsel door alle betrokkenen als erg positief werd ervaren. Daarom wordt hier ook gekozen om dat nieuwe stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie decretaal te verankeren.

³ Regeerakkoord Vlaamse Regering, 2014-2019, “Vertrouwen, verbinden, vooruitgaan.”, (Parl.St. VI. Parl. 2014-15, nr. 133/1).

Nuloptie: verderzetten van bestaande toestand

Het evaluatierapport – waar een vertegenwoordiger van de studentenkoepelvereniging medeauteur van was – heeft de beleidsaanbeveling geformuleerd dat de instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen kan verankerd worden. Een terugkeer naar het oude systeem van opleidingsbeoordelingen via visitaties is dus geen optie.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – Gekozen optie

De noodzakelijke verankering van de instellingsreview als basis in het kwaliteitszorgproces wordt aangegrepen om het gehele systeem van kwaliteitszorg en accreditatie te herbekijken en zo te komen tot een allesomvattend en transparant kwaliteitszorgstelsel. Het voorliggende ontwerp van decreet wijzigt de manier waarop de Vlaamse universiteiten en hogescholen de kwaliteit van hun opleidingen moeten aantonen. Het nieuwe kwaliteitszorgstelsel is van toepassing op alle graduaatsopleidingen, bachelor en masteropleidingen aangeboden door de hogescholen en universiteiten. Twee uitgangspunten blijven daarbij ongewijzigd:

1. De instellingen blijven autonoom verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun aanbod. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken studenten, alumni, externe, onafhankelijk deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten.
2. De basis van de erkenning van de kwaliteit van het hoger onderwijs blijft de accreditatie van iedere erkende opleiding (graduaat, bachelor of master) door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.

Nieuw is echter dat een instelling voor de accreditatie van haar opleidingen niet langer per individuele opleiding een procedure moet doorlopen om deze accreditatie te behouden. De verlenging gebeurt voortaan automatisch, op voorwaarde dat de opleiding reeds met positief gevolg een eerste accreditatie heeft bekomen én de instelling op basis van een positieve instellingsreview heeft kunnen aantonen dat zij de kwaliteit van de opleidingen kan borgen op basis van de eigen regie. Indien aan deze voorwaarden niet is voldaan, kan een opleiding enkel zijn accreditatie verkrijgen of behouden op basis van een opleidingsaccreditatie door de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Dat gebeurt op basis van een beoordeling door een externe commissie, onder coördinatie van de NVAO. Deze procedure geldt dus in de volgende gevallen:

- Voor nieuwe opleidingen: ongeacht de uitkomst van de instellingsreview (positief of negatief) vergt de opstart van een nieuwe opleiding een beoordeling van het dossier (via de toets nieuwe opleiding) en vervolgens een eerste opleidingsaccreditatie na de opstart van de opleiding in kwestie (het is deze accreditatie die vervolgens automatisch verlengd kan worden indien de instelling over een positieve review beschikt);
- Bij opleidingen waarvan de studieomvang verlengd is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, in het geval deze opleidingen nog geen accreditatie verworven hebben na de verlenging van de studieomvang of na de erkenning als onderzoeksmaster. De verlenging van de studieomvang van 60 naar 120 studiepunten is zodanig substantieel

dat een eerste accreditatie onder de nieuwe vorm noodzakelijk is om de kwaliteit van de opleiding te garanderen;

- Bij opleidingen met een beperkte accreditatietermijn. Deze opleidingen hebben geen positief accreditatiebesluit, maar een besluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Deze opleidingen moeten een nieuwe beoordeling ondergaan, alvorens zij kunnen geaccrediteerd worden;
- Bij opleidingen die erkend zijn op basis van een Europese financiering. Bij deze erkenning worden deze opleidingen volgens de bestaande regelgeving geacht geaccrediteerd te zijn voor een termijn van 8 jaar. Na deze termijn is een eerste opleidingsaccreditiatie dan ook een voorwaarde, vooraleer deze opleidingen onder de instellingsreview vallen;
- Als de instellingsreview negatief is: in dat geval worden de accreditatietermijnen van de bestaande opleidingen niet meer automatisch verlengd. De instelling moet voor alle opleidingen waarvan de accreditatie vervalt bij de NVAO de opleidingsaccreditiatie aanvragen. Dit gebeurt telkens wanneer een opleidingsaccreditiatie afloopt. Deze situatie blijft van kracht zo lang de instelling geen positieve review behaalt.

De andere instellingen die erkende diploma's uitreiken, zijnde de andere ambtshalve geregistreerde instellingen Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde, de Antwerp Management School, de Evangelische Theologische Faculteit en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid, en de geregistreerde instellingen en de instellingen die registratie aanvragen, blijven onder het bestaande stelsel: voor nieuwe opleidingen doorlopen zij, alvorens erkenning door de Vlaamse Regering, de procedure toets nieuwe opleiding en voor bestaande opleidingen vragen zij de opleidingsaccreditiatie aan bij de NVAO op basis van een externe beoordeling door een evaluatieorgaan.

6 Analyse van de effecten

6.1 Doelgroepen

Doelgroepen

In deze Joker wordt in het bijzonder gefocust op de doelgroep studenten wat het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg betreft.

6.2 Nuloptie

Effectbeschrijving

Er wordt niet gekozen voor de nuloptie, omdat de negatieve effecten voor jongeren dan in stand worden gehouden (zie probleemstelling).

6.3 Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – Gekozen optie

Effectbeschrijving

Voor de studenten wordt decretaal tegemoet gekomen aan de problemen die zich stelden in het vorige stelsel met betrekking tot de publieke informatie over de kwaliteit van opleidingen.

1. Transparantie

Transparantie binnen het stelsel en naar de bredere samenleving vormt een essentieel onderdeel van het kwaliteitszorgstelsel. De verplichting voor instellingen om informatie over de kwaliteit van opleidingen publiek te maken, wordt opgenomen als één van de kwaliteitskenmerken. Het publiek maken van informatie zal dus ook telkens aan een beoordeling onderhevig zijn in het nieuwe systeem.

In het oude stelsel van kwaliteitszorg werden enkel de visitatierapporten openbaar gemaakt die slechts om de acht jaar – bij elke visitatieronde – vernieuwd werden. In het nieuwe stelsel waarin instellingen zelf verantwoordelijk zijn voor de publicatie van informatie zal er veel meer up-to-date kwalitatieve en kwantitatieve informatie beschikbaar zijn. De instellingen zijn immers verplicht om informatie te publiceren over de kwaliteit van hun opleidingen. De instellingen zullen de mogelijkheid hebben om die informatie actueel te houden. Een extra merite van het nieuwe stelsel ligt in de begrijpbaarheid van de gepubliceerde informatie. De droge en moeilijk verstaanbare visitatierapporten werden slechts door een select publiek gelezen. Door de instellingen zelf de verantwoordelijkheid voor de publicatie van de informatie betreffende de kwaliteit van de opleidingen te geven, zal die nu ook toegankelijker zijn voor een breed publiek, en met name (toekomstige) studenten. Op die manier zal de informatie wellicht een grotere groep mensen bereiken dan het geval was onder het oude stelsel.

Daarnaast werd ook decretaal opgenomen dat vanuit de Vlaamse overheid een aantal kwantitatieve basisindicatoren, die het profiel van een opleiding verduidelijken, zullen beschikbaar gesteld worden voor een breed publiek. In de praktijk betreft het de website met kwantitatieve gegevens op opleidingsniveau waar ook zal gelinkt worden naar instellingswebsites met informatie over de kwaliteit van de desbetreffende opleiding. Zo wordt decretaal vastgelegd dat er vanuit de overheid kwantitatieve informatie op opleidingsniveau zal gepubliceerd worden. Deze website met kwantitatieve informatie zal jaarlijks geüpdatet worden en telkens de cijfers publiceren van het laatst afgelopen academiejaar.

Daarnaast zal het voorliggend voorontwerp van decreet nog op twee andere vlakken voordelig zijn voor (toekomstige) studenten:

2. Opleidingskwaliteit

Door instellingen eigenaarschap te geven over de kwaliteitsborging van hun eigen opleidingen, worden ze gestimuleerd om zelf verantwoordelijkheid te nemen over de kwaliteit van hun opleidingen en daar proactief in te investeren. Die vorm van kwaliteitsborging zal in staat zijn om problemen veel sneller te detecteren en aan te pakken waardoor de kwaliteit op fundamentele wijze gewaarborgd blijft.

Binnen de instellingen wordt een continu proces van kwaliteitsborging opgezet waar de kwaliteit van de opleidingen op een meer permanente wijze kan bewaakt worden. In plaats van een momentopname van de kwaliteit van een opleiding om de acht jaar, wordt nu een systeem opgezet binnen instellingen met een meer continu proces van opvolging van de kwaliteit van de opleidingen. Dit zal op de lange termijn de kwaliteit van de opleidingen ten goede komen.

De decretale evaluatie toonde bovendien aan dat de instellingsreview stimulerend heeft gewerkt voor de kwaliteitscultuur en betrokkenheid binnen instellingen. Doordat het stelsel breed gedragen is bij alle betrokkenen en men opnieuw enthousiast met kwaliteitszorg bezig is, worden de daarmee gepaarde inspanningen bovendien als erg zinvol ervaren.

3. Betrokkenheid studenten

Binnen alle kwaliteitszorgprocedures wordt studentenbetrokkenheid gegarandeerd en versterkt doordat zij verplicht deel uitmaken van de aangestelde commissies. Zo wordt decretaal vastgelegd dat in de reviewcommissies die de instellingsreview uitvoeren telkens één van de vijf leden een student moet zijn. Ook de commissies die aangesteld worden in het kader van een toets nieuwe opleiding, een opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie en een opleidingsaccreditatie op basis van een externe opleidingsbeoordeling dient minstens één van de vijf leden een student te zijn.

Daarnaast wordt in de onderwerpen van de procedure voor toets nieuwe opleiding en opleidingsaccreditatie telkens de betrokkenheid van studenten gegarandeerd via de onderwerpen. Het tweede onderwerp wordt telkens als volgt geformuleerd: “de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.” Daarbij wordt dus telkens de studentenbetrokkenheid beoordeeld.

Er zijn maar twee opties: nuloptie of de regelgeving aanpassen. Andere opties zijn er niet (zie punt 5: opties).

7 Vergelijking van de opties

De vergelijking die kan gemaakt worden, is enkel tussen de nuloptie en de gekozen optie 2 van aanpassing van de regelgeving. De balans is duidelijk in het voordeel van de gekozen optie, omdat er voordelen bijkomen voor de studenten.

8 Uitvoering

De probleemstelling in de betrokken punten wordt aangepakt door een gewijzigde regelgeving in de Codex Hoger Onderwijs en zal ingaan op 1 september 2019.

Aan de website met kwantitatieve gegevens wordt momenteel ontwikkeld en zal al vroeger online komen, namelijk begin 2018.
Het nieuwe stelsel van kwaliteitszorg vergt nog aanvullende uitvoeringsbesluiten om de beoordelingskaders van de NVAO voor de verschillende kwaliteitszorgprocedures te bekrachtigen.

9 Administratieve lasten

Met de visitatieprocedure ging een hoge planlast – dat zijn de bijkomende en als nutteloos ervaren administratieve taken – gepaard, waaraan men met het voorliggend decreet wilde tegemoet komen. Uit de decretale evaluatie is gebleken dat deze doelstelling met het nieuwe stelsel ook werd bereikt. Het nieuwe stelsel heeft de ‘planlast’ op het niveau van de opleidingen al sterk verminderd, net de doelgroep die men heeft getracht te ontlasten. Dit is vooral voordelig voor studenten omdat docenten zo meer tijd kunnen spenderen aan andere elementen van het onderwijs zoals lesgeven en studentenbegeleiding die meteen renderen voor studenten.

Daarnaast zijn de inspanningen die gepaard gaan met de borging van de kwaliteit van de opleidingen nu beter afgestemd op de noden van de instellingen. Die inspanningen worden in het huidige stelsel als waardevol en zinvol ervaren, in tegenstelling tot het werk dat vooraf ging aan het vroegere zelfevaluatierapport (ZER). De term ‘planlast’ strookt niet meer met de huidige realiteit en er wordt dus beter gesproken over zinvolle inspanningen in het kader van kwaliteitszorg.

10 Handhaving

De NVAO voert alle kwaliteitszorgprocedures uit, namelijk de toets nieuwe opleiding, de instellingsreview en de opleidingsaccreditaties. De NVAO stelt voor elke procedure een externe commissie aan die een beoordelingsrapport schrijft, waarop zij hun uiteindelijke besluit baseren. Aan al deze procedures zijn ook rechtsgevolgen verbonden, die sancties voorzien voor instellingen of opleidingen die niet voldoen aan de te beoordelen onderwerpen. Op die manier blijft de kwaliteit van het Hoger Onderwijs in Vlaanderen gegarandeerd.

11 Evaluatie

Er werd reeds een uitgebreide evaluatie uitgevoerd van het nieuwe stelsel, dat met dit voorontwerp van decreet definitief zal verankerd worden.

12 Consultatie

I. Er is voorafgaand uitbereid met de diverse betrokken actoren overlegd. Via de decretale evaluatie werden vertegenwoordigers van de NVAO, de instellingen, de koepelverenigingen van instellingen en studenten, en vertegenwoordigers van het departement en het kabinet betrokken in het overleg over de eerste ronde instellingsreviews. Via de resonantiegroep werden ook externe stakeholders daarvoor geconsulteerd. Daarnaast werd via een klankbordoverleg een consultatie tussen departement, kabinet, instellingen en de NVAO georganiseerd betreffende de decretale teksten.

Structureel is er een interne consultatie tussen departement, agentschappen en kabinet bij de start van het decreet.

De voorstellen voor wijzigingen worden onderworpen aan een uitvoeringstoets bij de agentschappen (AHOVOKS) en bijgestuurd door het departement.

II. De externe consultatie bestaat uit de adviezen van de strategische adviesorganen (SERV en VLOR,). Er is ook het politiek bijsturen tijdens het besluitvormingsproces vanuit de verschillende leden van de Vlaamse Regering.

De reactie op de adviezen van SERV, VLOR, zullen opgenomen worden in een aangepaste memorie van toelichting bij het decreet.

13 Contactinformatie

Vicky Vanruysseveldt

Afdeling hoger onderwijs en Volwassenenonderwijs

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Koning Albert II laan 15

1210 Brussel